



อัศจรรย์ เรื่องเล่าชาวขจี



20 เรื่องเล่านอกตำราเรียน เต็มเต็มเกร็ดความรู้
เพื่อความสมบูรณ์แห่งการเป็นบัณฑิตจากแดนขจี

หนังสือเผยแพร่ในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2557

อัศจรรย์ เรื่องเล่าชาวชจ



อัจฉริยะ...เรื่องเล่าชาวขจี

ณ แดนดินถิ่นขจีมีความหลัง
สถาปนอันสง่าในชาติวี

ก้องเกียรติยศยืนยงคงศักดิ์ศรี
มีนทรพิภพทุกชาติพิลาศลอม

ชาวขจีมีมนต์ลจิตปลื้ม
มีสถานอาคารหนึ่งแห่ง มก.

ไม่เคยลืมสถาปนอันเกิดก่อ
เป็นที่รอรบเสด็จพระทรงชัย

ถึงวันนี้มีอาคารลานใหญ่น้อย
แต่ตึกหนึ่งคงอยู่ดูเกรียงไกร

ลบร่องรอยอดีตเราเข้ายุคใหม่
ทันสมัยงามสง่าหน้าอัจฉริยะ

ชาวขจีมีคุณค่า
มีมากคนดลจิตคิดรำพัน

ทั้งปัญญาคุณธรรมนำสร้างสรรค์
อัจฉริยะสร้างไว้ให้จดจำ

เช่นอุทิศกายตนจนพลีชีพ
มีอุทิศกายใจได้น้อมนำ

เพื่อเร่งรีบป้องกันใหญ่ล้ำ
ภาระทำงานครูผู้พิการ

แม้บางคนศึกษามานานเนิ่น
นับเวลานานปีที่พบพาน

จนกว่าเดินถึงทางสัมฤทธิ์ผ่าน
จึงสอบผ่านสมจินต์ปริญญา

กระนั้นยังได้ดีในชีวิต
มีหลายหลากมากล้นประมวลมา

กลายเป็นศิษย์ประสบชัยได้ก้าวหน้า
ต่างนำพาอัจฉริยะอันชวนตรอง

ข่าวขงจีมีเหตุการณ์ที่ผ่านพ้น
สื่อนามิพิบัติภัยในแหลมทอง

ชวนฉงนพ้นไต้ภัยทุกข์ผอง
เกษตรต้องสูญเสียหลายสิ่งอัน

มีผู้นำสถาบันอันเปรี๊ยะปราด
อุทกภัยใหญ่มาตาโถมพลัน

ก็สามารถแก้ไขไม่คร่ำครึ้น
ต่างช่วยกันปัดเป่าให้เพลาการณ์

ในสถานแดนขงจีมีความหลัง
ทุกสิ่งล้วนประหมวลไว้ไม่สาธารณ์

อดีตยังตรึงใจไม่พ้นผ่าน
ประสบการณ์อัศจรรย์อันเพิ่มพูน

จึงขอจารจารึกบรรณาการ
พร้อมหลักฐานอีกพยานได้เกื้อกูล

อักษรสารสืบไว้ไม่เสื่อมสูญ
เพื่อเทิดทูนถิ่นขงจีเรื่องขจร

มอบบันทึกตอนุชนคนรุ่นใหม่
ที่พ้นฝ่าแก้ไขในช่วงตอน

เพื่อภูมิใจบรรพชนคนรุ่นก่อน
อุทาหรณ์อย่าเตือนไม่เลือนราง

ถิ่นขงจีศรีสถานโอฬารยิ่ง
จากอดีตสืบแนวเป็นแนวทาง

งดงามจริงบริบูรณ์พูนทุกอย่าง
ได้แบบอย่างอนาคตกำหนดไป

ขออายุสิริสวัสดิ์วิวัฒน์
ให้รุ่งเรืองรุ่งโรจน์ใจดีเกียรติไกร

ดงนรินทร์แดนขงจีศรีไสว
สมฤทัยขงจีมีสุข เทอญ

ด้วยความปรารถนาดีอิงจาก

คณะผู้บริหารและบุคลากรแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(รศ. ดร.ประเทือง ทินรัตน์ ผู้ประพันธ์)

สารจากนายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



ในปี พ.ศ. 2557 นี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถือกำเนิดและพัฒนา
อย่างเป็นทางการ จนถึงปัจจุบันนับครบรอบเป็นปีที่ 71 แล้ว การดำเนินการ
ของสถาบันการศึกษาตามหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้
ความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นที่นำพาความเจริญก้าวหน้า
สู่ประเทศ นับเป็นภารกิจที่ภาคภูมิใจยิ่งของมหาวิทยาลัยตลอดมา
นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มิใช่เติบโตเพียงความสมบูรณ์
ในฐานะของผู้ผลิตบัณฑิตเท่านั้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มหาวิทยาลัย
ได้เติบโตไปพร้อมกับการสั่งสมเรื่องราว ประสบการณ์ และความทรงจำ
อันมีค่ายิ่ง ก่อให้เกิดเกียรติยศ ศักดิ์ศรี และความภาคภูมิใจ ที่หล่อหลอม
ความเป็นเกษตรศาสตร์ที่ไม่เหมือนใคร ผ่านเรื่องราวเล่าขาน เหตุการณ์
ต่างๆ ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา อันเป็นองค์ประกอบและเป็นส่วนหนึ่ง
ในความสำเร็จที่สะสมมาจวบจนกระทั่งทุกวันนี้

ในโอกาสอันดียิ่งนี้ผมมีความยินดีที่จะนำเสนอให้บัณฑิตและผู้มีเกียรติทุกท่าน ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่ง
ในความภาคภูมิใจแห่งความสมบูรณ์ของเกียรติยศและความดีงามผ่านหนังสือเล่มนี้ ที่ถ่ายทอดเรื่องเล่า
อันนับว่า “อัครรย” ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งแปลความหมายได้อย่างง่ายว่า เป็นเรื่องราวที่
ไม่ได้เกิดจากความปกติ แต่แฝงไว้ด้วยความพิเศษ อันดูเหมือนจะเกิดขึ้นได้ยากและพิเศษดังกล่าวนี้อัน
ยังกอปรไปด้วยบทเรียนรู้อันล้ำค่าแก่ชีวิตที่บัณฑิตและผู้อ่านหนังสือเล่มนี้จะได้เลือกสัมผัสและเก็บเกี่ยวไว้
ในความทรงจำ ก่อให้เกิดความประทับใจ ความภาคภูมิใจ แม้กระทั่งนำเกร็ดการเรียนรู้ที่ค้นพบนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตจริงของแต่ละคนได้อีกด้วย

ในนามของนายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผมขอแสดงความยินดีต่อบัณฑิตทุกคน ที่ได้มีโอกาส
รับพระราชทานปริญญาบัตรใน พ.ศ. 2557 นี้ ผมขอให้บัณฑิตทุกท่านพึงระลึกถึงความรู้ ความดีงาม
และคุณธรรมที่ท่านได้สั่งสมไว้ ขอให้รักษาและส่งเสริมให้เจริญขึ้นไป ให้สมกับเป็นเสมือนหนึ่งดอกนันทรี
ที่จะบานเหลืองอร่ามเป็นศรีสง่าอยู่ในทั่วทุกถิ่นแดนของแผ่นดินไทย

(ศ. ดร.นิวัติ เรืองพานิช)

นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



ในช่วงเวลาการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2557 นับเป็นช่วงเวลาอันพิเศษยิ่ง และถือเป็นสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจของมหาวิทยาลัยที่ได้ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์อีกครั้งในการผลิตบัณฑิตใหม่ ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบ ออกสู่สังคม เสมือนช่วงเวลาที่ดีที่สุดความสำเร็จในหน้าที่ของเหล่าคณาจารย์และบุคลากรทุกคนของมหาวิทยาลัยตลอดมา

ส่วนสำคัญแห่งความสำเร็จของมหาวิทยาลัย นอกจากจะมาจากเหล่าคณาจารย์และบุคลากรที่ต่างได้ร่วมประสิทธิ์ประสาทวิชาการความรู้แล้ว สิ่งสำคัญที่ได้หล่อหลอมพวกเราชาวเกษตรศาสตร์ให้เป็นลูกพระพิรุณได้อย่างภาคภูมิ นั่นคือ สังคมที่แวดล้อมในรั้วมหาวิทยาลัย ประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ประสบการณ์ร่วมกันที่ผ่านทางเรื่องราวต่างๆ และความเป็น

น้ำหนึ่งใจเดียวกัน อันนับเป็นขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมชาวเกษตรศาสตร์

หนังสือ “อัศจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี” เล่มที่ท่านได้รับอยู่นี้ จึงเป็นความยินดีจากมหาวิทยาลัยแต่บัณฑิตทุกท่านรวมถึงผู้มีเกียรติทั้งหลาย ที่จะได้รับทราบเรื่องเล่าต่างๆ ทั้งจากอดีต จนถึงปัจจุบัน ที่มีความอัศจรรย์ในทุกแง่มุม ที่บางท่านอาจจะไม่เคยนึกถึงหรือเคยสัมผัสมาก่อน เรื่องเล่าที่ผ่านหน้าหนังสือเล่มนี้สะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เติบโตและร่วมหล่อหลอมเกียรติประวัติและเกียรติภูมิ โดยอาจารย์ นิสิต บัณฑิต และเจ้าหน้าที่ทุกคน เรื่องราวที่เกิดขึ้นผ่านมาจำนวนมาก ถือได้ว่าเป็นเรื่องราวแห่งความมหัศจรรย์ เนื่องจากเป็นเรื่องที่อาจจะไม่มีใครเชื่อว่าเป็นความจริงที่เกิดขึ้นแล้วในรั้วนันทรีของเรา ผมจึงอยากให้เรื่องราวนี้มีคุณค่าแก่การเรียนรู้ และสมควรที่จะบันทึกไว้ในความทรงจำร่วมกันของพวกเราชาวขจี ก่อนที่จะเลือนหายไป

สุดท้ายนี้ผมขอให้กำลังใจบัณฑิตใหม่ทุกท่าน ขอให้ท่านเติบโตและเริ่มต้นชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ให้เจริญงอกงาม รักษาความดีงามและเกียรติยศที่ดำรงอยู่ในสังคม และพัฒนาตนให้ดียิ่งขึ้นกว่านี้อีกตลอดไป



(รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



คำนำ
จากคณะผู้จัดทำ



ในแต่ละปีของช่วงเวลาแห่งงานพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะได้จัดทำหนังสือที่ระลึกเพื่อมอบแก่บัณฑิตใหม่และผู้มีเกียรติที่มาร่วมงาน โดยที่หัวข้อของหนังสือแต่ละเล่มจะแตกต่างกันออกไป แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความเหมือนอยู่ประการหนึ่งคือ เป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าแก่การอ่านและการเรียนรู้ที่ทุกคนจะได้รับเมื่ออ่านหนังสือจบลง

สำหรับงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปี พ.ศ. 2557 หนังสือนี้มีชื่อว่า “**อัศจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี**” มีความหมายโดยตรงคือ เป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราวอันเกิดขึ้นในแวดวงของสังคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ผ่านมาจำนวน 20 เรื่อง ที่ได้รับการคัดสรรแล้วว่าเป็นเรื่องที่พิเศษ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยาก และมีคุณค่าที่ผู้อ่านจะสามารถสัมผัสได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความอัศจรรย์ที่คนรุ่นปัจจุบันผู้ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์โดยตรงอาจจะต้องกลับมาตั้งคำถามว่าเรื่องราวเหล่านี้เป็นเรื่องจริงหรือไม่ จึงขอแถลงในเบื้องต้นนี้เลยว่า เรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องจริงโดยบุคคล เวลา และสถานที่ ได้นำเสนอประกอบไว้อย่างชัดเจนแล้ว

ในนามของคณะผู้จัดทำหนังสือ “อัศจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี” เราตั้งความหวังกันไว้ว่า บัณฑิตจากรั้วเกษตรศาสตร์จะต้องเป็นผู้ที่อยู่กับอนาคตโดยไม่ละเลยคุณค่าจากอดีตสู่ปัจจุบัน บัณฑิตเกษตรต้องเป็นผู้ที่ไม่ลืมบทเรียนรู้จากอดีตแม้ว่าจะเกิดขึ้นกับผู้อื่น และเกิดขึ้นในคนละระยะเวลาก็ตาม เพราะนี่คือตำราเล่มใหญ่ที่กลั่นกรองจากประสบการณ์ชีวิตของผู้คนจำนวนมากที่เป็นรุ่นพี่ๆ ของบัณฑิตทั้งหลายได้ฝากไว้เป็นของขวัญทางความคิดแก่บัณฑิตใหม่ทุกท่านจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม เพราะบุคคลที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าทุกคนล้วนมีตัวตนจริง ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นล้วนเป็นเหตุการณ์จริง เรื่องเล่าทุกเรื่องจึงสอดแทรกไปด้วยแง่มุมแห่งความคิดที่ได้เกิดขึ้นจริงมาแล้วในอดีตให้แก่บัณฑิตใหม่ทุกคนได้เลือกนำไปประดับในห้วงความคิด และนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในอนาคตของแต่ละคน

ผมอยากให้บัณฑิตใหม่ทุกท่านพิจารณาหนังสือ “อัศจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี” ประหนึ่ง เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของวิชาประวัติศาสตร์มหาวิทยาลัย เพราะเมื่อบัณฑิตทุกคน เป็นผู้จบจากสถาบันแห่งนี้ออกไป ควรมีความรู้ที่ครบถ้วน รวมทั้งเกร็ดความรู้ทางประวัติศาสตร์ อันมีประโยชน์และเป็นพลังความคิดแง่บวกที่บัณฑิตจะไม่สามารถหาอ่านได้จากตัวอย่างบุคคล จากสถานที่ และจากกิจกรรมของสถาบันหรือองค์กรอื่นๆ อีกเลย หนังสืออ่านนอกเวลา ในลักษณะเช่นนี้ยังมีอีกหลายเล่มในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผมเพียงแต่หวังว่า หนังสือ เล่มนี้จะเป็นหนังสือเล่มแรกที่จัดทำขึ้น และจะมีหนังสือเล่มอื่นๆ ททยอดติดตามออกมา ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเติมเต็มความรู้และประสบการณ์ของบัณฑิตเกษตรให้สมบูรณ์ขึ้นอย่างแท้จริง

บัณฑิตเกษตรศาสตร์ในวันนี้ต้องพร้อมก้าวออกไปเผชิญกับสังคมใหม่ที่เต็มไปด้วย ความท้าทายและความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว บัณฑิตจะต้องพร้อมที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับ สถานการณ์ใหม่เหล่านั้น ทั้งยังต้องพร้อมที่จะเป็นผู้นำการพัฒนาในสังคม การเตรียม ความพร้อมของคุณสมบัติบัณฑิตรุ่นใหม่จึงไม่มีข้อจำกัดว่าจะมีขอบเขตสิ้นสุดที่ใด หรือจะต้อง อ่านตำราสักกี่เล่มจึงจะเพียงพอ

ผมพร้อมทั้งคณะผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ทุกคนมีความปรารถนาดีที่จะเห็นบัณฑิต เกษตรศาสตร์รุ่นใหม่และทุกท่านที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ได้พบกับข้อคิดและบทเรียนอันมีคุณค่า จากตำราชีวิตที่เขียนขึ้นโดยมีฉากจริงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นเบื้องหลัง ก่อนที่ เรื่องเล่าเหล่านี้จะเลือนหายไปกับกาลเวลา



ผศ. ดร.จันทา จิตต์สวงน
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
ประธานคณะกรรมการจัดทำหนังสือ “อัศจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี”



บทสัมภาษณ์พิเศษ

รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



เรื่องเล่าชาวเกษตรศาสตร์

เหตุและผลของเรื่องราวที่นำมาเล่าให้อ่าน

ผมคิดว่า เรื่องราวต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นน่าสนใจมาก ทั้งประวัติศาสตร์ความเป็นมา วิถีชีวิตของนิสิตในแง่มุมต่างๆ ความสำเร็จของศิษย์เก่าที่จบออกไปในแต่ละรุ่น ซึ่งบัณฑิตหลายคนก็อาจไม่เคยรู้มาก่อน หรือรู้บ้างคร่าวๆ แต่ไม่ทราบรายละเอียดความเป็นมา

ผมมองว่า ข้อมูลในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่เป็นทางการได้ถูกรวบรวมไว้ในเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ มากพอสมควรอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเป็นโอกาสดีมากที่เราจะได้เก็บรวบรวมเรื่องราวที่เป็นเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยอื่นๆ ไว้ในหนังสือเล่มนี้ เพื่อเป็นการเติมเต็มประวัติศาสตร์ในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้มีมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผมแน่ใจว่าล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อบัณฑิตและผู้อ่านทั้งสิ้น

แปลกใหม่...ในเรื่องเก่า

เกษตรศาสตร์ของเรามีแต่สิ่งอัศจรรย์

ผมเชื่อว่า หลายประเด็นที่รวบรวมไว้ในหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องราวในอดีตนานมาแล้ว คือความแปลกใหม่ที่ผู้อ่านหลายคนในปัจจุบัน อาจไม่เคยรู้มาก่อน ถือเป็นความอัศจรรย์อย่างหนึ่งก็ว่าได้ แม้จะเป็นเรื่องเก่า ผ่านมาแล้วหลายปีหรือหลายสิบปี แต่สิ่งเหล่านั้นก็แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นตัวตนอันเป็นเสน่ห์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และยังสะท้อนถึงประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ ทั้งสภาพแวดล้อม ผลงาน และบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคม เพื่อเป็นแง่คิดเชิงบวกและแรงบันดาลใจที่ดีแก่ผู้ที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้





เด็กหอ

ส่วนร่วมของผมในเรื่องเล่าอัศจรรย์

เรื่องราวว่าด้วยเด็กหอซึ่งก็คือนิสิตประจำหอพักมหาวิทยาลัยในสมัยก่อน ในความคิดของผมเองมองว่าชีวิตความเป็นอยู่ในช่วงที่เป็นนิสิตนั้นมีความสำคัญมาก ผมเองก็เป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยอยู่โรงเรียนประจำ เคยใช้ชีวิตอยู่หอพัก ซึ่งทำให้พบว่าการอยู่หอพักนั้นให้สิ่งต่างๆ กับเรามาก เรื่องราวเมื่อครั้งที่ผมอยู่หอพักผมก็ได้กล่าวถึงไว้สั้นๆ ภายในเล่ม หากสรุปตรงนี้ก็คือ ชีวิตการเรียนในระดับปริญญาตรี หากได้อยู่หอพักในมหาวิทยาลัยใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น มันจะช่วยเติมเต็มประสบการณ์ชีวิตที่สมบูรณ์อย่างยิ่ง เพราะการได้เรียนรู้วิถีชีวิต ความคิดอ่าน และเรื่องราวของคนอื่นๆ ผมว่ามันคือความอัศจรรย์ เพราะทุกสิ่งบนโลกที่บัณฑิตทุกคนกำลังออกไปพบเจอ เต็มไปด้วยรายละเอียดมากมายที่ต้องคิดทำ และรู้สึกร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น ผมคิดว่าการอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยจะช่วยเติมเต็มชีวิตของนิสิตให้ครบทุกมิติ ทั้งการเรียน ประสบการณ์ชีวิต มิตรภาพ การช่วยเหลือเกื้อกูล และความอดทน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งเรื่องราวน่าอัศจรรย์และมีเสน่ห์



เรียนรู้เรื่องราวในอดีต เพื่อชีวิตปัจจุบันและอนาคต

ผมมองว่า สมัยนี้ได้กรุงใหม่มีข้อมูลรอบตัวมากมาย สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย รวดเร็ว และหลากหลาย ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่ การเลือกเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ สำหรับหนังสืออัครจริย เรื่องเล่าชาวขจีเล่มนี้ ผมหวังว่า บัณฑิตทุกคนที่ได้อ่าน รวมถึงผู้ปกครอง อาจารย์ และใครก็ตาม จะสามารถซึมซับสิ่งต่างๆ ที่เป็นคุณค่าการเรียนรู้ผ่านเรื่องเล่าในอดีตทั้ง 20 หัวข้อที่เลือกสรรมา และนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้กับชีวิตไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งสำหรับปัจจุบันและอนาคต สำหรับผมเองมองว่า การรวบรวมเรื่องเล่าเหล่านี้ บางครั้งก็ไม่มีใครได้นึกถึง ต้องขอขอบคุณทีมงานผู้จัดทำที่สร้างสรรค์ออกมาจนสำเร็จเป็นรูปธรรม ผมอยากให้บัณฑิตทุกคนที่ได้อ่าน นำข้อคิด แรงบันดาลใจ และเกร็ดเล็กๆ น้อยๆ ที่ได้รับผ่านแต่ละเรื่องเล่าไปปรับใช้ในชีวิต เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถนำไปใช้ได้ทุกช่วงขณะและไม่มีวันล้าสมัย



ลูกนตรี...จงมีดีที่จิตสำนึก ฝากถึงบัณฑิตเกษตรกรที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

ในฐานะอธิการบดี ผมขอให้บัณฑิตใหม่ทุกคนจงภาคภูมิใจกับการเป็นบัณฑิตจากรั้วนทรี ความเป็นลูกเกษตรกรของเรา ก่อกำเนิดจากแม่ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ เงินที่ใช้ในการศึกษาเล่าเรียนล้วนมาจากภาษีอากรของประชาชน บัณฑิตทุกคนจึงไม่ต่างอะไรกับนักเรียนทุนของประชาชน ผมจึงคาดหวังว่าบัณฑิตทุกคนจะไม่ทำให้เจ้าของทุนผิดหวัง แต่เหนือสิ่งอื่นใด การตอบแทนเจ้าของทุน เราต้องเริ่มจากตัวเอง โดยการมีจิตสำนึกที่ดี จิตใจดีงาม มีความรู้ตามสาขาวิชาที่เรียน กล้าคิดและทำนอกกรอบอย่างเป็นประโยชน์ หมั่นสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้กับตนเองและผู้อื่น ที่สำคัญคือ เมื่อเราพึ่งพาตัวเราได้แล้วก็อย่าลืมที่จะแบ่งปันตอบแทนสังคมและประเทศชาติของเราด้วย



01



02



03



04

08



09



10



12



13



14



15



16



17



18



19



20





สารบัญ

01 :	เบื้องหน้าและเบื้องหลังเพลงพระราชนิพนธ์ “เกษตรศาสตร์”	16
02 :	เรื่องเล่าขานจากบ้านท่านจอมพลฯ	20
03 :	“ตึกขาว” บ้านเราหลังแรก	26
04 :	ค่ายอาสาฯ พาคุณพ่อไปเยือนฝุ่น	30
05 :	ฮีโร่จริงธง บ่อโคลนแห่งความสามัคคี	36
06 :	รำพึงถึง...จักรยานในรั้วเขียว	40
07 :	เกษตรแฟร์ งานแฟร์หัวใจเกษตร	46
08 :	เด็กหอ ที่สุดของวิถีชีวิตแห่งการอยู่ร่วมกัน	50
09 :	เรือจ้างข้างถนน บัณฑิตหัวใจเพชร	56
10 :	รวมดาวกระจุก ลูกทุ่งกระจุก แคนซึ่กระจาย แห่งรั้วนนทรี	60
11 :	57 กิโลเมตรของสาววนศาสตร์ ระยะทางพิสูจน์ใจ	66
12 :	วีรบุรุษ...ในเปลวเพลิง	70
13 :	เรียนจบซ้ากว่าเพื่อนเขาก็เอาดีได้	76
14 :	น้ำท่วมใหญ่ที่ทุ่งบางเขน	80
15 :	สองบัณฑิตอัจฉริยะ	86
16 :	สีนามิ ที่ระนอง กว่าจะรู้...ว่าไม่รู้	90
17 :	เมื่อเด็กเกษตรไปเป็นยอดโค้ชทีมชาติ	96
18 :	ซูปตาร์จากรั้วนนทรี	100
19 :	ลึกลับ ลับๆ กับเชื่อใหม่ว่า...	106
20 :	Made in KU You know that...? ผลิตภัณฑ์สุดอัจฉริยะจากงานวิจัย มก.	110
	บทส่งท้าย	117



01

เขี้ยวธงขจี ก่อเกิดไมตรีสามัคคีมั่น
สถานเรียนเกษตรนั้น เราผูกพันบูชา
เขี้ยวนาป่าไพร แผ่นดินถิ่นไทยไพบูลย์หนักหนา
เพราะไทยผลิตค้า ทุกแหล่งฟ้าหล้าอ้อมเอม
แม้เหนื่อยกายใจสำราญ เสร็จกิจการงานเกษตรเกษม
ล้วนปรีเปรมนำวิชา สร้างชาติ สร้างตน รวมแรงรวมใจ
จะจงรักจอมจักริน อีกแดนแผ่นดินทำกินเก็บผล
พระคุณเกษตรล้น รักเปี่ยมทันดวงจิตเอย

เพลงพระราชนิพนธ์ที่โปรดเกล้าฯ พระราชทานให้แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2509 และโปรดเกล้าฯ ให้ ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร แต่งคำร้อง

เบื้องหน้าและเบื้องหลัง



เพลงพระราชนิพนธ์ “เกษตรศาสตร์”



กลาง

เดือนธันวาคม พ.ศ. 2509 ตรงกับวันที่ 17 นับเป็นวันแห่งประวัติศาสตร์สำคัญ อีกหนึ่งวันของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้คุณจารย์ นิสิตเก่า และนิสิตปัจจุบัน ในสมัยนั้นได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด พระราชทานเลี้ยงอาหารเย็น ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมทั้งโปรดเกล้าฯ พระราชทาน “เพลงประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ให้ แต่มีเพียงท่านองเท่านั้น ยังไม่มีเนื้อร้อง ในระยะแรกจึงเรียกว่า KU Song ไปก่อน และในคำคืนวันเดียวกันนั้นพระองค์ท่านก็ได้ทรงร่วมบรรเลงเพลงพระราชนิพนธ์นี้ร่วมกับวงดนตรีอ.ส. วันศุกร์ อีกด้วยนำมาซึ่งความปลาบปลื้มให้ชาวเกษตรศาสตร์ที่อยู่ในเหตุการณ์เป็นอย่างมาก

ต่อมาภายหลังจึงโปรดเกล้าฯ ให้ ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร มาแต่งคำร้อง “ในหลวงท่านก็รับสั่งว่า พวกเกษตรก็มีคนแต่งได้หลายคน ก็คงแต่งได้ไม่น้อยหน้ามหาวิทยาลัยอื่น หมายถึงเพลงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นเพลงพระราชนิพนธ์ลำดับแรก ส่วนลำดับสองคือเพลงประจำมหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ ด้วยความที่ว่าผมเคยแต่งเนื้อเพลง “ใกล้รุ่ง” ถวายท่านได้อย่างรวดเร็ว” เมื่อเวลาผ่านไปราว 8 เดือน ในหลวงก็มิได้รับสั่งถามถึงเนื้อเพลงอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นเอง เพลงนี้จึงได้เนื้อร้องมาประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ภายในเวลาเพียงครึ่งคืน

หลังจากนั้นมา 8 เดือน ท่านก็มิได้รับสั่งถามถึงเนื้อเพลงว่า แต่งไปได้แค่ไหนแล้ว ผมก็กราบบังคมทูลว่า ยังไม่ได้แต่ง... เพราะว่ามีเวลาไม่สบายใจอยู่หลายประการ ประการแรกคือ เมื่อตอนที่แต่งเพลงใกล้รุ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงดำรงตำแหน่งเป็นพระอนุชาธิราชอยู่ ผมก็เลยแต่งใกล้รุ่งเสร็จภายในไม่เกินสองชั่วโมง แต่พอมามีเพลงเกษตรนี้ เป็นเพลงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประการต่อมา



ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร



เพลงนี้เป็นเพลงประจำมหาวิทยาลัย มันก็ต้องดี
 ประการสุดท้ายเมื่อไปดูว่าเพลงของจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย เขาก็แต่ง “น้ำใจน้องที่สี่ชมพู่ทุกคนไม่รู้ลืม
 บุษบา...” ก็รู้สึกว่าจะแต่งไว้ดีมาก ถ้าเราแต่งไม่ใกล้เคียง
 เขาไป มันก็เสียชื่อเสียงอยู่ เมื่อมีความวิตกอยู่ถึง
 สามอย่างก็เลยแต่งไม่ออก

ที่นี้พอรับสั่งถามถึง ก็เลยมาแต่งเสร็จภายในเวลา
 ครึ่งคืน พอขึ้นต้นได้มันก็จบ ผมใช้เวลาแต่งตอน
 กลางคืน แต่ในหัวเวลาก่อนแต่งเพลงนี้ ในหลวงท่าน
 รับสั่งว่า เพลงของจุฬา เขานั้นถือว่าเพลงของเขา
 สง่างามดี ทางธรรมศาสตร์เขาก็ว่าเพลงเขาคริกครื้น
 นำเอาไปเดินแถวได้ แต่เพลงของมหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์รู้สึกว่าจะหวาน เพราะว่าเกษตรมี
 หน้าที่ผลิตพืชผลเลี้ยงโลก ประมาณนี้ ผมก็เลยใส่
 ในเนื้อบอกว่า “เขียวนาป่าไพร แผ่นดินถิ่นไทยไพบูลย์
 หนักหนา เพราะไทยผลิตค้า ทุกแหล่งฟ้าหล้าอ้อมเอม”
 นี่ก็เป็นอย่างนี้ ก็ได้บรรจุกข้อความที่ว่า เกษตรมีหน้าที่
 เลี้ยงโลกตามคำรับสั่ง ในเพลงนี้จึงไม่ต้องแก้ไขเลย
 แต่ท่านจักรฯ (พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์
 เพ็ญศิริ) เติมให้นิดนึ่ง ที่จริงผมบอกว่า “ล้วนปรีเปรม

นำวิชา สร้างชาติ สร้างตน” แล้วให้ดนตรีรับ น้อย น้อย
 น้อย แทน ผมนึกว่าจะจะเป็นสร้อย ท่านจักรฯ ก็เลย
 มาใส่เป็น “รวมแรงรวมใจ” เลยเป็นว่า “ล้วนปรีเปรม
 นำวิชา สร้างชาติ สร้างตน รวมแรงรวมใจ”

ความสามารถด้านดนตรีและการประพันธ์เพลง
 ของ ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร นี้เอง เป็นที่ทำให้ท่าน
 ได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยให้แต่งคำร้องเพลง
 พระราชนิพนธ์ถึง 5 เพลง อันได้แก่เพลงไกลรุ่งชะตาชีวิต
 ในดวงใจนรินทร์ แว่ว และเกษตรศาสตร์ ซึ่งท่านเล่าถึง
 ชีวิตความผูกพันของตนเองกับดนตรีว่า



ศ. ดร.ประเสริฐ ณ นคร
 ขณะดำรงตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คุณแม่ผมเป็นนักร้องประจำวงดนตรีข้าราชการที่จังหวัดแพร่ ท่านร้องเพลงสามชั้น สองชั้น ผมก็ร้องตาม และความที่ผมเป็นคนสมาธิดี เพราะฉะนั้นเวลาที่อ่านหนังสือ ใครมาเรียกชื่ออยู่ใกล้ๆ ผมไม่ได้ยินหรอก สมาธิอยู่ที่หนังสือ ไม่รู้ตัวเลย แต่ว่าถ้ามาเปิดเพลงนี้ อ่านหนังสือไม่รู้เรื่องเลย โจรจะไปอยู่ที่เพลงหมด”

ในส่วนการเริ่มต้นแต่งเพลงท่านเล่าว่า “เนื่องจากผมหัดแต่งเพลงโดยอ่านจากหนังสือเดลิเมลวันจันทร์ ในสมัยนั้นเขาลงเราก็อ่าน เมื่อเริ่มแต่งเพลงแล้ว สิ่งไหนที่เดลิเมลวันจันทร์ไม่ได้ลงเราก็อไม่รู้ ผิดบ้าง ถูกบ้าง ก็ปรับแก้ไขกันไป” ด้วยผลงานมากมายในการประพันธ์เพลง รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับดนตรีอีกนานัปการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้มอบปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางด้านดนตรีให้แก่ท่าน เมื่อปี พ.ศ. 2540 •

เกษตรศาสตร์

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
Music : H.M. King Bhumibol Adulyadej

คำร้อง : ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร
Lyric : Prof. Dr. Prasert Na Nguan

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

เนื้อเพลงเกษตรศาสตร์ได้สะท้อนภาพลักษณ์ของสถาบันอย่างครบถ้วน ยิ่งเตือนว่าการเกษตรกรรมมีความสำคัญเพียงใดต่อประเทศชาติ อีกทั้งชาวเกษตรศาสตร์ ก็มีความผูกพัน จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านบทเพลงนี้คือจิตวิญญาณของบัณฑิตเกษตรทุกคน ทุกรุ่น ที่จะนำวิชาการออกไปทำงานเพื่อสร้างตน สร้างสังคม และรับใช้แผ่นดินอันศักดิ์สิทธิ์ดังปรากฏในเพลงพระราชนิพนธ์

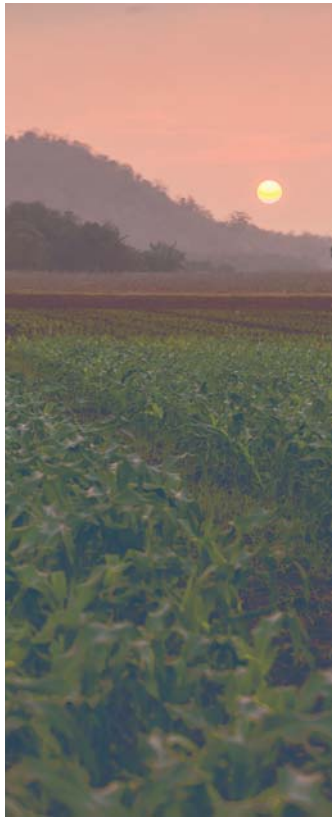
02



...๑๑๑...

เรื่องเล่าขาน
จากบ้านท่านจอมพลฯ

...๑๑๑...



หลาย

คนอาจไม่เคยรู้จักสถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณจากกสิกิจ แต่ถ้าบอกว่าคือไร่สุวรรณฯ แน่แน่นอนว่าต้องเคยได้ยินกันอย่างแน่นอน มีชื่อเสียงในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร กล่าวง่ายๆ คือ นึกถึงข้าวโพดก็มักจะนึกถึงไร่สุวรรณฯ แต่จะมีสักกี่คนที่รู้จักความเป็นมาและสิ่งต่างๆ ภายในไร่แห่งนี้

ริมถนนมิตรภาพช่วงหลักกิโลเมตรที่ 155 - 156 ฝักข้าวโพดสีเหลืองขนาดใหญ่ริมทางดึงดูดสายตาหลายคู่ที่ขับรถผ่าน วิถีธรรมชาติสวยงามมีภูเขาเขียวเข้มปนเทาเป็นฉากหลังควรค่าแก่การแวะถ่ายรูป

ขณะเดียวกัน ของฝากขึ้นชื่ออย่างน้ำนมข้าวโพดและผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่างก็รอให้ใครๆ ซื้อมือถือกลับบ้าน

หากมองผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าด้านหน้าเข้าไป จะพบถนนทอดยาว สองข้างทางร่มรื่น แปลงปลูกข้าวโพดกว้างสุดสายตา คนงานขยันขันแข็งรถแทรกเตอร์วิ่งทำงานดูเหมาะสมจะเข้าบรรยากาศละอองน้ำจากสปริงเกอร์ต้องแสงแดดเป็นประกายส่งสีสายรุ้ง ภาพเหล่านี้แม้เรียบง่ายทว่างดงาม ทั้งยังถูกใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำละครมาแล้วหลายต่อหลายเรื่อง





บ้านพัก ๖พฉฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ตัวแทนประวัติศาสตร์การบุกเบิกที่ดินไร้สุวรรณ



ไร้สุวรรณฯ เดิมคือ “ไร่นะพาร์ม” เป็นที่ดินของ ๖พฉฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรีนุยุคนั้นที่ดินผืนนี้ใช้พัฒนาพันธุ์พืชโปรตีนสูงและการปศุสัตว์ เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาเกษตรกรในท้องถิ่น เมื่อท่านถึงแก่อสัญกรรมในปี พ.ศ. 2506 ที่ดินจึงตกเป็นของรัฐบาล ต่อมาปี พ.ศ. 2508 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับมอบที่ดินผืนนี้จากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เพื่อจัดตั้งและพัฒนาให้เป็นสถานที่ฝึกงานนิสิตคณะกสิกรรมและสัตวบาล โดยใช้ชื่อว่า สถานีฝึกนิสิตเกษตรสุวรรณวาจกกสิกิจ เต็มโตเรื่อยมาจนเปลี่ยนชื่อเป็น สถานีวิจัยพืชไร้สุวรรณวาจกกสิกิจ หรือไร้สุวรรณฯ ในปัจจุบัน

ประวัติคร่าวๆ นี้ บางคนรู้ ทว่าบางคนก็ไม่รู้มาก่อน ซึ่งในโลกแห่งการเข้าถึงข้อมูลอันฉับไว คงไม่ใช่เรื่องยากเย็นอะไรนัก หากต้องการค้นประวัติเพิ่มเติม แต่สิ่งหนึ่งที่หลายคนยังไม่รู้คือ ภายในไร้สุวรรณฯ แห่งนี้ นอกจากแปลงทดลองปลูกและอาคารปฏิบัติการแล้ว บ้านพักของ ๖พฉฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ก็ยังคงตั้งตระหง่านอยู่ที่นี้ควบคู่กันมาจนกระทั่งปัจจุบัน





ต้นไม้ใหญ่มากมายแผ่กิ่งก้านกินอาณาบริเวณกว้าง แสงอาทิตย์ที่แผดเผาถูกแปรเปลี่ยนเป็นความร่มรื่นทันทีเมื่อต้องไม้ใหญ่ในบริเวณนั้น ใกล้กันมีบ้านชั้นเดียวขนาดไม่เล็กไม่ใหญ่ ปลูกควั่นบนหลังคาให้กลิ่นอายบ้านสไตล์ฝรั่ง ป้ายอักษรลึกลับชื่อภาษาไทย “บ้านจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์” ทำหน้าที่สื่อสารกับผู้ที่มาใหม่ ภายในบ้านยังคงสภาพดีราวกับเพิ่งสร้างเสร็จได้ไม่กี่ปี นั่นเพราะการดูแลรักษาที่ยอดเยี่ยม เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งแทบทั้งหมดคือของดั้งเดิมตั้งแต่สมัยท่านมีชีวิต มีเพียงไม้ที่ขึ้นเท่านั้นที่จัดหามาทดแทนภายหลัง เพราะของบางอย่างก็เสื่อมสภาพไปตามการใช้งานและกาลเวลา

บ้านหลังนี้คือสิ่งปลูกสร้างที่ดึงดูดความสนใจผู้มาเยือนเสมอ เพราะเป็นถึงบ้านบุคคลสำคัญระดับประเทศ หลายคนแปลกใจเพราะไม่คาดคิดว่าจะพบบ้านพักของอดีตนายก

รัฐมนตรีในประวัติศาสตร์ที่คนรุ่นหลังจดจำไว้ว่า เป็นผู้ริเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศไทย และเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ยุคนั้นฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ใช้บ้านหลังนี้พักผ่อนในยามมาปฏิบัติงาน เมื่อท่านถึงแก่อสัญกรรม นอกจากที่ดินจะตกเป็นของรัฐ บ้านก็ตกเป็นของรัฐด้วย ปัจจุบันจึงถูกใช้เป็นที่พักรับรองเฉพาะแขกสำคัญ

กว่าจะเป็นผืนดินที่ใช้ปลูกพืชได้เช่นทุกวันนี้ ต้องผ่านอุปสรรคนานัปการ ท่านจอมพลฯ จึงเรียกได้ว่าเป็น “ผู้บุกเบิก” ของไร่สุวรรณฯ อย่างแท้จริง และบ้านหลังนี้ก็เหมือนหนึ่งในตัวแทนของท่านให้คนรุ่นหลังรำลึกถึง



ป้าสุทิน ญาณผล ในวัย 60 ปี คือหนึ่งในบุคคลเก่าแก่ที่คลุกคลี ทำงาน และใช้ชีวิตที่นี่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จนปัจจุบัน ป้าสุทินเล่าสู่เรื่องราวมากมาย ทั้งความกลมเกลียวของผู้คน ความเป็นอยู่ และบรรยากาศในอดีต นำตื่นตื้นกว่านั้นคือ เรื่องเล่าขานที่วิทยาศาสตร์ไม่อาจพิสูจน์ได้ อย่างการปรากฏตัวของสิ่งที่ถูกเรียกว่า “วิญญาณ” ซึ่งแม้จะมาดี แต่ก็สร้างความหวาดกลัวให้ผู้พบเห็นได้ไม่น้อย แม้แต่ป้าสุทินก็เคยเจอกับตัวเองอยู่ครั้งหนึ่ง “ตอนนั้นป้านึกสนุก พุดจาแซวเล่นในบ้านท่านจอมพลฯ รุ่ๆ เสียงซึกโครก ก็ดังและมีเสียงปิดประตู เพื่อนป้าอีกคนที่อยู่ด้วยก็ตื่นฮึด หูไม่ผาดแน่ พอเข้าไปดูในห้องน้ำ ไม่มีน้ำ เปียกเลยลึกลับ” ป้าสุทินยังจำได้ชัดแม้เหตุการณ์ผ่านมานาน ไม่นับเรื่องราวที่ผู้อื่นพบเจอและเล่าต่อกันอีกสารพัด ท้ายที่สุดเรื่องเหล่านี้ก็เป็นความเคยชิน เราอาจนิยามสิ่งเหล่านี้ชัดเจนไม่ได้ว่าคืออะไร แต่นั่นไม่สำคัญเท่ากับการที่ทุกคนมีเจตนาดี คิดดี ทำดี จึงไม่มีเหตุผลที่ใครจะหวาดกลัวจนถึงขั้นอยู่ไม่ได้ หากว่ากันตามความเชื่อแบบไทยๆ นั่นอาจเป็นบุคคลในอดีตผู้ล่วงลับซึ่งยังคงวนเวียนเพื่อดูแลและปกป้องรักษาที่ดินเหล่านี้อยู่นั่นเอง



ป้าสุทิน ญาณผล



กวีล นิวพชิตซ์

ทุกชีวิตที่ทำงานในไร่สุวรรณฯ ต่างให้ความเคารพท่านจอมพลฯ หากกล่าวตามประวัติศาสตร์ ทุกคนในไร่ก็คล้ายผู้อาศัยที่สานต่อเจตนารมณ์ของท่านให้เกิดประโยชน์และคุณค่าสูงสุด เช่นเดียวกับกวีล นิวพชิตซ์ ซึ่งเป็นอีกบุคคลที่นับว่าเป็นคนเก่าแก่ของไร่สุวรรณฯ เขาเริ่มทำงานที่นี่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 กวีลเล่าว่า ทุกครั้งเวลาทำงานให้กับคนงานในแต่ละวัน หรือมีภารกิจพิเศษใดๆ ในไร่ ทุกคนจะอธิษฐานจิตถึงท่านจอมพลฯ เพื่อบอกกล่าวสิ่งที่กำลังจะทำ พร้อมทั้งขอพรให้ท่านปกป้องรักษา บ้านดालให้ทุกกิจการงานสำเร็จผล เวลาว่างนุญหรือวาระพิเศษใดๆ ในไร่แห่งนี้ บ้านท่านจอมพลฯ ก็คือสถานที่ที่ทุกคนให้ความสำคัญ กวีลทิ้งท้ายว่า “ผมภูมิใจกับที่นี่ นี่คือนี่ทำกินของเราได้เจอเพื่อนดี มีความสามัคคี แค่นี้ก็สบายใจแล้ว”



ลองจินตนาการในมุกกลับ หากที่ดินผืนนี้เป็นของใครคนหนึ่งทีละเลย ปล่อยทิ้งไว้รกร้าง ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใด ก็คงเป็นเรื่องน่าเสียดาย ทว่าโชคดียังไงก็ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น เพราะเมื่อทั้งหมดแปรสภาพเป็นสาธารณสมบัติที่อุดมด้วยเจตนารมณ์ และพันธกิจที่เคยเป็น พร้อมทั้งได้พบปัจจัยเกื้อหนุน

มีหน่วยงานที่ดี มีคนที่พร้อม นั่นจึงก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งवाद

วันนี้ จิตวิญญาณของบ้านพักของท่านจอมพลฯ ยังคงอยู่ สร้างมนต์ขลัง พร้อมทั้งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับคนรุ่นหลังที่เข้ามาสานเจตนารมณ์เดิมของท่านสืบต่อไป •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

สิ่งใดๆ ก็ตาม หากทำเพื่อสาธารณะย่อมได้รับการยกย่องเสมอ โดยเฉพาะสิ่งที่เคยเป็นส่วนตน หากแปรเปลี่ยนโดยการส่งมอบให้สังคม ย่อมก่อให้เกิดคุณประโยชน์สูงขึ้นไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง หากเรามีสิ่งใดที่สามารถส่งมอบให้สังคมได้ ไม่ว่าจะเป็สิ่งของการกระทำอันเป็นจิตสาธารณะ แม้เพียงเล็กน้อย แต่คุณค่าที่เกิดขึ้นนั้นมหาศาลนัก คนเราจะยิ่งใหญ่ได้ ต้องยิ่งใหญ่มากจากการมีฐานสังคมยอมรับ

”

03



“ตึกขาว”

บ้านเราหลังแรก

ตึกขาว

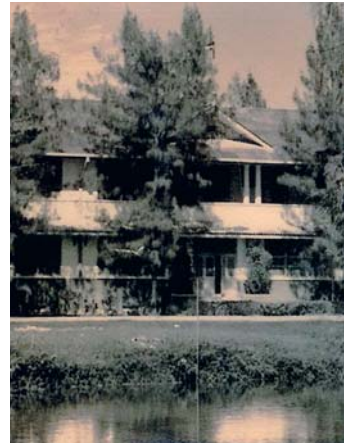
หรือตึกสี่ตั่วบาล ซึ่งในปัจจุบัน คืออาคาร “หอประวัตินมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน หรืออาคารหลังแรกของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรับโอนมาจากวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมเกษตร กระทรวงเกษตรราธิการ เมื่อครั้งสถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2486

ในอดีต อาคารคอนกรีตสองชั้นหลังนี้ ชั้นบนเคยเป็นห้องเรียนสองห้อง คือ ห้องบรรยาย (ห้องทิศตะวันออก) ห้องปฏิบัติการ (ห้องทิศตะวันตก) ชั้นล่างเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเคมี รวมทั้งเป็นที่เก็บเคมีภัณฑ์ ซึ่งเป็นของหายากและราคาแพงในสมัยนั้น อาคารหลังนี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันได้แก่ ตึกขาว ตึกเคมี ตึกเสือ แต่ชื่อที่นิยมมากคือ ตึกสี่ตั่วบาล ภายหลังเมื่อเลิกใช้เป็นสถานที่เรียนของนิสิต ก็ยังมีการใช้ประโยชน์อาคารหลังนี้อย่างต่อเนื่อง

เรื่องเล่าจากความทรงจำของ ศ. ดร.ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ ซึ่งเป็น นิสิตรุ่นทศวรรษแรกของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ท่านเป็นนิสิตรุ่นที่ 9 ได้เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2492 เมื่อเรียนจบชั้นปีที่ 2 ก็ได้รับทุนรัฐบาลไทยไปเรียนต่อที่สหรัฐอเมริกา ก่อนจะกลับมาเป็นอาจารย์สอนที่นี้ จนเกษียณ หากแต่ก่อนหน้าจะเข้าเรียน บิดาของท่านก็ได้ทำงานเป็นผู้ช่วยในโครงการศึกษาพัฒนาการเลี้ยงไก่ของคุณหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อธิการบดีในขณะนั้น ซึ่งก็มีบ้านพักอยู่ในมหาวิทยาลัย ศ. ดร.ไพฑูรย์ ก็ได้พักอยู่ที่บ้านหลังนี้ด้วย จึงทำให้ท่านใกล้ชิดกับกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยไปด้วย แม้ประสบการณ์เกี่ยวกับตึกหลังนี้จะมีไม่มากนัก เพราะเรียนแค่สองปีก็ได้ทุนไปเรียนต่อ ทว่าจากคำที่ท่านบอกเล่าก็ทำให้จินตนาการภาพบรรยากาศของมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นได้ไม่ยาก



ศ. ดร. ไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ



“ตึกขาวหรือตึกสัตว์บาล สมัยนั้นยังไม่มีชื่อเรียกที่ชัดเจนนัก แต่ที่ใช้งานสารพัดประโยชน์ เป็นทั้งที่ทำงานคณบดี ใช้ทำ Lab เป็นห้องเรียน สำหรับตัวผมเองใช้เวลาทำงานอยู่ที่โรงไก่หรือคอกไก่มากกว่า เพราะหลวงสุวรรณฯ ท่านจ้างให้เลี้ยงไก่ ถ้าหันหน้าเข้าหาตึกทางซ้ายมือก็เป็นคอกไก่ทั้งหมดไปจนถึงบริเวณตะวันตกของสนามกีฬา เลี้ยงไก่ฉบับพันนับหมื่นตัว ไก่ล่อออกไปก็มีโรงแพะ ที่มีคอกไก่มาก เพราะคุณหลวงสุวรรณฯ ต้องการทำหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเกษตรฯ คือต้องการให้คนไทยมีอาหารที่ดีมีประโยชน์ ท่านมองไปที่ไข่ไก่ ซึ่งในสมัยนั้นคนไทยไม่ค่อยกินไข่ไก่ กินไข่เป็ดมากกว่า และนิยมเลี้ยงแต่ไก่ชนเท่านั้น รวมทั้งการพัฒนาไปถึงเลี้ยงไก่ให้เป็นธุรกิจของประชาชนได้ ในมหาวิทยาลัยจึงมีคอกไก่อยู่มาก”

กาลต่อมาในปี พ.ศ. 2494 **ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี** ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของเกษตรศาสตร์อีกท่านที่ได้เข้าศึกษาในคณะกสิกรรมและสัตวบาล นับเป็นนิสิตรุ่นที่ 11 ท่านก็ได้ใช้ชีวิตเป็นนิสิตและพักอยู่หอไม่ในมหาวิทยาลัยมาตลอด จนสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2498 ได้ถ่ายทอดเรื่องราวในยุคนั้นไว้ว่า

“ตอนเข้ามาเรียนก็มีอยู่แล้ว เป็นตึกแรกของมหาวิทยาลัยเกษตรฯ แต่ไม่ใช่ตึกแรกของบางเขน มีตึกอื่นๆ ในบางเขนด้วย จำได้ว่ามีเรือนไม้ไม่ได้ทำสีอยู่ด้านขวา และก็เรือนเขียวที่ใช้เป็นอาคารบริหารของมหาวิทยาลัย แต่ท่านอธิการบดีหลวงสุวรรณฯ ท่านไม่ได้นั่งทำงานที่นั่นนะ ท่านทำงานอยู่ในกระท่อมเล็กๆ ซึ่งติดกับโรงเลี้ยงไก่ ตรงนั้นท่านใช้ขายอาหารไก่ขายไข่ด้วย รอบๆ ตึกสมัยนั้นเป็นเรือนไม้ทั้งหมด เพราะมหาวิทยาลัยยังไม่ถึงประมาณ ผมได้ใช้ตึกขาวเป็นห้องเรียน Lab เคมี ก็เลยเรียกตึกเคมี เรียน Lab เคมีก็แค่ปี 1 ปี 2 ปีสูงกว่านั้นก็ไปเรียนที่ตึกอื่น แต่ตึกขาวก็ยังใช้เรียนเป็น Lab ให้รุ่นหลังๆ มาอีกเยอะ”

นอกจากจะเป็น “บ้านหลังแรก” ของชาวเกษตรแล้ว ความสำคัญอีกสองประการของตึกหลังนี้คือ เป็นสถานที่ประกอบพิธีประสาทปริญญาบัตรแก่เกษตรบัณฑิตรุ่นแรก ปี พ.ศ. 2489-2492 โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ที่ห้องชั้นล่างทางด้านทิศตะวันออก และในปี พ.ศ. 2493 และ 2495 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตร แก่เกษตรบัณฑิต ณ ห้องชั้นบนทางด้านทิศตะวันออก ตึกหลังนี้จึงยิ่งทวีคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์ขึ้นไปอีก

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เล่าเสริมให้ฟังว่า “วันพระราชทานปริญญาบัตรนั้นจะมีนิสิตปี 1 แต่งเสื้อเชิ้ตขาวแขนสั้น กางเกงสีขาว และผูกเนกไทสีเขียว ไปยืนสองข้างทางรอรับเสด็จ ซึ่งพิธีการด้านในเราก็ไม่มีโอกาสได้เห็น ในสมัยนั้นรับปริญญาแต่ละครั้งบัณฑิตก็ยังมีจำนวนน้อย เพราะตึกก็ไม่ได้ใหญ่โต”





พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม
แก้มบัณฑิตนพิตพระบาท
ประดิษฐาบัตร ณ ตึกสัตตบาล
วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2495

ด้วยความที่อาคารหลังนี้มีโครงสร้างแข็งแรงมากจึงอยู่คู่กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาเนิ่นนาน ผ่านการซ่อมรักษาเป็นอย่างดี จนวันนี้อาคารถูกใช้เป็น “หอประวัติ” ไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้ผู้สนใจรุ่นหลังได้เข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติ วิวัฒนาการ และเกียรติภูมิที่มหาวิทยาลัยได้สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติไว้มากมาย ตั้งแต่เริ่มสถาปนาจนถึงปัจจุบัน

กว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเติบโตประสบความสำเร็จอย่างภาคภูมิใจ ลูกเกษตรฯ ทุกคนก็ควรต้องรู้ด้วยว่า จุดเริ่มต้นของบ้านหลังนี้มีเรื่องราวความเป็นมาอย่างไร •



ห้องแสดงนิทรรศการภายในอาคารหอประวัติในปัจจุบัน

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

บทบาทสำคัญของอาคารประวัติศาสตร์คือ เป็นเครื่องมือให้คนเราระลึกถึงอดีต และความเป็นมาที่สำคัญกว่าจะเป็นวันนี้ เราอาจเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ ไม่ใหญ่โต การมองเห็นตึกเก่าหนึ่งหลังที่บรรจุคุณค่าทางประวัติศาสตร์ไว้มากมายตามกาลเวลา ให้ระลึกถึงความยากลำบากในการเริ่มต้นจนประสบผลสำเร็จ เราต้องพยายามมากแค่ไหน สิ่งเหล่านี้คือคุณค่าทางจิตใจ ความภาคภูมิใจ และสำนึกรักในสถาบัน ซึ่งคอยย้ำเตือนว่าการไม่ลืมอดีตที่ผ่านมาจะช่วยให้เรามองเห็นความสำเร็จในอนาคตได้

”

04

ค่ายอาสาฯ

พาคุณพ่อไปเพื่อนฝูง



๒๒

ถนนดินลูกรังเส้นเล็กแคบที่รอบด้านคือป่าทึบ รถบรรทุกควดตะปิ้ง ฝ่าความมืดมุ่งตรงสู่จุดหมายปลายทาง ฝ่าวินาที่อันตรายจากความไม่สงบของบ้านเมืองในยุคที่พรรคคอมมิวนิสต์ยังเคลื่อนไหวบนพื้นที่สีแดงทั่วแผ่นดินไทย ทว่ายุคสมัยนั้น ค่าอาสาพัฒนาชนบทของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ถูกก่อตั้งขึ้นมาแล้ว และการเดินทางบนถนนกลางป่าเช่นนี้ เป็นเรื่องสามัญธรรมดาที่จะเห็น อธิการบดีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เดินทางไปเยี่ยมเยียน พักค้าง และร่วมทำงานท่ามกลางเปลวแดด และฝุ่นลูกรังในทุกพื้นที่ ระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2522



ศ.ระพี สาคริก คืออธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คนนั้น ที่กล่าวถึง ท่านเป็นอาจารย์และผู้บริหารระดับสูงที่ให้ความสนใจและส่งเสริมกิจกรรมนี้อย่างจริงจัง ซึ่งไม่เคยมีอธิการบดีคนไหนไปออกค่ายกับนิสิตมาก่อน และก็มีเพียงคนเดียวเท่านั้น สมาชิกค่ายอาสาและสมาชิกนิสิตเกษตรส่วนใหญ่จึงพร้อมใจเรียกขานท่านว่า “คุณพ่อ” มาจนถึงปัจจุบัน

“ช่วงที่ฉันเป็นอธิการบดี เดินทางกลางคืน แม้ตึกดินแค่ไหน บางครั้งเข้าป่าไปลึกถึง 50-60 กิโลเมตร ถ้าถูกเขาซุ่มยิงก็ตายเปล่า แต่ฉันไม่เคยกลัวความตาย เพราะรักลูกศิษย์มากกว่าตัวเอง ใครจะว่าฉันบ้าก็ยอม คนที่อยู่ในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยแล้วทำตัวแบบนี้มันก็สมแล้วที่คนเขาจะว่าบ้า แต่ฉันรู้ว่า มันเป็นความบ้าที่อยู่บนคุณค่าของชีวิต ซึ่งฉันคิดว่าความหมายของการปฏิบัติดังกล่าว มันอยู่เหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมด”

ในขณะที่ดำรงตำแหน่ง คุณพ่อไปเยี่ยมค่ายทุกปี ปีหนึ่งจะมี 3 ค่าย ค่ายละประมาณ 10 วัน ท่านเวียนไปอยู่กับนิสิตแต่ละค่ายจนครบเท่าเทียมกันทั้งหมด สภาพการกินนอนในค่าย ท่านก็ปฏิบัติตัวเรียบง่าย นิสิตอยู่อย่างไรก็อยู่แบบเดียวกัน ให้ความเมตตาต่อนิสิต เสมือนลูกหลานตัวเอง ไม่ว่าจะป็นงานขุดดิน ผสมปูน เทพื้น แม้กระทั่งขึ้นไปตีหลังคาสังกะสีก็ช่วยทำ พอหมดวันนิสิตจะล้อมวงคุยสรุปงานว่ามีปัญหาอะไรบ้าง คุณพ่อก็มานั่งร่วมวงด้วย ให้คำแนะนำสั่งสอนในหลายเรื่อง ในบางครั้งยังเป่าเม้าท์ออร์แกนเล่นเพลงกล่อมลูกศิษย์นอน เพราะเห็นว่าทำงานกันเหนื่อยมาก



ศ.ระพี สาคริก



ศ. ดร.สมเกียรติ สาครินุ

รศ. ดร.สมเกียรติ สายธนู อดีตผู้อำนวยการค่ายอาสาพัฒนาชนบทของมหาวิทยาลัยเล่าว่า ในปี พ.ศ. 2515 นั้น ค่ายอาสา เป็นกิจกรรมเดียวในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ออกไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียน โดยจุดประสงค์หลักคือ สร้างโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เพื่อประโยชน์และความก้าวหน้าแก่สังคมท้องถิ่น ให้เด็กๆ ในชนบทได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับที่อื่นๆ

ในระยะเวลาหนึ่งเดือนเต็มที่ออกค่าย เป้าหมายคือสร้างโรงเรียนหนึ่งหลังให้เสร็จ คนทั่วไปอาจมองว่าไม่น่าจะทำได้ แต่ก็เป็นเรื่องที่น่าภูมิใจ เพราะทำได้จริง ในแต่ละปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะมี 3 ค่ายสร้างโรงเรียนได้ 3 หลัง ซึ่งการเป็น ผอ. ค่ายจะต้องเดินทางไปเยี่ยมนิสิตในทุกค่าย ค่ายละ 10 วัน เช่นเดียวกับกับ “คุณพ่อ” ซึ่งท่านก็ไปเยี่ยมนิสิตและ “ลูกๆ” ทุกค่ายเช่นกัน



การออกค่ายในยุคแรกๆ นั้น ภัยคอมมิวนิสต์ยังรุนแรงในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะอำเภอนาแกและอำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นค่ายแรกที่คุณพ่อไปเยี่ยมมนิสิตที่ไปสร้างโรงเรียนให้หมู่บ้านและตั้งแคมป์อยู่กลางป่าลึก ตกกลางคืนก็ใช้ถังลูกปืนเก่าๆ ทำเป็นเตียง นอนรวมกับลูกศิษย์ หรือที่อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี สถานที่ตั้งค่ายลึกเข้าไปในป่าห้าสิบกกว่ากิโลเมตร ตอนกลางดึกท่านนั่งรถจี๊ปเข้าไปแค่สองคนกับคนขับ มีปืนไรเฟิลพาดอยู่บนตักหนึ่งกระบอก รวมทั้งลูกกระเบิดมือขวาน้อยหน้ากล้องอยู่

ที่พื้นรถอีกสามลูก ฟังดูเสียงอันตรายมาก แต่คุณพ่อกลับมองว่าสิ่งเหล่านี้แทบไม่มีความหมาย เพราะท่านตั้งใจไปเยี่ยมลูกศิษย์ด้วยความจริงใจ

ครั้งหนึ่งที่เหนื่อยมากจนผลอหลับบนกระสอบข้าวสารตอนพัก ปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดไปเยี่ยม เพราะรู้ว่าอธิการบดีมาอยู่ที่ค่ายด้วย ไปเจอคุณพ่อนอนอยู่บนกระสอบข้าวสาร ท่านก็ว่ามันไม่ใช่เรื่องน่าอับอายอะไร แต่เป็นเรื่องที่น่าภูมิใจ ถือเป็นแบบอย่างสำหรับคุณสมบัติของผู้บริหารที่มีทั้งวิญญูญาณการบริหารและความเป็นครูรวมอยู่ด้วยกัน



“บรรยากาศดังกล่าวมันผ่านออกมาจากหัวใจ มาถึงมือถึงเท้า แล้วก็วนไปถึงชีวิตชาวบ้าน รวมทั้งบรรดานิสิตลูกหลานฉันด้วย หลังจากนั้นมันก็หวนกลับเข้ามาอยู่ในหัวใจของฉันลึกซึ้งยิ่งขึ้นทุกที ซึ่งรสชาติตรงนี้แหละที่ไม่อาจบรรยายได้”

คุณพ่อเห็นว่าการไปออกค่ายอาสาลักษณะนี้เป็นการทำให้บัณฑิตทุกคนได้ลงไปติดดิน ไปเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหา ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ ละเอียดอ่อนไปจนถึงปัญหาใหญ่ๆ และอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับท่านคือ การได้ลงไปคลุกคลีทำกิจกรรมกับนิสิตเช่นนี้ เป็นการสร้างสมดุลในชีวิตตนเอง ช่วยไม่ให้เราลืมหิว เมื่ออยู่กับนิสิต เราควรรู้จักความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้ใหญ่ของคนคือการมีจิตใจสำนึกที่มีคุณธรรม เมื่ออยู่กับนิสิต ไปกินนอนบนดินทราย บางครั้งอาบน้ำในปลักควายที่มีแต่ปลิง นี่คือการเท่าเทียม มองภายนอกคนอาจไม่เท่าเทียมกัน แต่ข้างในมันเท่าเทียมกันได้ ท่านจึงคิดเสมอว่า “นิสิตคือครูชีวิตของตนเอง” ซึ่งภาพเช่นนี้หาได้ยากยิ่งในยุคปัจจุบัน





การออกค่ายในพื้นที่จริงหนึ่งเดือน คือการอยู่ร่วมกันในความยากลำบาก มีกระบวนการต่างๆ มากมายให้ เรียนรู้ อดทน สู้งาน ช่วยเหลือแบ่งปัน ไม่เอาเปรียบเพื่อน จัดระบบแบ่งหน้าที่ เปลี่ยนเวรหมุนเวียนกันทำ สิ่งเหล่านี้ ช่วยฝึกคนให้แก้ปัญหา มีความแกร่ง ต่อแรงเสียดทาน ไม่กลัวความยาก ลำบาก เป็นประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติ ที่ดี เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี เพราะที่สุดแล้ว เมื่อเรียนจบไปก็ต้อง ทำงานร่วมกับชุมชน เพราะฉะนั้น การออกค่ายคือการบ่มเพาะประสบการณ์ ที่สร้างให้เราตัดสินใจและทำงานเป็น ต่อไปก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ดี

นี่อาจจะถือว่าเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ของการเรียนการสอนที่จะสร้างและ บ่มเพาะบัณฑิตเกษตรให้มีคุณค่า ต่อสังคม •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

กิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครูไม่ใช่เพียงแค่การ ออกค่ายอาสาและสร้างโรงเรียน ทว่าความจริงแล้วคือการสอน ทางด้านจิตใจให้รู้ซึ่งถึงการใช้ชีวิตตัดสินใจ ไกล่ชิดธรรมชาติ และพัฒนาอุดมการณ์เช่นนี้ให้เป็นประโยชน์เมื่อเติบโตขึ้น

ในบางครั้ง ผู้ใหญ่ก็ควรทำใจให้เป็นเด็กบ้าง ให้ใช้เด็กเป็นครูสอน การเสียวน้ำโดยไม่ลืมหลังจะช่วยให้เรามีความเป็นผู้ใหญ่ที่ เปี่ยมด้วยจิตใต้สำนึกที่มีคุณธรรม ไม่ลืมตัว และมีรากเหง้าทาง ความคิดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

”

05

ฮี โร่ ซิง ง

บ่อโคลน
แห่ง
ความสามัคคี



เรา นิยามคำว่า “ฮีโร่” ไว้อย่างไร

สำหรับบางคน ฮีโร่อาจหมายถึงคนที่กล้าบุกตะลุยไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค หรือบางคน ฮีโร่อาจหมายถึงผู้ที่มุ่งมั่นฝ่าฟันความลำบากจนถึงเป้าหมาย หรือทุ่มเทเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ

ทุกคนมีนิยามคำว่าฮีโร่แตกต่างกันตามประสบการณ์ แต่สำหรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อได้ผ่านประสบการณ์การรับน้อง พวกเขาให้นิยามคำว่าฮีโร่ที่ตรงกัน อย่างน้อยก็หนึ่งความหมาย

ท่ามกลางเสียงอึกทึกของเหล่านิสิตหลายสิบคนในวันสุดท้ายของการรับน้องใหม่ ทุกสิ่งดูคึกคัก และเหมือนว่าเกมอันน่าตื่นเต้นบางอย่างกำลังจะเริ่มขึ้นในไม่กี่นาทีข้างหน้า

เสาสูงกว่า 10 เมตรปักอยู่กลางหล่มดินโคลนที่มองด้วยตาเปล่าก็สรุปได้ว่า เกมนี้มีอะไรมาก! ธงสีเขียวโบกสะบัดตามลมอยู่บนยอดเสาทรงกลมตลอดทั้งเสา มันเลื่อมด้วยฤทธิ์ของจาระบี รอบๆ เสามีนิสิตชายร่างกำยำยืนล้อม ทุกคนมีเรี่ยวแรงมากพอจะสกัดกันใครก็ตามที่ตาหน้าเข้ามาเฉียดใกล้เสาดันนี้!

นี่คือเกมที่ชาวเกษตรศาสตร์เรียกว่า “ประเพณีชิงธง” ผู้เล่นคือน้องใหม่เฟรชชีชายทั้งหมด กติกาแสนง่ายแต่ปฏิบัติยากก็คือ เฟรชชีจะต้องร่วมมือกันเพื่อปีนเสาชั้นไปนำธงผืนนั้นลงมา อุปสรรคคือ รุนพี่ปีสองที่โค่นเสา ความและเหลวของโคลนที่แคบๆ ก้าวก็ลำบาก ไหนจะความลื่นของเสาที่ถูกขโลมด้วยจาระบี มือเหนียวแค่นั้นก็เกาะแทบไม่ติด ผู้ที่นำธงลงมาได้สำเร็จจะได้รับการขนานนามว่าเป็น “ฮีโร่” มีรางวัลคือสิทธิ์ในการเลือกเฟรชชีสาวตัวแทนรุ่นไปเดินรำในงานเลี้ยงรับน้องใหม่ที่ตามมาถึง



ประเพณีชิงธงเมื่อปี พ.ศ. 2498

เมื่อเกมเริ่มต้น เพรชซีหลายสิบคนพากันวิ่งกรูย่าผ่านโคลนมุ่งตรงไปยังเสาทรงกลมมันเลื่อม บรรยากาศคอลหม่านทว่าก็เฮฮาอยู่ในที่การทรงตัวในพื้นที่โคลนไม่ถ่วงเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก หลายคนล้มหน้าคะมำล้มรสบชาติดินโคลนกันหน้าตาเหยเก บรรดารุ่นพี่ปีสองปกป้องเสาต้นนี้สุดกำลัง ผลักก็แล้ว จดกระซาก็แล้ว แต่มีหรือที่เพรชซีจะถอดใจยอมแพ้ ทุกคนตะเกียกตะกายป็นเสาอย่างทุลักทุเล เป้าหมายเดียวกันคือ ธงบนยอดเสา และเพราะเป้าหมายเดียวกันนั่นเองที่ก่อให้เกิดการแย่งชิงระหว่างเพรชซีด้วยกัน เกมจึงไม่สำเร็จสักที เพราะความสิ้นของเสาและรุ่นพี่ที่สกัดกั้น คนแล้วคนเล่าป็นขึ้นไปก็ไหลตกลงมาเป็นภาพฉายซ้ำที่ไม่รู้กำหนดสิ้นสุด

พ.ต.ท. น.สพ.ภาสวัชร ศรีไชย ศิษย์เก่า KU รุ่นที่ 21 เข้าเรียนคณะสัตวแพทย์ ปี 1 เมื่อ พ.ศ. 2504 ก็เป็นอีกคนที่อยู่ในช่วงเวลาของประเพณีนี้ 50 กว่าปีที่ผ่านมาไม่ได้ทำให้เขาหลงลืมแก่นแท้ของมันเลย นอกจากความเลอะเทอะเปรอะเปื้อน ความเจ็บตัวเล็กๆ น้อยๆ รสบชาติดินโคลน หรือแม้แต่ความดุตันของรุ่นพี่ที่คนสมัยใหม่เรียกกันว่า พี่ว้าก “รุ่นพี่เขาเตรียมการไว้ดี ทั้งชุดบ่อ ทาจาระบีที่เสา คอยเช็คความปลอดภัย แม้จะดุตันและเล่นอะไรแรงๆ แต่ทั้งหมดมันก็ช่วยฝึกฝนให้ชินสิดี๊ด ทน จำได้ว่าเสร็จกิจกรรมตอนนั้น ทุกคนตัวเลอะโคลน กลับหอไปแทนที่จะได้อาบน้ำอุ่น แต่รุ่นพี่แกล้างตักน้ำทิ้งหอ อาบน้ำไม่ได้ ต้องนอนกันทั้งแบบนั้น”

แท้จริงแล้วเกมนี้แฝงสิ่งต่างๆ ไว้มากกว่าเรื่องชัยชนะ รูปแบบและกติกาของมันเป็นสะท้อนหลัก “ความร่วมมือร่วมใจ” ไว้ชัดเจน เพราะเมื่อต่างคนต่างพยายาม ทว่าความสำเร็จก็ยังไม่เกิด วิธีการจึงต้องปรับเปลี่ยน เหล่าเพรชซีเริ่มวางแผน ปรับกลยุทธ์ และเลือกจะร่วมมือมากกว่าช่วงชิง ทุกคนพยายามกันวงล้อมไม่ให้รุ่นพี่เข้ามาสร้างอุปสรรคมากกว่าที่เป็น คนที่ป็นพยายามยืนต่อตัวกันล้อมเสาเพื่อเป็นฐานให้คนข้างล่างเหยียบและป็นต่อขึ้นไปเป็นฐานเรื่อยๆ บ้างก็ถอดเสื่อนำมาขบจาระบือออกเพื่อบรรเทาความสิ้น เมื่อรากฐานถูกสร้างขึ้น แม้ทุลักทุเล ทว่าก็มีคนป็นขึ้นไปนำธงบนยอดเสาลงมาได้สำเร็จในที่สุด



ภาพของซีปีธงในอดีต



พ.ต.ท. น.สพ.ภาสวัชร ศรีไชย
เข้าร่วมธงธงปี พ.ศ. 2504

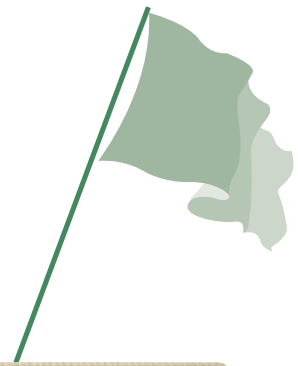


กฤษณะ พฤกษ์วัน ศิษย์เก่า KU รุ่นที่ 30 เข้าเรียนคณะวนศาสตร์ปี 1 เมื่อ พ.ศ. 2513 แม้เวลาจะล่วงเลยมา 40 กว่าปีจากวันนั้น แต่ความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมประเพณีนี้ยังฉายชัดไม่เลือน เขาเล่าถึงบรรยากาศสุดชุลมุนระบบรุ่นที่รุ่นน้องที่เหนียวแน่น จริงจ้ง และมีความเคารพซึ่งกันและกัน “ประเพณีนี้มันเห็นชัดอยู่แล้วว่า ตอนปีขึ้นปี ถ้าทุกคนเอาแต่ปีเพื่อนำลงมามันไม่มีทางสำเร็จ ต้องช่วยกัน คนนี้ปีไม่ได้ อีกคนก็ต้องช่วย คอยเกาะเสาเป็นฐานให้คนอื่น ๆ ปีขึ้นปี ช่วยเหลือกัน โอกาสสำเร็จก็มีมากกว่า แต่ถ้าทุกคนมัวแต่แย่งกันปีขึ้นปีเอาเอง มันไม่มีทางขึ้นไปถึง เพราะถูกดึงลงมากันหมด”

หากมองผิวเผิน ผู้ที่นำธงลงมาได้จากลูกขนานนามว่าเป็น “วีรบุรุษ” หรือ “ฮีโร่” ที่กุมชัยชนะไว้ในมือ แต่มองให้ลึกลงไปก็จะพบว่า วีรบุรุษในเกมนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากไร้ความสามัคคีและผู้ที่เสียสละตนเป็นรากฐานอันแข็งแรงผู้ที่นำธงลงมาได้จึงเปรียบเสมือน “ตัวแทน” ของวีรบุรุษซึ่งก็คือทุกคน เวลาเปลี่ยนผ่านจากยุคอนุบาลสู่อายุทอง ทุกวันนี้ ประเพณีรับน้องซึ่งงยังไม่ให้เห็นในเกษตรศาสตร์แล้ว แต่คุณค่าที่หลงเหลือและส่งมอบให้แก่ นิสิตเกษตรฯ รุ่นแล้วรุ่นเล่าจนปัจจุบันก็คือความสามัคคีและระบบความเป็นพี่น้อง ที่เมื่อสร้างขึ้นมาแล้วไม่ว่าจะด้วยรูปแบบอ่อนโยนหรือคุณันก็ยากที่จะทำลายลง ●



กฤษณะ พฤกษ์วัน
เข้าร่วมวงลงปี พ.ศ. 2513



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

ไม่มีความสำเร็จใดเกิดขึ้นได้ด้วยคนเพียงคนเดียว ทุกสิ่งต้องอาศัยความร่วมมือและสามัคคี แม้อุปสรรคจะหนักหนาสาหัส แต่ไม่มีสิ่งใดชนะความสามัคคีได้ทั้งนั้น

ประเพณีรับน้องซึ่งงนี้ คือตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความสามัคคี การนำธงลงมาจากยอดเสาได้ หาใช่ความสำเร็จของคนใดคนหนึ่ง ทว่ามันเป็นของทุกคน

ซึ่งน่าภาคภูมิใจเกินกว่าจะเก็บไว้เชยชมคนเดียวเป็นไหนๆ





รำพึงถึง...

จักรยานในรั้วเขียว

ลูก เกษตร ทุกคนรู้ว่า วิถีชีวิตและสังคมของนิสิตในสมัยหนึ่งนั้น มีความผูกพันกับจักรยานมาก เป็นภาพลักษณ์ฝังจำแก่คนทั่วไปและศิษย์เก่าที่เคยใช้ชีวิตเป็นนิสิตอยู่ในยุคนั้น

ย้อนเวลากลับไปสมัยก่อน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตั้งอยู่ไกลออกมานอกเมืองพอสมควร มีพื้นที่กว้างขวาง เต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่เขียวขจี เมื่อเข้ามาในนี้ จึงรู้สึกเหมือนเป็นอีกเมืองหนึ่งแยกออกมาเป็นเอกเทศ เป็นสังคมเฉพาะที่เรียกกันว่า สังคมเกษตร ซึ่งแวดล้อมไปด้วยต้นไม้มากมาย รมรื่นเหมือนอยู่ในป่า มีสระน้ำ คูคลอง มีแปลงพืชผลเกษตร ตึกอาคารมีไม่มาก ผู้คนยังใช้รถยนต์กันน้อย พื้นที่กว้างขนาดนี้ พาหนะที่ดีที่สุดในการเดินทางไปมาหาสู่กันก็คือ จักรยาน



ในสมัยก่อน เกษตรศาสตร์นับว่าเป็นเมืองจักรยานขนาดใหญ่ เป็นพาหนะหลักของนิสิตในมหาวิทยาลัย ภาพลักษณ์ที่ทุกคนจดจำได้คือ พื้นที่สีเขียวที่เต็มไปด้วยแมกไม้ร่มรื่น ตึกอาคารมีไม้แมกนิก นิสิตแต่งกายเรียบร้อยขี่จักรยานเป็นหมู่ มีสภาพแวดล้อมน่าศึกษาเล่าเรียน ความทรงจำของนิสิตเก่าหลายคนเป็นเช่นนี้

เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ สมัยที่ทรงจักรยานในแดนศรี

สุวัจน์ ลิปตพัลลภ ศิษย์เก่า KU รุ่นที่ 33 เข้าเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ ปี 1 เมื่อปี พ.ศ. 2516 ยังจำได้ว่า สมัยนั้นยังมีข้อกำหนดให้เด็กปี 1 ทุกคนอยู่หอพัก เมื่อเพชรซี่ทุกคนต้องเรียนและพักอยู่หอ ประกอบกับความกว้างใหญ่ของมหาวิทยาลัย ยิ่งจำเป็นต้องใช้จักรยานเป็นหลักในการเดินทาง เพราะจากหอพักไปเรียนก็ไกล แต่ละตึกอยู่ห่างกัน บางวิชาต้องไปเรียนตึกอื่น ไกลเป็นกิโล แทบทุกคนจึงมีจักรยานของตัวเอง

เมื่อนิสิตผูกพันกับจักรยาน วิศวกรรมเกี่ยวกับจักรยานจึงมีมากมาย “ชีวิตนิสิตเกษตรมักเริ่มต้นในทุกเช้าที่ลานจอดจักรยานใกล้ประตูใหญ่ด้านพหลโยธิน ซึ่งมีขนาดใหญ่มาก เมื่อทุกคนมาถึงก็ต้องไปที่นี้ก่อน ตรงนี้จะมีจักรยานจอดเป็นร้อยเป็นพันคัน มีช่องไว้ให้จอด ใช้โซ่คล้องเพื่อล็อกกันขโมย เลิกเรียนก็มาจอดทิ้งไว้แล้วขึ้นรถเมล์กลับบ้าน เช้าก็มาเอารถไปลานจอดจักรยานจึงเหมือนเป็นที่รวมตัว พบเจอ ทักทายกัน แล้วค่อยขี่แยกย้ายไปตามคณะที่เรียน”

วิศวกรรมสนุกสนานที่แก่งกันประสาวยรุ่นมีมากมาย “ในกลุ่มเพื่อนผมเคยไปแก่งสาวโดยการปล่อยลมยางเขา พอปล่อยลมเสร็จปั๊บ เขาก็ต้องเซ็นจักรยานไปสูบลม พวกเราทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ แก่งถามว่ารถเป็นอะไร เขาก็ตอบว่า ไม่รู้สิยางแบน เราก้ทำที่เป็นวีรบุรุษ...เงินเอาจักรยานผมไปเลยครับ... จากนั้นเราก้เซ็นจักรยานไปสูบลมให้ ตกเย็นก็เอาไปคืน กลายเป็นพระเอก ความจริงเราก้รู้ว่าใครเป็นคนปล่อยลม” หรือหลากหลายวิธีในการทำความรู้จักกันระหว่างหนุ่มสาวในสมัยนั้น เช่น การใช้วิธีวางข้าวของ ขนม หรือทิ้งโน้ตจดหมายไว้ในตะกร้าจักรยานของอีกฝ่าย “ทุกคนจะชอบชะเง้อดูตะกร้าจักรยานว่ามีอะไรมาวางไว้บ้าง มีจดหมายตอบมาหรือยัง” เป็นต้น



รศ.นภาพรณ พรมพงษ์ ผู้มีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาแล้ว 40 ปี เข้ามาเป็นนิสิตปี 1 เมื่อปี พ.ศ. 2517 คณะเศรษฐศาสตร์ KU รุ่นที่ 34 และเริ่มต้นเป็นอาจารย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน กล่าวได้ว่า ที่นี่ให้ทั้งอาชีพและครอบครัวที่อบอุ่นแก่เธอ เพราะ KU คือ จุดเริ่มต้นที่ก่อเกิดความรักจนครองคู่ยืนยาวมาถึงทุกวันนี้ “เข้ามาปี 1 ใหม่ๆ เราก็มารู้หรือกว่า การกระทำแบบนี้ถ้าเป็นเด็กเกษตรจะหมายถึงอะไร เช่น การซื้อจักรยานชายหนุ่มสักคนซักๆ ถ้าซื้อครั้งแรกไม่เป็นไร แต่ครั้งที่สองคนก็จะเริ่มมอง พอเกินสามครั้งขึ้นไปนี่เป็นที่รู้กันเลยทีเดียว หมายตากันไว้ ซึ่งถ้าเป็นกรณีรุ่นพี่ทำ น้องผู้หญิงปีหนึ่งจะไม่รู้ฝ่ายผู้ชายอื่น ถ้าเห็นสาวคนไหนซื้อจักรยานหนุ่มคนไหนเป็นประจำ เขาจะไม่ยุ่ง ไม่จิบ” คู่ของ รศ.นภาพรณเกิดจากรุ่นพี่คนหนึ่งที่อาสาซื้อจักรยาน โดยให้เธอซ้อนท้ายและเขาก็ทำแบบนี้ทุกวันกระทั่งเรียนจบ ซึ่งสังคมในศตวรรษก่อนนั้นเรียกได้ว่า มีหนุ่มสาวหลายคู่เลยทีเดียวที่พบรักกันโดยมีจักรยานเป็นสื่อรัก



รศ.นภาพรณ พรมพงษ์



ถนนวิภา อัมพิตักษ์
หน้าอินทนาถารักงาน Loving way





ณัฐณี ศุภระมงคล (หน้า)
และ อนันต์ อภินิชาภิวัตน์ (อ้วน)



นอกจากนี้ยังมีความเชื่อในเรื่องที่เป็นตำนานอย่าง Loving way ซึ่งเล่าขานจากรุ่นสู่รุ่นว่า หากใครอยาก พิสูจน์รักแท้ ให้ไปปั่นจักรยานตอนเที่ยงคืนผ่าน ถนนเส้นหนึ่งซึ่งมีแนวต้นสนขนานสองข้างทาง (ปัจจุบันคือ ถนนวิโรจ อิมพิทักษ์) โดยผู้หญิงต้อง เป็นคนปั่นให้ชายหนุ่มซ้อนท้าย หากปั่นผ่านไปได้ ตลอดรอดฝั่งก็จะครองรักกันยั่งยืน เป็นเกร็ดเล็กๆ ที่น่าอมยิ้ม หลายคู่ได้ลองทำตามจนทุกวันนี้ก็ครองรัก กันสมใจ หนึ่งในนั้นก็คือคู่ของ ณัฐณี ศุภระมงคล (หน้า) ศิษย์เก่าคณะประมง และ อนันต์ อภินิชาภิวัตน์ (อ้วน) ศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์

รศ.นภาพรณัฏเล่าว่า “สมัยก่อนเด็กเกษตรส่วนมาก อยู่หอพัก มีเวลาปิดคือ สองทุ่ม ไม่มีใครกล้าออกไป ตอนเที่ยงคืนแน่ๆ เพราะค่อนข้างมืดและยังเป็นป่าอยู่ ความจริงไม่ใช่แค่ถนนสาย Loving way ที่สวย ถนนในเกษตรสมัยนั้นสวยทุกเส้น ช่วงเย็นใกล้ค่ำ ก่อนหอปิด นิสิตก็จะปั่นจักรยานเที่ยวเล่น มีทั้งแปลง กุหลาบ สระน้ำ ต้นไม้ร่มรื่น ชิวไปมา เดี่ยวบ้าง เป็นคู่บ้าง ก่อนจะไปส่งหรือแยกย้ายกันกลับหอพัก” ที่สุดแล้ว คนสองคนจะครองรักกันได้ หากใช้เรื่องของตำนาน ความเชื่อใดๆ เท่านั้น ทว่าอยู่ที่จิตใจของทั้งสองที่พร้อม จะเปิดรับ เป็นส่วนหนึ่งของอีกฝ่าย โดยมีความมั่นคง และซื่อสัตย์เป็นหัวใจ





ภาพที่กลางถนนพวงเวียนที่รื้อห่ากลับมาใหม่

วันเวลาหมุนผ่าน ความนิยมใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เริ่มเลือนหาย วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป มหาวิทยาลัยแปรสภาพเป็นเมือง นิสิตเพิ่มขึ้น รถยนต์หนาแน่น จนที่จอดรถขาดแคลน ระบบขนส่งภายในอย่างรถตะลี่ยหรือมอเตอร์ไซค์รับจ้างเริ่มมาแทนที่วิถีชีวิตของนิสิตก็ปรับเปลี่ยน

ความเป็นจริงจักรยานเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ไม่เคยตกยุคและมีประโยชน์มากมาย ไม่ว่าจะช่วยเรื่องแก้ปัญหาส่งแวดล้อม การจราจร รวมถึงสุขภาพที่ดีของผู้ใช้ จากประสบการณ์และภาพลักษณ์อันชัดเจนเกี่ยวกับจักรยานในอดีตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นับเป็นสิ่งที่ดีมาก ซึ่งอาจไม่ใช่เรื่องยากที่จะรื้อฟื้นบรรยากาศเก่าๆ และกลับมารณรงค์ให้นิสิตปั่นจักรยาน เกษตรศาสตร์จะสามารถกลับมาเป็น Green University ได้อย่างยั่งยืน หากมีนโยบายและการวางแผนที่ดี นั่นก็เพื่อสร้าง KU ให้กลับมาเป็นอาณาจักรแห่งจักรยานอีกครั้งหนึ่ง •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

อะไรก็ตามหากเป็นสิ่งที่ดีอยู่แล้ว เป็นประโยชน์ในทุกด้าน แม้ว่าวันหนึ่งจะถูกกลืนไปเพราะมีปัจจัยอื่นมาเบียดบังจนถูกมองข้าม แต่หากสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความค่าแท้ ผ่านการทดสอบจากกาลเวลาแล้วว่า ดีจริง ให้ประโยชน์จริง ก็ควรค่าแก่การนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง

สำหรับจักรยานในรั้วเขียว ยังเป็นสิ่งหนึ่งในใจของผู้คน ด้วยความชัดเจนและเหมาะสมที่จะเป็นภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้

”

07

เทศกาลแฟร์

งานแฟร์
หัวใจเกษตร



น้อย

คนนักที่จะไม่รู้จักงานเกษตรแฟร์ เพราะงานนี้ค่อนข้างโด่งดังมาแสนนานแล้ว สำหรับนิสิต KU ก็คงไม่มีใครที่จะพลาดมีส่วนร่วมในงานนี้ ไม่ว่าจะป็นออกร้าน จัดแสดงบนเวที เดินเที่ยว ฯลฯ จนในปัจจุบัน คำว่า เกษตรแฟร์ มีความหมายแพร่หลายไปทั่วประเทศ ไม่ได้จำกัดอยู่ในรั้วบางเขนเท่านั้น แต่รู้ไหมว่า งานเกษตรแฟร์จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อ 66 ปีที่แล้ว ใน พ.ศ. 2491 ยุคที่หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ เป็นอธิการบดี เรียกว่า “งานวันเกษตรแห่งชาติ”





งานนี้เป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดขึ้นเพียงแค่วันเดียว ครั้งนั้นหลวงสุวรรณฯ ได้ย้าถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงานไว้น่าพิถีพิถีว่า “...เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาประชาชนทั้งหลายให้ได้มีความสนใจต่ออาชีพการเกษตรให้มากยิ่งขึ้น พร้อมกันนั้น ก็มุ่งหวังที่จะได้เผยแพร่ผลงานก้าวหน้าทางวิชาการเกษตรสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัว เป็นหลักการสำคัญ...”



อาจารย์ชัชววัฒน์ ศีตะจิตต์ อดีตผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์ ผู้ดูแลการประชาสัมพันธ์งานเกษตรแฟร์มา 30 ปี เล่าว่า กำหนดการจัดงานเกษตรแฟร์ตั้งแต่สมัยก่อนจนถึงปัจจุบันจะยึดถือว่า ต้องจัดให้อยู่ในช่วงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ของทุกปี เพราะเป็นวันสถาปนามหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ โดยมีจุดเริ่มต้นหลักมาจากการจัดงานคืนสู่เหย้าของศิษย์เก่าที่เป็นงานบันเทิงเด่นรำ งานลีลาศได้รุ่งกลางทุ่งบางเขน หรืองานเกษตรบอลล์ได้รุ่งกลางทุ่งบางเขน คือเล่นกันจนถึงเช้า เป็นที่สนุกสนานมาก พอเช้าก็ออกมาเดินตลาดนัดต่อในมหาวิทยาลัยสมัยก่อนมีแปลงทดลองทางการเกษตรอยู่มาก ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่เอามาขายก็ผลิตในเกษตรฯ ทั้งไข่ไก่จากโรงแรมไก่ เนื้อสัตว์ปีก ผักสดๆ ไม้ดอกไม้ประดับ เรียกว่าเอามารวมไว้ในที่เดียว จึงได้รับความนิยม สถานที่จัดงานส่วนใหญ่ก็อยู่บริเวณรอบๆ หอประชุมใหญ่



งานเกษตรยุคเก่า

ตามประวัติแล้วมีการเปลี่ยนชื่อ รูปแบบ วันเวลาที่จัดไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน ในยุคสมัยต่างๆ ชื่องานที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นว่า งานเกษตรรำลึก งานตลาดนัดเกษตรงานประจำปี เกษตรกลางบางเขน งานวันเกษตรแห่งชาติ ฯลฯ ในเรื่องสถานที่ เคยมีการย้ายที่จัดงานไปบ้าง อาทิ ไปจัดที่กำแพงแสน หรือในส่วนภูมิภาค ก็เคยไปจัดที่เชียงใหม่ สงขลา เป็นต้น หลายปี ที่จัดจัดงานไปเพราะสภาวะผันผวนทางการเมือง ทว่าทุกครั้งก็จัดงานจะยังคงยึดถือแนวคิดหลัก คือ เพื่อแสดงผลงานทางวิชาการเกษตรในด้าน ต่างๆ และเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการระบาย สินค้า ประกอบกับการออกร้านตลาดนัด เป็นเช่นนี้เสมอมา



การจัดแสดงผลงานทางเกษตรและวิชาการ



บรรยากาศภายในงาน



กษิต์เดช อ่อนศรี

การมีส่วนร่วมของนิสิตในสมัยก่อนนั้นมากกว่ายุคปัจจุบันคือ ให้นักนิสิต ในส่วนของสโมสรและคณะเป็นผู้ดำเนินการขายอาหารในงาน ไม่มีร้านอาหาร ข้างนอกเข้ามา เช่น คณะสัตวแพทยขายเนื้อย่าง คณะประมงขายซีฟู้ด เป็นต้น ทางชมรมกิจกรรมต่างๆ ก็มีสิทธิ์ออกร้านตามโควตาที่กำหนดให้ หากเกิน ก็จับฉลาก แล้วยังมีเวทีกลางให้ขึ้นแสดง มีทั้ง KU Band วงรวมดาวกระจวย วงดนตรีไทย ฯลฯ ความแตกต่างโดยรวมของงานในยุคก่อนและยุคนี้คือ “สิ่งที่หายไปคือเรื่องบรรยากาศความสนุกสนานเป็นกันเอง สมัยก่อนอาจารย์ หรือนิสิตจะผลิตสินค้าหรือตกแต่งร้านเองทั้งหมด เรียกว่าเป็น Made in KU ฉบับของแท้โดยมีสินค้าชูโรงคือ ผักสดๆ จากแปลงของนิสิตพืชสวน กล้าไม้เพาะชำ โดยนิสิตวนศาสตร์ เหล้า ไวน์ สารพัดชนิดจากชมรมจุลชีววิทยา เห็ดจาก ชมรมเห็ด ตลอดจนกะปิ น้ำปลา กุ้งแห้ง และเสื้อผ้าจากจังหวัดภูมิลำเนา ของนิสิต แต่ปัจจุบันเป็นธุรกิจไปเสียส่วนใหญ่ อีกทั้งการจัดงานต้องเปลี่ยนแปลง ไปตามเทรนด์ของสังคมโลก”

กษิต์เดช อ่อนศรี นายกองค์การบริหาร องค์การนิสิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ (อบ.ก.) ซึ่งดูแลการจัดสรรพื้นที่ (บูธ) งานเกษตรแฟร์ให้กับชมรม กิจกรรมต่างๆ เข้ามาจองเพื่อขายสินค้าและดูแลครอบคลุมถึงการแจ้งวันเวลา ทำสัญญาการเช่า จับฉลาก “ปกติผมจะต้องตรวจดูว่าแต่ละบูธมีนิสิตมาจำหน่าย สินค้าตามที่แจ้งไว้หรือไม่ ต้องดูแลหลังจากงานจบในแต่ละวัน ให้มีการเก็บขยะ ไปตามจุดต่างๆ ที่จัดไว้ และดูแลคิวที่บริเวณเวทีกลางให้กับชมรมทั้งหมดด้วย”

กษิดิ์เดชเห็นว่า การจัดงานเกษตรแฟร์ถูกเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยต่างๆ นั้น ก็เปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมและค่านิยมของสังคม แต่ก่อนที่มีนิสิตขายของเยอะเพราะงานสนุก และเด็กเกษตรค่อนข้างลุย ดิตดิน แต่ผู้คนสมัยนี้ส่วนหนึ่งรักความสบาย ดังนั้น นิสิตที่จะมาขายของก็อาจน้อยลงด้วย แต่ก็ยังคงมีการออกร้านของชมรมหรือนำสินค้ามาขายกันเองบ้าง นิสิตบางส่วนไปช่วยอาจารย์ภาควิชาหรือคณะฯ ขาย อีกอย่างในเรื่องการจัดสรรพื้นที่ของนิสิตที่ออกร้านได้เพียงเฉพาะบางส่วน เนื่องจากนิสิตไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไร หากมองในเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัยอาจจัดพื้นที่ให้ร้านค้าภายนอกมากกว่า เพราะเป็นรายได้ที่จะนำมาพัฒนามหาวิทยาลัย คงเหลือพื้นที่ให้นิสิตน้อยกว่าสมัยก่อนมาก

จุดประสงค์หลักของการจัดงานเกษตรแฟร์ในปัจจุบัน ยังคงให้ความสำคัญในการแสดงผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การขายพืชพรรณไม้ของนิสิต และการแสดงโชว์ต่างๆ จากชมรมกิจกรรมนิสิตอยู่ตลอดมา แต่ดูเหมือนว่าปัจจุบันนี้คนจะให้ความสนใจผลงานวิชาการน้อยกว่าการซื้อปิ้งซื้อของหรือการมองหาของอร่อย สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนเป็นแม่เหล็กที่ดึงดูดผู้คนให้มาเดินงานเกษตรแฟร์

อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ลืมว่า แม้รูปแบบการจัดงานจะเปลี่ยนไปเช่นไรตามยุคสมัย แต่สิ่งที่น่าสนใจหรือรักษ์ไว้ให้ได้ก็คือ การดำรงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์หลักที่ว่า หัวใจของเกษตรแฟร์จะต้องเป็นงานแฟร์เพื่อนิสิตเกษตรและเกษตรกรเป็นสำคัญ

งานเกษตรแฟร์จะจัดประมาณ 9 วัน ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน •



กิจกรรมของนิสิตภายในงาน



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

ชื่อของงาน วันเวลา และสถานที่จัดงาน อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นเดียวกับรูปแบบการจัดงานในแต่ละครั้ง ที่อาจไม่เหมือนเดิม ทุกอย่างแปรผันไปตามยุคสมัย เช่นเดียวกับจิตใจของคนที่จะจะยึดหยุ่นและผ่อนปรน แต่เราต้องไม่ลืมที่จะรักษาแก่นแท้ ความสำคัญ และคุณค่าที่ควรมิของสิ่งนั้นๆ ให้ดำรงคงอยู่ให้ได้ หาไม่แล้ว สิ่งนั้นๆ ก็จะไม่ใช่สิ่งเดิมๆ อีกต่อไป



08

๘ เด็กหอ

ที่สุดของวิถีชีวิตแห่งการอยู่ร่วมกัน





การ

สอบเอนทรานซ์คือประตูรั้วมหาวิทยาลัย ชีวิตเดินทางมาถึงจุดที่ต้องสลัดทิ้งชุดนักเรียนมัธยม ไม่ต้องยืนหน้าเสาธงเคารพธงชาติ ไม่ต้องตัดผมสั้นหรือรวบผม ชีวิตมีอิสระ

ในรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชีวิตเด็กมัธยมผู้ก้าวเข้ามาเป็นน้องใหม่ของคณะต่างๆ ล้วนต้องพบเจอความเปลี่ยนแปลงจากค่านักเรียน แปรเปลี่ยนเป็นนิสัยประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ นอกเหนือจากในตำรากำลังเริ่มต้น หนึ่งในนั้นคือ การใช้ชีวิตอยู่หอพัก เรียกสั้นๆ ตามบริบทว่า “เด็กหอ”



รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไม่ใช่เฉพาะรูปแบบที่เปลี่ยนแปลง การใช้ชีวิตยังเปลี่ยนไปตามสังคม และความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง เกษตรศาสตร์ ยุคก่อตั้งอยู่ในทุ่งบางเขน ห่างไกลเมือง รถเมล์น้อย การเดินทางไม่สะดวก สบายเช่นทุกวันนี้ “หอพักใน” จึงเป็นทางเลือกเดียวที่ตอบโจทย์

การกินนอนอยู่ร่วมกับผู้อื่นไม่เหมือนอยู่บ้านตนเอง ยิ่งเฉพาะกับคนที่ “เพิ่งรู้จัก” ระเบียบวินัยจึงจำเป็น ความเกรงใจไม่ควรขาดพร่อง กฎคือ สิ่งที่ต้องรักษา การอยู่หอพักจึงถือเป็นประสบการณ์ที่ช่วยหล่อหลอมนิสัยดี ให้เติบโตด้วยรากฐานของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเข้าใจ

รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ (KU 30) ซึ่งครั้งหนึ่งเคยใช้ชีวิตอยู่หอพักใน ด้วยความที่เคยอยู่โรงเรียนประจำมาก่อนแล้วเมื่อขึ้นมัธยม จึงไม่ต้องปรับตัวมากนัก อย่างน้อยความรู้สึกรู้สึกถึงบ้านในช่วงแรก ก็มีน้อยกว่าเด็กคนอื่น “ผมอยู่ตึก 12 ตอนนั้นเพิ่งสร้างใหม่ แต่ปีนั้น นิสิตเยอะ จากห้องที่อยู่กันได้ 4 คนสบายๆ ต้องมาอัดอยู่รวมกัน 9 คน ต่อห้อง มีครบทุกชั้นปี การอยู่หอจะขาดความเป็นพี่น้องไม่ได้เด็ดขาด คนที่มาอยู่ใหม่ก็ต้องฝึก คนเป็นรุ่นพี่ก็ต้องมีการสื่อสารที่ดี เพราะอยู่หอ ทุกอย่างต้องช่วยเหลือกันหมด ทำความสะอาด ล้างห้องน้ำ คนหนึ่งตื่น อีกคนก็ต้องตื่น ยุ่งเยอะมากนะสมัยก่อน ยิ่งห้องอยู่ชั้น 1 ยิ่งเยอะ ถึงชั้น ต้องห่มผ้า ร้อนก็ร้อน แต่ถ้าไม่ห่มยุ่งก็กัด ตรงนี้มันทำให้เราอดทนมาก”



ดร.วิฑูรย์ ลิ้มะโชคดี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ (KU 33) ก็ผ่านประเพณีนี้มาเช่นกัน “เกษตรฯ ให้อะไรกับผมมากมาย” คือคำที่เขากล่าวไว้แน่นอนว่าหนึ่งในนั้นคือประสบการณ์การอยู่หอ “สมัยเรียนปี 1 ผมอยู่หอพัก 15 เป็นเรือนไม้ 2 ชั้นเพียงแห่งเดียวของนิสิตชาย เพราะหออื่นเป็นตึกปูน หอพักนี้ธรรมชาติมากที่เด็ดและจำได้ดีคือ ทุกคนต้องมาแก้ผ้าอาบน้ำรวมกันรอบบ่อขนาดใหญ่ ใช้ขันจ้วงตักน้ำขึ้นมาอาบน้ำใหม่ๆ ก็รู้สึกเคอะเขิน แต่พอนานไปก็คุ้นชินกับการเห็นของกันและกันแบบหมดเปลือก”

เมื่ออยู่หอก็ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ต่างสาขาต่างภาควิชา ต่างชั้นปี บ้างอายุมากกว่า บ้างอายุน้อยกว่า ได้เรียนรู้ชีวิตผู้อื่น ก่อเกิดเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูลประสบการณ์ตรงนี้ต่อยอดหลายสิ่งหลายอย่างในชีวิตได้ตึ๊งก้อย่างน้อยก็เรื่องสายป่านและมิตรภาพดีๆ ในชีวิต

ท่ามกลางเสียงโหวกเหวกของรุ่นพี่ที่รับน้องใหม่ ระบบโซตัส (SOTUS) ทำให้รุ่นพี่และรุ่นน้องมีกิจกรรมร่วมกันมากมาย ซึ่งนอกจากการรับน้องของแต่ละคณะฯ ยังมีการ “รับน้องหอ” ของแต่ละตึกอีกด้วย

กลางตึกอันเงียบสงบ นิสิตในหอพักชายกำลังหลับใหลอย่างสุขสบายหลังจากเหน็ดเหนื่อยกับกิจกรรมมาทั้งวัน บ้างนอนกรน บ้างหลับฝันดี คำคืนนี้กำลังผ่านไป แต่ทว่า “ปังๆๆๆๆๆ!” เสียงประทัดดังลั่นราวกับเทศกาลไหว้เจ้าปลูกทุกคนให้ตื่นขึ้นอย่างตกใจ “เฮ้! ตึ๊งๆ” รุ่นพี่แต่งหน้าดามอมแมมราวกับโจรสลัดเสียงดัง แม้จะจ้วเจียสุดขีด แต่น้องใหม่ก็ต้องฝืนลุกจากเตียงและวิ่งรี่ลงไปเข้าแถวตามคำสั่งเพื่อทำกิจกรรม นี่คือนิสิต “ปล้นหอ” ซึ่งนิสิตหลายคนไม่ได้พิสมัยอยากเจอเท่าไรนัก



ดร.วิฑูรย์ ลิ้มะโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม



หอพักทางในอดีตที่จังหวัดภูเก็ตบ้าน

สำหรับ ดร.วิฑูรย์ จากที่ไม่เคยทำอะไรเอง เมื่อต้องมาอยู่หอ ก็ได้เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือตัวเอง ฝึกวินัย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จ “ทั้งหมดทั้งปวงและทุกอย่างก้าวที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ฝังแน่นอยู่ในสายเลือดและชีวิตจิตใจ อันเป็นความทรงจำที่มีรู้ลืมของผม” นี่คือ ใจความหนึ่งที่เขาได้กล่าวไว้ในหนังสือที่ระลึกเกษตรศาสตร์ปราดเป็รื่อง

เสียงนาฬิกาปลุกของใครสักคนในห้องดังลั่น แม้ผู้นั้นจะยังหลับไหล ทว่าก็ต้องสะดุ้งตื่นไปโดยปริยาย แสงไฟส่องสว่างบนตำราเรียนยามดึกที่เพื่อนนั่งอ่านเตรียมสอบอาจไม่ใช่สิ่งที่สมาชิกในห้องต้องการ เพราะอยากนอนหลับเต็มที่ ฯลฯ รายละเอียดเหล่านี้ดูเป็นเพียงเรื่องเล็กๆ แต่มองให้ลึกลงไป มันอัดแน่นด้วยรายละเอียดของความเกรงใจ ประณีประนอม ถ้อยทีถ้อยอาศัย คุณสมบัตินี้ต้องหล่อหลอมจากการอยู่ร่วมกันเท่านั้นจึงจะเกิดขึ้นได้ในจิตใจคน



หอพักในลิตทวอเป็นหอไม้จำนวน ๑ หลัง ภาพที่เห็นคือ หอ 1 ซึ่งหอ 4 เมื่อปี 2495



นิสิตปี 1 ที่อยู่นอนยุคนก่อน

ประเสริฐ โกศัลวิตร อดีตอธิบดีกรมการข้าว (พ.ศ. 2554 - 2556) และอธิบดีกรมหม่อนไหม (พ.ศ. 2553 - 2554) ศิษย์เก่าคณะเกษตร (KU 30) เล่าถึงกฎระเบียบการอยู่หอพักของน้องปี 1 ในสมัยนั้น ตัวอย่างง่ายๆ เช่น ห้ามสวมรองเท้าแตะเดินออกนอกหอ ขึ้นลงบันตักต้องใช้บันไดคนละด้าน อย่าให้รุ่นพี่เห็นเชื่อว่าเดินขึ้นตรงทางลง หรือเดินลงตรงทางขึ้น อาจจะโดนทำโทษสารพัดรูปแบบ กฎเหล่านี้ดูเป็นเรื่องง่ายๆ ทว่าก็เป็นการฝึกเรื่องระเบียบได้ดึ้นัก

อีกหนึ่งเสน่ห์ในวิถีชีวิตของการอยู่หอพักก็คือ ความกลมเกลียวของกลุ่มเพื่อน “เพราะนานๆ จะได้กลับบ้าน เราทุกคนจึงดูแลกันเหมือนพี่น้อง สนับสนุนกลมเกลียว มีก็กินด้วยกัน ไม่มีก็อดด้วยกัน บางทีเพื่อนในตึกออกไปมาข้างนอกเราก็ต้องไปรับกลับมา จะออกไปไหนก็ไปด้วยกัน ช่วยเหลือดูแลกันทั้งตึก”



ประเสริฐ โกศัลวิตร
ที่ปรึกษาอธิบดีกรมหม่อนไหม



วิถีชีวิตของเด็กหอหมื่นเวียนสับเปลี่ยนกันรุ่นแล้วรุ่นเล่า แม้สิ่งต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย แต่แก่นแท้ที่ไร้กาลเวลาคือหัวใจของการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันในบริบทที่หลากหลาย เคารพความถูกต้องระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ให้เกียรติกันและกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นได้จริงทั้งกับชีวิตและการทำงาน •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

เราไม่สามารถดำรงชีวิตคนเดียวได้ฉันใด ก็เช่นเดียวกับคำที่ว่าความสำเร็จไม่อาจเกิดได้ด้วยคนเพียงคนเดียวฉันนั้น การอยู่หอพักจึงเป็นตัวอย่างประสบการณ์สำคัญที่ช่วยหล่อหลอมให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือ เกรงใจ ให้เกียรติ ประณีประนอมและแบ่งปัน เป็นการฝึกฝนที่ไม่มีตำราใด หรือครูอาจารย์คนใดจะสอนได้

คนเราจะมีความสุขและสำเร็จได้ ก็ต้องรู้จักใช้ใจ “ร่วมกับผู้อื่น”

”

เรือจ้างข้างถนน

บันทึกหัวใจเพชร



หลัง

รั้วของ “บ้านราชวดี” อันเป็นส่วนหนึ่งของสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เด็กชายตัวเล็กผู้มีดวงตาเหลือเขแนขาลีบเล็ก สภาพร่างกายภายนอกคล้ายไม่สมประกอบ กำลังมองโลกกว้างภายนอกที่นำออกไปค้นหา

วันหนึ่ง เขาเห็นเด็กชายสวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนสั้น กางเกงสีเทา มีเข็มขัดคาดทับเครื่องแต่งกายนั้นดูโก้มากในสายตาของเด็กชายชื่อ “เขาวลิต สาดสมัย” ซึ่งแท้จริงแล้วนั้นก็แค่ชุดนักเรียนธรรมดา ทว่าประกายเล็กๆ ในหัวใจของเขาได้เกิดขึ้นแล้ว



เขาวลิตเป็นเด็กชายกำพร้า เขาถูกทิ้งไว้ในโรงพยาบาล เพราะแม่ตั้งท้องใน
ภาวะไม่พร้อม ร่างกายเขาจึงบกพร่องทางสติปัญญาและพิการซ้ำซ้อน โอเคิดำ
เรียนรู้อาจได้ช้า เขาถูกส่งให้มาอยู่บ้านราชวดี สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและ
ปัญญาชาย สมัยนั้นแม้ที่นี่จะมีความเป็นอยู่ที่ดี แต่เด็ก ๆ ก็ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกไป
เรียนหนังสือในโรงเรียนปกติ

แต่ “ผมอยากไปโรงเรียนครับ” คำขอตรงไปตรงมาออกจากปากของเขาวลิต
ทว่าคำตอบที่ได้รับคือ “เธอเรียนไม่ได้หรอก”

“ถ้าเรียนไม่ได้ ผมจะลาออกเอง” เขาวลิตเข้าไปร้องขออีกครั้งจนสำเร็จ เขาจึง
เป็นเด็กคนแรกในบ้านราชวดีที่ได้ออกไปเรียนหนังสือ ไปโรงเรียนตัวคนเดียว
ไร้เงาผู้ปกครอง สวมชุดนักเรียนที่ได้รับบริจาค สองขาเล็กลืบลึงหน้าสู่โรงเรียน
ชลประทานสงเคราะห์ด้วยความภูมิใจ ด้วยโอเคิดำที่ต่ำกว่าคนปกติ เขาจึงต้องเริ่มเรียน
ชั้น ป. 1 ทั้งที่อยู่เกินวัย เพราะร่างกายที่พิการ เขาจึงไร้เพื่อนฝูง แต่เขาก็ไม่เคยท้อใจ

แม้เขาจะมานะเรียนจนจบชั้นประถม 6 ทว่าบ้านราชวดีก็ไม่เห็นด้วยเรื่อง
การเรียนต่อ และมองว่า เขาควรฝึกฝนงานทางด้านวิชาชีพจะดีกว่า แต่เขาวลิต
ไม่ยอมแพ้ ทำทุกทางจนได้เข้าเรียนที่โรงเรียนปากเกร็ด เพราะเขาเชื่อมั่นหมดใจว่า
“การศึกษาจะช่วยพัฒนาคน”

กีฬา คือสิ่งที่เขาใช้เป็นใบเบิกทางในการเรียน เขาเล่นกีฬาหลายชนิดทั้งวิ่ง เดินทน และปิงปอง เขาเข้าร่วมแข่งขันกีฬาคคนพิการ เงินรางวัลและเบี้ยเลี้ยงที่ได้ เขาเก็บไว้เป็นทุนเรียนต่อ พยายามจนเรียนจบปวส. และสมัครสอบเข้าที่คณะศึกษาศาสตร์ เอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งที่นี่ได้เปิดโอกาสสำคัญให้แก่ชีวิตเขาอีกครั้ง จากถ้อยคำกระตบใจของชาวเกษตรฯ ที่ว่า “จงออกไปรับใช้สังคม” ทำให้เขาลิตรู้สึกว่า เขาเดินมาถูกทางแล้ว

“ผมไม่ท้อ เพราะผมมีจุดยืน ผมขอแคเรียนให้จบแล้วผมจะให้สังคม จบมาทำงานมีเงินเดือนไม่ต้องมาก ขอแคมีความสุข เท่านั้นเองที่ต้องการ” แรงบันดาลใจนี้เกิดจากครั้งหนึ่ง เด็กชายเคยนำไข่ต้ม ซึ่งเป็นกับข้าวเพียงอย่างเดียวในมือกลางวันของตนให้แก่คุณยายที่กำลังนั่งขอทาน ท่านจึงให้พรกลับมาว่า “ขอให้หลานเจริญๆ นะ” พรนี้เป็นดวงไฟเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ เขาจึงมุ่งมั่นทำงานด้านจิตอาสาเพื่อสังคมในเวลาต่อมา “ผมขอขอให้คนที่แ่กว่า คนทั่วไปขอคิดมาให้แล้วได้อะไร แต่ผมกลับคิดว่า เราไม่ต้องไปหวังหรอก แค่นี้ได้ให้...ก็มีความสุขแล้ว” เขาลิตรกล่าว



เมื่องานด้านจิตอาสา คือสิ่งที่เลือกทำ หลังเรียนจบปริญญาตรีวุฒิศู เขาจึงเริ่มต้นมุ่งสู่เส้นทางตอบแทนคุณสังคมตามที่ตั้งใจ จากวันนั้นสู่วันนี้ เป็นเวลากว่า 9 ปีแล้วที่เขาเข้ามาพัฒนาศูนย์สร้างโอกาสเด็กพระรามแปด ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ทุกคนเสมือนลูกแท้ๆ “ผมอยากให้เราคิดว่า การศึกษาทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้น พอดีขึ้น คุณก็กลับมาช่วยน้องๆ ในชุมชนได้”

คนในชุมชนได้สะพานพระรามแปดรู้จักเขาดีในชื่อ “ครูเชวาร์” หนึ่งในนั้นคือห้องเล็กๆ ในเรือนแถวของชุมชนวัดดาวบ้านของครอบครัวภัทรชชา พรหมอินทร์ แม่ฮ่องออม เด็กหญิงที่ป่วยเป็นโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบและเป็นอัมพฤกษ์ ครูเชวาร์ซื้อผ้าอ้อมผู้ใหญ่ให้ครอบครัวเธอแทบทุกเดือน ใช้เงินส่วนตัวที่หาจากการเก็บขวดขายได้รับบริจาค จึงไม่แปลกที่ชาวบ้านจะรู้ซึ่งถึงน้ำใจของเขา

ชีวิตครูเชวาร์ แม้ร่างกายจะมีครบแต่ก็ไม่สมบูรณ์ สังคมรอบตัวบีบให้ต้องสูมาตลอด 36 ปี สู้อยู่ด้วยหัวใจที่แกร่งและมีค่าตั้งเพชรตั้งใจทำงานเพื่อสังคมโดยไม่หวังผล นั่นจึงเห็นได้ว่า ความงดงามสมบูรณ์แบบของมนุษย์มิใช่เกิดจากความเพียบพร้อมในชีวิต หากแต่เกิดจากดวงจิตอันประเสริฐข้างในที่เติมเต็มทุกวินาทีของชีวิตในวันนี้ ครูเชวาร์จึงไม่ต้องการอะไรเป็นพิเศษแล้ว •



ครูเชวาร์และฮ่องออม

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

แม้ต้นทุนชีวิตของแต่ละคนไม่เท่ากัน แต่คุณค่าความเป็นคน เราสร้างขึ้นเองได้

ในโลกทุนนิยมที่มีแต่การแข่งขัน บางครั้ง เราก็มีวแต่ห้าหั้นเพื่อเอาชนะกันจนหลงลืมการแบ่งปัน หากเราได้มองเห็นคุณงามความดีจากคนด้อยโอกาสที่ต่อสู้ชีวิต ขณะเดียวกันก็มุ่งมั่นทำประโยชน์ให้สังคม เราอาจต้องย้อนมองตัวเองบ้างว่า ได้ทำอะไรให้สังคมบ้างสักนิดหรือยัง ลองเริ่มต้นแบ่งปันผู้อื่นด้วยการให้ดูสักครั้ง แล้วจะพบว่า คุณค่าของการให้ คือของขวัญอันล้ำค่าที่มอบความสุขใจกลับคืนมาให้เราได้จริงๆ

”

10

รวม ดาวกระจาย

ลูกทุ่งกระจุย แดนซ์กระจาย
แห่งร้านนตรี

เสียง

เพลงลูกทุ่งดังกระหึ่มชวนให้ขยับแข้งขาตามจังหวะสนุกสนาน ดาวเด่นหนุ่มมูมอ่ง รุ่งเรืองในกาลังย้ายสายสะเอดด้วยท่วงทำนองนำเอ็นดูในชุดกระโปรงบานเช็กสี เด็กหนุ่มเหล่านี้คือ ทางเครื่อง หรือ ดาวเด่น สมาชิกชมรมวงดนตรีลูกทุ่งรวมดาวกระจาย ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ย้อนเวลาไปเมื่อราว 40 กว่าปีก่อน ประมาณ พ.ศ. 2513 ยุคนั้นเวลามีเทศกาล งานสังคม การแข่งกีฬาต่างๆ จะมีนิสิตกลุ่มหนึ่งชอบมารวมตัวกันร้องเพลง สนุกสนานเฮฮา ไร้เครื่องดนตรี ทว่าก็ใช้

ปากทำเสียงแทน บ้างก็ใช้วัสดุอย่างพวกฝาหม้อ กะละมัง ปับเก่ามาเคาะตีแทนจังหวะ ครั้งหนึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีโอกาสร่วมงานการกุศลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยที่จังหวัดตราขบุรี นิสิตกลุ่มนี้ก็เดินทางไปด้วยเพื่อเป็นกองเชียร์ให้แก่ทีมร้อง ช่วงเวลาที่ว่างจึงพร้อมใจกันขึ้นมาเต้น ร้องรำทำเพลง สนุกสนานจนผู้คนให้ความสนใจและเข้ามาถามว่า นี่คือนิสิตอะไร นิสิตคนหนึ่งตอบไปว่า “วงรวมดาวกระจาย” ซึ่งล้อชื่อวงดนตรี “ลูกทุ่งดาวกระจาย” ที่โด่งดังมากในสมัยนั้น



จุดเริ่มเล็กๆ ทำให้นิสิตกลุ่มนี้ริเริ่มตั้งวงขึ้นจริงจัง ซึ่งก็ได้แต่งเพลง รวมดาวกระจุก ขึ้นมากันเองโดยนำทำนองมาจากเพลงบรรเลงของเคยู แบนด์ ใช้เสียงคนแทนเครื่องดนตรี คนหนึ่งทำเสียงทริมเป็ต คนหนึ่งทำเสียงกลอง อีกคนทำเสียงกีตาร์ ถึงเวลาร้องก็ร้องและเต้นไปด้วย ทำเองทุกอย่าง โดยมีเพียงกลองทอมบ้าเป็นเครื่องดนตรีจริงเพียงชนิดเดียว ต่อมาได้มีการรวมตัวกันกับคณะลำตัด “แม่ชูศรี” วงดนตรีลูกทุ่งรวมดาวกระจุก

จึงเริ่มซื้อเครื่องดนตรีและเปิดรับสมัครนักเรียนดนตรี ขยันฝึกซ้อมจนได้เปิดแสดงเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2513 ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เข้าชมแน่นขนัดจนแทบไม่มีที่ทางเดิน จุดเด่นของวงเน้นความตลกเฮฮา ซึ่งคนดูชอบใจมาก เมื่อชอบจึงเป็นที่บอกต่อเล่าขาน ถัดจากนั้นไม่กี่วันก็ได้ออกทีวีเป็นครั้งแรกทางโทรทัศน์ช่องสาม เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2513 ยิ่งส่งผลให้วงรวมดาวกระจุกดังเป็นพลุแตก



จากวันที่เริ่มต้น สุวัจน์แห่งเกียรติยศสูงสุดของวงฯ นั่นคือโอกาสในการแสดงถวายต่อหน้าพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานเปิดสวนอัมพร (ใหม่) โดยระหว่างที่ท่านเสด็จพระราชดำเนินกลับนั้น ท่านได้รับสั่งกับ บั๊ว - อติศักดิ์ บั๊วนภิกษาพันธ์ุ ซึ่งเป็นโฆษกของวงฯว่า “อย่าลืมนะ ดาวกระจุย ต้องหมั่นคิดลูกเล่น มุกตลกใหม่ๆ อยู่เสมอแล้ววางจะอยู่ได้” ถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูง และเป็นตำนานเล่าขานถึงความปลื้มปิติจากรุ่นพี่รุ่นน้องอย่างไม่รู้จบ

ยุคนี้วงรวมดาวกระจุยมักไปร่วมแสดงงานการกุศลหลายแห่งในจังหวัดต่างๆ ซึ่งมีคนเข้าชมเยอะมาก โด่งดังเป็นที่สุด ได้ออกทีวีก็หลายครั้ง ส่วนรูปแบบการแสดงก็มีทั้งเพลงแปลง การแสดงรีวิวประกอบเพลง มุกตลก และทำเต้นที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังเดินสายไปกับชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท จัดแสดงเพื่อหาเงินช่วยชมรมฯ บัตรขายหมดเกลี้ยง บางจังหวัดถึงขั้นปิดโรงหนังเล่นกันเลยทีเดียว



เสน่ห์ของวงดนตรีลูกทุ่งรวมดาวกระจุกที่โดดเด่น คงหนีไม่พ้นโฆษณา เพราะต้องเป็นตัวโจ๊ก การแสดงแต่ละครั้งจึงมีคนรอมชมกันมาก มุกตลกที่เล่นเป็นแบบปัญญาชน ไม่หยาบคาย ซึ่งถือว่ายาก เพราะต้องแสดงให้เห็นธรรมชาติ ทั้งที่ความจริงทั้งหมดผ่านการฝึกซ้อมอย่างหนัก ส่วนดาวเด่น (ชาย) ก็เป็นจุดเด่นสำคัญ ด้วยท่าเต้นทะเล่สิ่งตึงตัง เน้นความฮาเชื่อว่าร่างเป็นชายแต่แต่งชุดหางเครื่องหญิง คนดูจึงชอบใจเป็นพิเศษ โดยสมัยก่อนวงจะมีเฉพาะดาวเด่นชาย ทว่ายุคหลังก็เริ่มมีดาวเด่นผู้หญิงด้วย แต่เน้นแต่งชุดเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัย



ผศ.อดิศักดิ์ บ้วนกียาพันธุ์ (อ.บ้วน)

ผศ.อดิศักดิ์ บ้วนกียาพันธุ์ หรืออาจารย์บ้วน ผู้คลุกคลีกับวงรวมดาวกระจุกมาตั้งแต่แรกเริ่ม เล่าถึงความยากในการแสดงของวงฯ ไว้ในบทความหนึ่งของหนังสือ “50 ปีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เทลิวูดหลัง แลไปข้างหน้า” ใจความว่า “ครั้งหนึ่งมีการแสดงในงานวันคนพิการที่สวนอัมพร ซึ่งถือว่ายากมาก เพราะผู้เข้าชมมีหลายประเภท บางคนหูหนวก เป็นใบ้ ตาบอด บางคนร่างกายพิการ ที่ว่ายากก็เพราะต้องคิดมุกตลกที่แสดงท่าทางให้คนหูหนวกดูแล้วเข้าใจ ต้องมีคำพูดที่คนตาบอดฟังแล้วหัวเราะ แม้จะยากแต่ก็ทำสำเร็จ”



ผศ.พิชิต มาลีหอม (อ.หอม)

ผศ.พิชิต มาลีหอม หรืออาจารย์หอม ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาของวงฯ ซึ่งเป็นหนึ่งในชมรมของเกษตรศาสตร์ เข้ามาเป็นสมาชิกตั้งแต่เรียนปี 1 เมื่อ พ.ศ. 2518 เริ่มจากหน้าที่โฆษก “หอมหัวใหญ่” คือฉายาของเขา หอม มาจากชื่อท้ายของนามสกุล ส่วนหัวใหญ่ เป็นเพราะขนาดศีรษะ ชื่อนี้ผู้ที่ตั้งฉายาให้ก็คืออาจารย์บ้านนั่นเอง ซึ่งเป็นโฆษกคู่หูของเขาในตอนนั้น ทุกวันนี้ ปรัชญาในการทำงานของพิชิตคือ ไม่ว่าจะลงมือทำอะไร ต้องเตรียมพร้อมและวางแผนให้ดี เฉกเช่นประสบการณ์ที่เขาผ่านการฝึกซ้อมและเตรียมตัวก่อนขึ้นแสดงเพื่อทำหน้าที่โฆษกที่ดีของวงอยู่เสมอ

กาลเวลาล่วงผ่าน จากวันนั้นสู่วันนี้ (พ.ศ. 2557) ก็ราว 44 ปีแล้วที่วงดนตรีลูกทุ่งรวมดาวกระจยยังดำรงอยู่ เป็นชมรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เปลี่ยนผ่านสมาชิกรุ่นแล้วรุ่นเล่า ถึงยุคของเด็กรุ่นใหม่ที่มาสืบสานศิลปะแขนงนี้ให้มีชีวิตไร้กาลเวลา ดนตรีและเสียงร้องเพลงลูกทุ่งยังคงดังออกมาจากอาคารชมรมฯ ในแทบทุกเย็น นี่คือการทุ่มเทฝึกซ้อม โดยมี โหน่ง - กิตติคุปต์ คนใจ นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นหัวหน้าวงคนปัจจุบัน



โหน่ง กิตติคุปต์ คนใจ

โหน่งรู้จักวงรวมดาวกระจยตั้งแต่เข้าเรียนชั้นปี 1 ประทับใจตั้งแต่ครั้งแรกที่ได้ชม จึงสมัครเข้าชมรมเพราะอยากเป็นโฆษก แต่ก็ได้เป็นดาวเด่นชายก่อนในช่วงแรก ซึ่งเป็นที่รู้จักกันว่า ต้องแสดงให้คนดูซ้ำ แต่งตัวหลุดโลก แม้จะอายแต่ก็สนุกมาก เขาพัฒนาตัวเองจนได้เป็นโฆษกสมตั้งใจ ทว่าขึ้นแสดงงานแรกก็ล้มไม่เป็นท่า ยืนเป็นไขพูดไม่ออกบนเวทีเพราะตื่นเต้นและฝึกซ้อมน้อย แต่นั่นไม่ทำให้เขาถอดใจ กลับยังเป็นแรงฮึดให้ปรับปรุงตัว ซ้อมหนัก จนทุกวันนี้โหน่งควบตำแหน่งทั้งหัวหน้าวง โฆษก และเป็นดาวเด่นในบางครั้งอีกด้วย “กิจกรรมของชมรมนี้ค่อนข้างหนัก ต้องฝึกซ้อม ทั้งนักร้อง นักดนตรี ดาวเด่น โฆษก สมาชิกทุกคนเหนื่อยมาก ออกงานแสดงก็ไม่มีความตัว คนที่อยู่ในชมรมจึงต้องมีใจรักเป็นทุน”



นิสิตที่ร่วมกิจกรรมของชมรมนี้ ล้วนได้รับประสบการณ์ล้ำค่า ทั้งได้ทำงาน ฝึกความรับผิดชอบ รู้จักคำว่า “ทีม” และ บริหารจัดการเป็น สำหรับโหนด การทำ หน้าที่หัวหน้าวงคือความท้าทายที่เขา จะพยายามให้ดีที่สุด เพื่อพัฒนาชมรม ให้ก้าวหน้าต่อไปเรื่อยๆ

เบื้องหลังรอยยิ้มและเสียงหัวเราะจาก ผู้ชม คือความสุขของสมาชิกทุกคน น่าดีใจ ที่วันนี้ตำนานของวงดนตรีลูกทุ่งรวมดาว กระจุกยังได้รับการสานต่อจากเด็กรุ่นใหม่ ประวัติศาสตร์ของวงฯ ที่คนรุ่นก่อน สร้างไว้มีมากมายเกินกว่าจะบรรยายได้ ครบถ้วนในหน้ากระดาษนี้ แต่เหนือ สิ่งอื่นใด วงดนตรีลูกทุ่ง “รวมดาวกระจุก” ก็ยังคงสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนทั้งในรั้ว และนอกรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อไป •



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

สิ่งสำคัญที่นิสิตและบัณฑิตทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้คือ นอกจาก การทำสิ่งต่างๆ ด้วยใจที่รักและทุ่มเทแล้ว วิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีกฎระเบียบแบบแผน มีการออกแบบการทำงานให้ต่อเนื่องไปได้ ในระยะยาว ทุกคนทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ สิ่งเหล่านี้ทุกคนจำเป็นต้องฝึกและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ที่สำคัญ การสร้างระบบความเป็นพี่น้อง ย่อมก่อให้เกิดความรัก ผูกพัน และการช่วยเหลือเกื้อกูลที่มีคุณค่า และยั่งยืน



11

57 กิโลเมตร
ของสาววนศาสตร์
ระยะทางพิสูจน์ใจ

วนศาสตร์ 72 ปี
FACULTY OF FORESTRY



“นักวิ่งวนศาสตร์ได้เวลาของพวกคุณแล้ว นักวิ่งวนศาสตร์ตื่นได้แล้ว ตื่นแล้วปลุกเพื่อนด้วย” เสียงตะโกนหนักแน่นกังวานดังขึ้นซ้ำๆ ในหอพักของมหาวิทยาลัยคืนก่อนวันวิ่งประเพณี 15 กิโลเมตร เสียงนี้จะดังจนกว่าเหล่าเฟรชชีปี 1 จะรวมพลจนครบ หลังวอร์มร่างกาย ทุกคนจะต้องไปที่จุดปล่อยตัวนักวิ่งเพื่อรอเวลา 05.00 น.

กิจกรรมวิ่งประเพณีของคณะวนศาสตร์จะจัดขึ้นทุกปีการศึกษา โดยแบ่งเป็นน้องปี 1 ต้องวิ่งทดสอบระยะทาง 12 กิโลเมตร ก่อนหนึ่งครั้ง และวิ่ง 15 กิโลเมตรอีกครั้งในวันวิ่งประเพณี ซึ่งในวันนั้นช่วงเย็นจะมีงาน Indian Day ของคณะอีกด้วย เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 และ 3 ก็ต้องวิ่งอีกปีละครั้ง รวมทั้งหมดคือ $12+15+15+15 = 57$ กิโลเมตร จึงจะผ่านการทดสอบความแข็งแรงไปได้

ศ. ดร.นิวัติ เรืองพานิช นายคณบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นศิษย์เก่าและอดีตคณบดีคณะวนศาสตร์ เล่าถึงประวัติความเป็นมาของการวิ่งประเพณี 15 กิโลเมตรอย่างย่อไว้ว่า “เนื่องจากงานป่าไม้เป็นอาชีพที่ยากลำบากและต้องตรากตรำอยู่ในป่า เป็นงานที่ต้องการคนมีร่างกายแข็งแรง ยิ่งสมัยก่อนจะไปไหนในป่าต้องขี่ช้างขี่ม้าและเดินเท่านั้น คนที่มาทำงานในด้านนี้จึงต้องมีสุขภาพที่แข็งแรงมาก”

แรกเริ่มของการวิ่งประเพณีมีความเป็นมาตั้งแต่ตั้งโรงเรียนป่าไม้จังหวัดแพร่ (พ.ศ. 2479) จนมาเป็นวิทยาลัยวนศาสตร์ ซึ่งสมัยนั้นการวิ่งจะเกิดขึ้นก่อนการเข้าเรียน เรียกได้ว่าต้องมาวิ่งทดสอบ 20 กิโลเมตรให้ผ่านเสียก่อนจึงจะเข้าเรียนได้ ต่อมาเมื่อวนศาสตร์เข้ามาเป็นคณะในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (พ.ศ. 2486) ประเพณี

การวิ่งก็ยังมีต่อเนื่องมาตลอด แต่ในยุคหลังได้ปรับเปลี่ยนให้วิ่งหลังจากสอบเข้าเรียนได้แล้ว

“ความสำคัญที่นิสิตทุกคน ไม่ว่าจะหญิงหรือชาย ต้องผ่านการวิ่งถึง 4 ครั้ง รวม 57 กิโลเมตรนี้ก็เหมือนการเตรียมพร้อมให้ทุกคน เพราะวิชาเรียนวนฯ ต้องออกภาคสนามเกือบทุกปีมีไปฝึกงานในสถานที่ซึ่งเป็นป่าจริงๆ ต้องสมบุกสมบัน ความแข็งแรงทางร่างกายจึงเป็นเรื่องจำเป็นมาก เพราะไปไหนต้องเดินเท่านั้น นิสิตจึงต้องถูกฝึกความอดทนตั้งแต่แรกเข้ามา กิจกรรมนี้นอกจากฝึกให้อดทนแล้วยังฝึกเรื่องความรับผิดชอบและความสามัคคีในเพื่อนร่วมรุ่นเดียวกันอีกด้วย”



ศ. ดร.นิวัติ เรืองพานิช



โลกยุคปัจจุบันที่ผู้หญิงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังมีบทบาทหลากหลายในสังคม แวดวงวิทยาศาสตร์ก็ไม่ใช่ข้อยกเว้น จากสถิติหญิงรุ่นแรกของคณะคือรุ่น วน. 43 (พ.ศ. 2520) จนถึงในวันนี้ที่สถิติหญิงมีจำนวนมากกว่าชาย แน่แน่นอนว่าผู้ชายมีร่างกายแข็งแรงกว่าหากเทียบกันในเรื่องสรีระ แต่เมื่อการวิ่งถูกกำหนดให้เป็นสิ่งที่ฝึกความแข็งแกร่ง เพื่อเตรียมความพร้อมให้ตัวเองในการเรียนและการงาน สาวๆ วนศาสตร์ก็ไม่ย่อท้อ เพราะการที่พวกเธอเลือกเรียนในคณะนี้ แสดงให้เห็นว่ามีใจรักเป็นทุนอยู่แล้ว ประเพณีทดสอบร่างกายด้วยการวิ่งจึงไม่ใช่ปัญหาใหญ่ แต่ถึงกระนั้นก็มีการผ่อนปรนเรื่องเวลาลงมาจากแต่ก่อน คือให้ผู้หญิงออกวิ่งก่อนประมาณ 15 นาที

แม้ว่าจะมีการลดหย่อนเวลาวิ่งให้มากกว่าแล้วก็ตาม สาวๆ วนศาสตร์หลายคนก็ยังโอดครวญเบาๆ เมื่อแรกรู้ว่ามิกิจกรรมไหนแบบนี้ “15 กิโลเมตรหรือ จะไหวไหม ถ้าวิ่งไม่ผ่านจะอย่างไรดี ทำใจเลยคะ” หรือ “ต้องทำไม่ได้แน่ๆ วิ่งรอบมหาวิทยาลัยตั้ง 4 รอบ แต่ก็จะพยายามทำให้เต็มที่คะ”



ดร.วงกต วัชรินทร์วัฒน์
คณบดีคณะวนศาสตร์



นิสิตปี 1 วนศาสตร์
ผู้ฝึกสอนรุ่นพี่วอลเลย์บอล นิสิตปี 1 สาขาวิชาวทอ

ในเมื่อทุกสิ่งเป็นจริงได้จากความพยายาม ทุกคนจึงฝึกซ้อมอย่างมีวินัย เมื่อวิ่งครั้งแรกของเฟรชชีสาวผ่านไป แทนที่จะสบายใจ พวกเธอกลับรู้สึกว้าว “รู้สึกหนักใจกับปีต่อไปมากกว่า อีกสองครั้ง คราวนี้ผ่านไปแล้ว ลองไปบ้างแล้วก็รู้สึกดีใจด้วย”

รางวัลแห่งชัยชนะของเกมนี้อาจได้มาด้วยความยากลำบากมากกว่าที่คิด เพราะหัวเข็มขัดและเข็มกลัดทองคำซึ่งเป็นรางวัลสูงสุด ผู้ที่จะคว้ารางวัลไปครองได้จะต้องเป็นแชมป์วิ่งถึงสามปีซ้อน ทว่าน้องบางคนบอกด้วยรอยยิ้มว่า รางวัลอะไรก็ไม่สำคัญเท่ากำลังใจที่ได้รับจากเพื่อนๆ และรุ่นพี่ “แรงผลักดันในการวิ่งของหนูคือ เสียงเชียร์

และกำลังใจจากเพื่อนๆ พี่ๆ ตลอดสายทางที่วิ่งผ่านมากกว่า” และ “อยากวิ่งให้ตามทันเพื่อน ผ่านไปด้วยกัน” ขณะที่วิ่ง นิสิตหญิงทุกคนจะมีผ้าขนหนูประจำตัวหนึ่งผืน เอาไว้ให้เพื่อนผู้ชายดึงหรือลาก ในยามที่วิ่งไม่ไหวแล้ว ต้องใช้ผ้าขนหนูเพราะวิทยาศาสตร์มีกฎว่าผู้ชายไม่ว่าจะเป็นรุ่นพี่หรือรุ่นเดียวกันห้ามโดนเนื้อตัวน้องผู้หญิงเด็ดขาด หากอยากจะช่วยเหลือกันให้ใช้ผ้าเป็นตัวเชื่อม

“กิจกรรมวิ่งนอกจากฝึกความแข็งแรงอดทนแล้ว สิ่งที่น่าสนใจทุกคนได้รับอีกอย่างคือ เรื่องความสามัคคีและการมีน้ำใจให้กัน การวิ่งระยะไกลมันท้อมาก บางนาที่ไม่ไหวแล้ว แต่พอเพื่อนมาช่วยดึงมันทำให้ฮึดไปด้วยกัน นิสิตบางคนเข้าเส้นชัยไปแล้ว แต่ก็ย้อนกลับมาลากคนอื่นไปด้วยกัน” ดร.จรงค์ วิชรินทร์รัตน์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์คนปัจจุบัน ยืนยันถึงความสำคัญของการวิ่งประเพณีและประสบการณ์อันมีคุณค่าที่นิสิตทุกคนจะจดจำไปนานแสนนาน ตรงนี้เองที่ทุกคนจะซึมซับไปโดยไม่รู้ตัวว่า การเป็นเพื่อน ต้องรักกัน ช่วยเหลือ และไม่ทิ้งกัน ซึ่งสำคัญมากในการเรียนและอาชีพที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม •



“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

นอกจากเรื่องความแข็งแรง อดทน ที่เกิดจากการฝึกฝน และฟันฝ่าเพื่อพัฒนาร่างกายและจิตใจ อันเป็นบทพิสูจน์ว่า “อย่าคิดว่าเราทำอะไรไม่ได้ในชีวิตนี้” คุณค่าอีกประการที่ซ่อนอยู่ในกิจกรรมนี้คือ เรื่องราวความมีน้ำใจระหว่างเพื่อนร่วมรุ่น “จะเลือกเส้นชัย... หรือน้ำใจเพื่อน”

การวิ่งระยะทางยาวเช่นนี้ นอกจากจะวัดสมรรถภาพตัวเองแล้ว ต้องวัดใจเราเองด้วยว่า วิ่งเพื่อเป้าหมายที่เส้นชัย หรือจะเลือกช่วยเพื่อนให้เข้าเส้นชัยไปด้วยกัน เป็นกุศโลบายที่ต้องการสอนให้คนเรารู้จักรักและดูแลผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือกันไปสู่ชัยชนะร่วมกัน ไม่ว่าจะเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้าสักเพียงใดก็ตาม

”

12

สมภาพ ภูติโยธิน

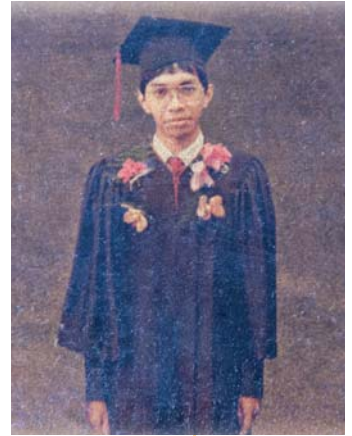
วีรบุรุษ...ในเปลวเพลิง

ท่ำน

กลางความมืดในคำคืนของวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534 เปลวไฟแห่งมัจจุราชทวีกำลังโหมกระหน่ำรุนแรง คนกลุ่มหนึ่งรวบรวมกำลังใจและความกล้าหาญต่อสู้กับมัน เพื่อไม่ให้ความหายนะใหญ่หลวงเกิดขึ้นกับโรงไฟฟ้าบางปะกง ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนและความร้อนร่วมแห่งแรกของประเทศไทยที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งถือว่ามีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกในสมัยนั้น

จุดเกิดเหตุของเพลิงมรณะอยู่ที่โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมชุดที่ 1 เป็นเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งใหญ่ที่จบลงบนความสูญเสียของ สมภพ ภูติโยธิน วิศวกรไฟฟ้า ศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมผู้เสียสละคนสำคัญของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ย้อนเวลากลับไปเมื่อ 33 ปีก่อนเกิดเหตุ สมภพ ภูติโยธิน เกิดเมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2501 เป็นลูกชายคนโตของครอบครัวภูติโยธิน เข้าศึกษาที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จนกระทั่งจบปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (ไฟฟ้ากำลัง) ในปี พ.ศ. 2525 นับเป็นนิสิตวิศวกรรมฯ รุ่น E 34 และเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย รุ่น KU 38

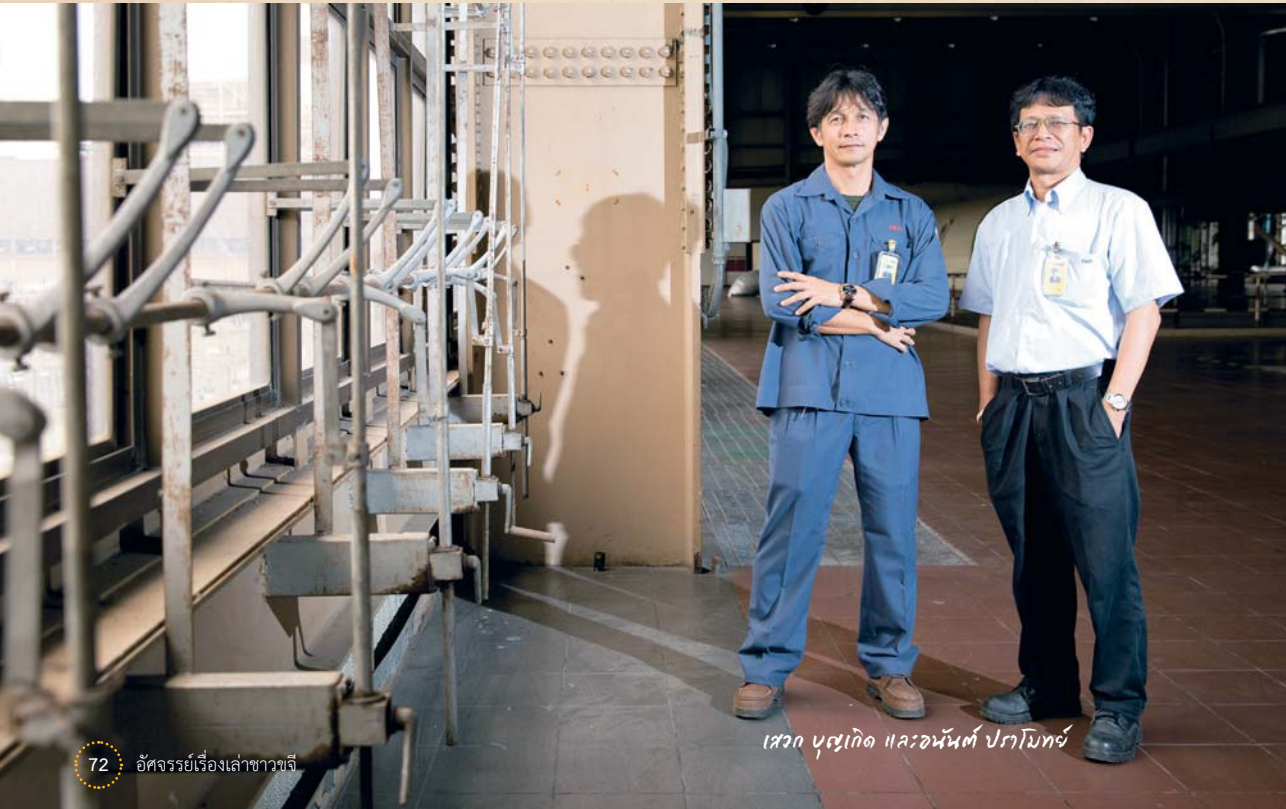




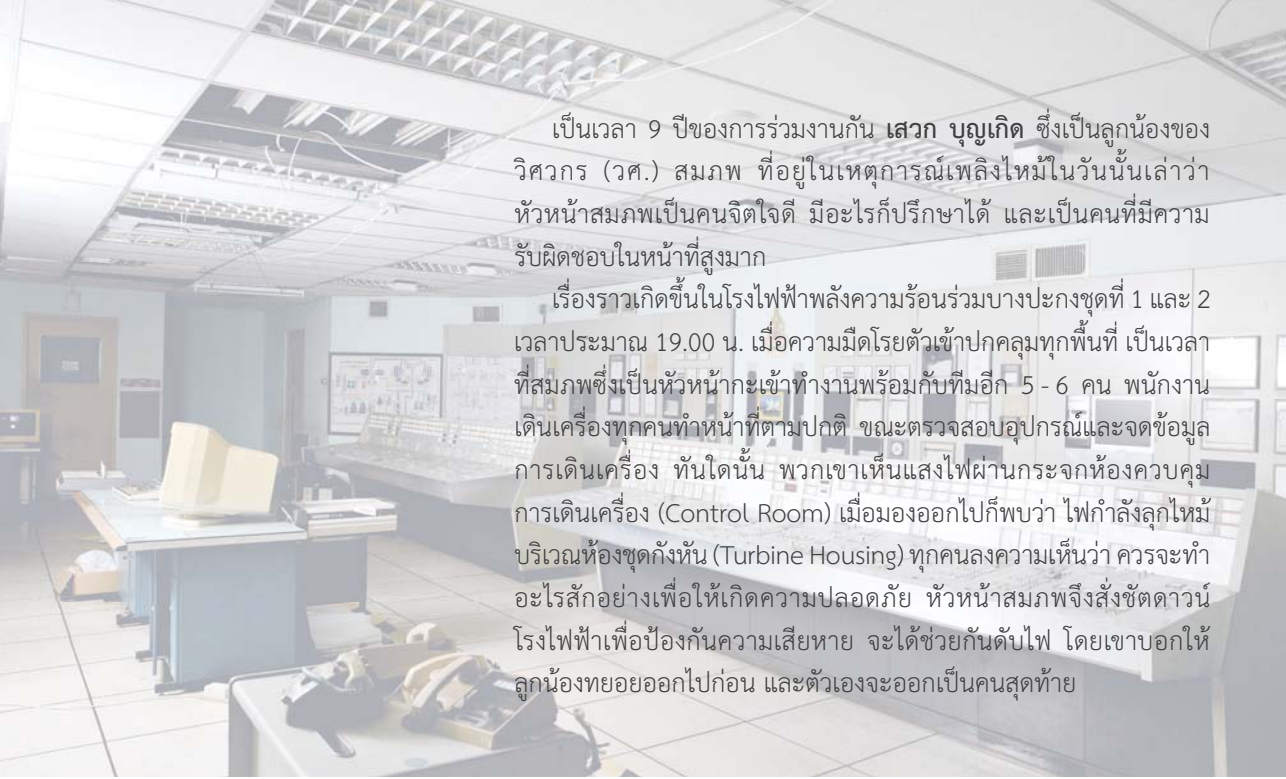
พรชัย สุกฤตตันสุภา

อนันต์ ปราโมทย์ เพื่อนร่วมรุ่นสมัยเรียนที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ เล่าถึงชีวิตนิสัยของสมภพว่า เพื่อนคนนี้สุภาพเรียบร้อย พูดน้อยแต่มิ
น้ำใจมาก ชอบช่วยเหลือคนอื่น เรียนดี มีความจริงจังต่อการเรียนสูง
ซึ่งวิศวะไฟฟ้าจะเรียนหนักและยากกว่าสาขาอื่นๆ เวลาพักที่เพื่อนคนอื่น
เล่นเตะฟุตบอล เด็กไฟฟ้าส่วนใหญ่ต้องนั่งอ่านหนังสือหรือไม่ก็ทำการบ้าน
สมภพก็เป็นเช่นนั้น คือทุ่มเทให้การเรียนอย่างมีวินัยมาโดยตลอด

พรชัย สุกฤตตันสุภา นายกสมาคมศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์คนปัจจุบัน และเป็นเพื่อนร่วมรุ่น E 34
เล่าว่า สมัยนั้นจำนวนนิสิตที่จบสาขาวิศวกรรมฯ ยังมีไม่มาก งานที่รองรับ
ก็มีน้อยเช่นกัน พวกกันไปสมัครงานโรงงาน เดินเข้าออกสมัครเกือบสิบแห่ง
ไม่มีที่ไหนรับวิศกรไฟฟ้าเลย ได้แต่เขียนใบสมัครทิ้งเอาไว้ จนกระทั่ง
ต่อมาไม่นาน สมภพได้รับคัดเลือกให้เข้าทำงานที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย (กฟผ.) เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2525 จากตำแหน่ง
งานวิศวกรระดับ 1 ในแผนกเดินเครื่องโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม
บางปะกง ชุดที่ 1 และ 2 เรื่อยมา ชายหนุ่มทำงานจนเลื่อนตำแหน่ง
ถึงวิศวกรระดับ 7 ซึ่งเป็นตำแหน่งสุดท้ายก่อนที่เขาจะเสียชีวิต
ในขณะปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534



เสวก บุณยเกิด และอนันต์ ปราโมทย์



เป็นเวลา 9 ปีของการร่วมงานกัน เสวก บุญเกิด ซึ่งเป็นลูกน้องของวิศวกร (วศ.) สมภพ ที่อยู่ในเหตุการณ์เพลิงไหม้ในวันนั้นเล่าว่าหัวหน้าสมภพเป็นคนจิตใจดี มีอะไรก็ปรึกษาได้ และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่สูงมาก

เรื่องราวเกิดขึ้นในโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมบางปะกงชุดที่ 1 และ 2 เวลาประมาณ 19.00 น. เมื่อความมืดโรยตัวเข้าปกคลุมทุกพื้นที่ เป็นเวลาที่สมภพซึ่งเป็นหัวหน้ากะเข้าทำงานพร้อมกับทีมอีก 5-6 คน พนักงานเดินเครื่องทุกคนทำหน้าที่ตามปกติ ขณะตรวจสอบอุปกรณ์และจดข้อมูลการเดินเครื่อง ทันใดนั้น พวกเขาเห็นแสงไฟผ่านกระจกห้องควบคุมการเดินเครื่อง (Control Room) เมื่อมองออกไปก็พบว่า ไฟกำลังลุกไหม้บริเวณห้องชุดกังหัน (Turbine Housing) ทุกคนลงความเห็นว่า ควรจะทำอะไรสักอย่างเพื่อให้เกิดความปลอดภัย หัวหน้าสมภพจึงสั่งชัตดาวน์โรงไฟฟ้าเพื่อป้องกันความเสียหาย จะได้ช่วยกันดับไฟ โดยเขาบอกให้ลูกน้องทยอยออกไปก่อน และตัวเองจะออกเป็นคนสุดท้าย

ทว่าเพลิงมรณะได้ลุกไหม้อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ในขณะที่ทำการชัตดาวน์และปลดเครื่องกลุ่มควันดำเริ่มเข้ามาในรูจากบนฝ้าเพดาน คุกคามต่ำลงมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้หายใจลำบาก เขม่าควันดำที่เกิดจากไอน้ำมันหนาแน่นจนหายใจแทบไม่ได้ พนักงานเดินเครื่องส่วนที่ยังเหลือทยอยวิ่งหนีออกจากห้องควบคุมลงมาข้างล่าง แต่ วศ. สมภพ ยังไม่ออกมา



สภาพโรงไฟฟ้าพลังเกิดเพลิงไหม้



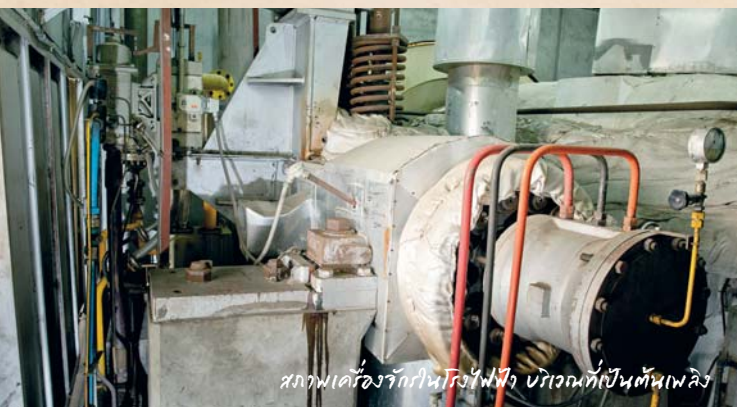
“วันนั้น ถ้าคนที่เห็นไฟในเหตุการณ์จะรู้สึก ว่า ต้องรีบหนีแล้ว เพราะลูกไฟมันใหญ่มาก ในส่วนของหัวหน้า ถ้าเขาจะไม่รับผิดชอบ ปล่อยมือ และหนีออกไป เขาก็ทำได้ แต่เขารับผิดชอบต่อทุกอย่าง เพราะกลัวจะเสียหายมากกว่านี้”

การตัดสินใจอยู่ชดดาวนเครื่องให้สำเร็จ ต้องใช้เวลาทำตามขั้นตอน นานถึง 1 ชั่วโมงครึ่งตามระบบที่ตั้งไว้ ในช่วงนั้นเองพนักงาน อีกส่วนหนึ่งได้ไปปิดวาล์วก๊าซธรรมชาติด้านนอกที่ป้อนเข้าโรงไฟฟ้า เจ้าหน้าที่บางส่วนพยายามกลับขึ้นไปบนตัวโรงไฟฟ้า แต่ควันทา หนาแน่นและไม่มีใครสามารถเข้าไปได้อีก จนพนักงาน กฟผ. ส่วนอื่นๆ ตำรวจ ทหาร และมูลนิธิต่างๆ ทอยมาช่วยเหลือ

ไฟร้ายยังคงลุกลามต่อเนื่อง ทำให้หลังคาถล่มไหม้ตามไปด้วย ทุกคนช่วยกันฉีดน้ำเพื่อดับไฟ แม้ วศ.สมภพ จะปิดระบบสำเร็จ แต่สายเกินไป เพราะเขม่าควันที่เต็มไปด้วยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ หนาที่บเต็มพื้นที่ได้จุดคร่าชีวิตของเขาไปเสียแล้ว



สมภพเมื่อครั้งปฏิบัติงาน



สภาพเครื่องจักรกังหันไฟฟ้า บริเวณที่เป็นต้นเพลิง



บริเวณทางออกฉุกเฉิน รุดที่สมภพเสียชีวิต



หอประชุมสมภพ ภูตโยธิน ที่โรงไฟฟ้าบางปะกง



รศ. ดร. รัชตฤๅญะ เกียรติวัฒนัน

การกระทำเช่นนี้นับว่าเป็นการเสียสละเพื่อรักษาทรัพย์สินและความเสียหายขององค์กรอย่างน่ายกย่อง ภายหลังจากเหตุการณ์นี้ทาง กฟผ. จึงเชิดชูเกียรติสูงสุดให้เขา โดยในวันที่ 5 พฤศจิกายน (วันเสียชีวิต) ของทุกปี จะมีการจัดงาน “วันสมภพเซฟตี้เดย์” (Somphop Safety Day) ขึ้น ทั้งยังตั้งชื่อหอประชุมที่ กฟผ. บางปะกงว่า “หอประชุมสมภพภูตโยธิน” และมีเกียรติประวัติวีรกรรมของเขาแสดงอยู่ที่นั่นด้วย

รศ. ดร.รัชตฤๅญะ เกียรติวัฒนัน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกับสมภพ มองว่า วิศวกรที่ดีคือ บุคคลที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจริยธรรม คุณธรรม และวินัย เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่วิศวกรทุกคนถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เป็นนิสิต โดยเฉพาะเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อนร่วมงาน และลูกน้อง ทั้งหมดถูกแสดงออกในวีรกรรมนี้ สมภพจึงเป็นบุคคลตัวอย่างที่น่าภาคภูมิใจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นบทเรียนรู้ครั้งสำคัญที่หาได้ยากยิ่ง เราทุกคนจึงควรนำไปเป็นข้อเตือนใจหรือข้อคิดชีวิต เรื่องความรับผิดชอบในหน้าที่ที่เกิดจากจิตวิญญาณอันแท้จริง •



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

บุคคลที่มีจิตใจดีงาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักในวิชาชีพ และเต็มใจกับสิ่งที่ทำ ไม่ว่าจะทำงานอยู่แห่งหนใดย่อมได้รับการยกย่องเชิดชู เพราะเขาจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาองค์กรและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น

หากทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยไม่ได้หวังเพียงผลตอบแทน ทำงานอย่างมีความสุข จะต้องได้พบแต่ความเจริญก้าวหน้า และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากสามารถเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้แม้กระทั่งชีวิตก็ยิ่งต้องถือว่า “คุณค่ามหาศาล” ของความเป็นมนุษย์ได้บังเกิดขึ้นแล้ว



เรียนจบ ดีกว่าเพื่อนเขา ก็เอาดีได้

บน โลกที่เป็นอนิจจัง ไม่มีสิ่งใดเที่ยงแท้ และไม่มีใครรู้ว่าโชคชะตาชีวิตเราจะถูกพัดพาไปในทิศทางใด ผู้คนต่างวิ่งหนีสิ่งที่เรียกว่า “ความล้มเหลว” อย่างสุดกำลัง หากบางห้วงเวลาที่เราปล่อยให้ชีวิตอย่างประมาท กว่าจจะรู้ตัวก็แทบพลัดตกสู่หุบเหว หากไม่มีกำลังใจที่เข้มแข็งเพื่อเป็นแรงขับให้ป็นปายขึ้นมาจากความผิดพลาดตนเองเท่านั้นที่สร้างกำลังใจอันแข็งแกร่งและก้าวผ่านอุปสรรคของชีวิตไปได้ เรื่องราวของบัณฑิตเกษตรต่อไปนี้ เป็นเพียงสามตัวอย่างที่พิสูจน์แล้วเพื่อเป็นกำลังใจให้แก่บัณฑิตอีกจำนวนมากที่อาจจะอยู่ในเรือลำเดียวกัน

นายสัตวแพทยวชิราวิทย์ สมสา

อดีตแก้ไขไม่ได้ แต่สร้างคุณค่าต่ออนาคตได้

ด้วยความที่เป็นคนรักสัตว์ วชิราวิทย์ สมสา จึงตัดสินใจเลือกเรียนสัตวแพทย์โดยไม่ลังเล และเขาก็สมหวังด้วยการสอบติดคณะสัตวแพทยศาสตร์รุ่น 45 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน พ.ศ. 2534

ไลฟ์สไตล์ส่วนตัวที่เป็นคนชอบเที่ยวและคลั่งไคล้กิจกรรม หนึ่งในนั้นคือกิจกรรมอนุรักษ์ ออกค่าย ซึ่งทำให้เขาพบเจอสัตว์ชนิดต่างๆ ในแบบที่ชอบ ทว่าเมื่อสิ่งหนึ่งมากเกินไปก็ย่อมส่งผลเสียต่ออีกสิ่งหนึ่งเป็นสังขารธรรม เขาสุดโต่งกับกิจกรรมและอุทิศเวลาให้ การเที่ยวมากเกินไป การเรียนซึ่งเป็นใบเบิกทางสำคัญ ในการประกอบวิชาชีพจึงถูกละเลย และผลลัพธ์ ยิ่งเริ่มรุนแรงเมื่อเกรดเฉลี่ยของเขาเฉียดฉิวต่อการ ถูกพ้นสภาพนิสิต ทว่าก็ไม่ได้อยู่ในเกณฑ์ที่จะจบ การศึกษาได้ตามหลักสูตรเช่นคนอื่น เขาจึงต้องเรียน ต่อให้จบผ่านเกณฑ์ในขณะที่เพื่อนๆ หอยยจบออกไป



เขารู้ดีว่า นี่คือผลจากสิ่งที่ทำ จึงน้อมรับและพยายามให้มากกว่าที่เคย เพื่อเรียนให้จบโดยมีความคาดหวังของพ่อแม่เป็นแรงใจสำคัญ เขาไม่เครียดและไม่ท้อ เพราะสองสิ่งนี้ไม่ทำให้ถึงเป้าหมาย และอดีตก็แก้ไขไม่ได้ แต่สร้างคุณค่าต่ออนาคตได้ ในที่สุดเขาก็สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2543 รวมเวลากว่า 9 ปี ปัจจุบันเขาทำงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบำรุงสัตว์ที่สวนสัตว์ขอนแก่น โดยยึดหลักสำคัญที่ได้จากเกษตรศาสตร์และประสบการณ์ของตนเอง นั่นคือ “พยายามและต้องรู้จักทำเพื่อคนอื่น”



โกสินทร์ อุบลคุช

เกมออนไลน์จุดเวลา แต่ไม่จุดชีวิต

โกสินทร์ อุบลคุช ผู้ชื่นชอบวิชาวิทยาศาสตร์ และการคำนวณ มีผลการเรียนดีมาตลอด กระทั่งชีวิตก้าวสู่รั้วมหาวิทยาลัยในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นับเป็นนิสิตเกษตรรุ่นที่ 60 การใช้ชีวิตคนเดียวในเมืองหลวง เป็นอิสระอันหอมหวานจนทำให้หลงลืมบางสิ่งไปชั่วขณะ เขาเสพติดเกมออนไลน์งอมแงม โดดเรียน และใช้ชีวิตในวงเวียนเกมออนไลน์ซ้ำๆ หลายปี นานวันเข้าการกระทำทั้งหมดก็เริ่มสำแดงฤทธิ์เดช ผลการเรียนตกต่ำลงเรื่อยๆ ทว่าเขาก็ไม่รู้สึกรู้สิดูและคิดเพียงว่าเดี๋ยวก็คงเรียนจบ เมื่อถึงจุดสุ่มเสี่ยงต่อการพ้นสภาพนิสิต เขาจึงเริ่มรู้สึกตัว ซึ่งเวลาก็กว้างเลยสูปีที่ 6 แล้ว เขาตัดสินใจเลิกเล่นเกม กลับมาทุ่มเทให้การเรียนในชั้นปีที่ 7-8 เขาพักผ่อนมาก แต่ก็รู้แสบใจดีว่า นี่คือผลจากการกระทำของตน ในที่สุดเขาก็เรียนจบปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาอุตสาหกรรม โดยใช้เวลาเรียนถึง 8 ปี บริษัทต่างๆ มีข้อกังขาในเรื่องเวลาเรียนอันยาวนาน แต่ท้ายที่สุดเขาก็ได้งาน ทำได้ปีกว่าก็ตัดสินใจลาออกมาเรียนปริญญาโท สร้างโอกาสใหม่ๆ ให้ตัวเอง วิทยานิพนธ์ของเขาในหัวข้อเกี่ยวกับก๊าซไอเสียในรถยนต์ ทำให้เขามีโอกาสร่วมทำงานวิจัยกับสถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท. ในที่สุด

จากความสุ่มเสี่ยงต่อการล้มเหลวในชีวิต โกสินทร์ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ จุดเปลี่ยนสำคัญคือ ถ้าเขาไม่กลับมาเรียน อนาคตจะเป็นอย่างไร โชคดีที่เขาใช้ “ความพยายาม” จุดตัวเองกลับมาได้สำเร็จ

ธานี วงศ์นาค

แกร่งเพื่อผ่านประสบการณ์ชีวิต



ในวัยเด็ก ธานี วงศ์นาค ก็คล้ายเด็กทั่วไป ไม่เรียบร้อย แต่ไม่เกเร การเรียนดี มีอาชีพในฝันคือทหารเรือ เมื่อเขาเข้ามาเรียนต่อชั้นมัธยมปลาย ในกรุงเทพฯ เขาเริ่มติดเพื่อนและเที่ยวเตร่ ผลการเรียนแค่พอผ่าน ทว่า ก็ยังมุ่งมั่นสอบเข้าเรียนนายเรือและสอบเอนทรานซ์ แต่โชคยังเข้าข้าง เพราะเขาสอบติดคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นนิสิต เกษตรรุ่นที่ 48 แต่ด้วยนิสัยสบายๆ ชอบเที่ยวเล่น ติดสังคัม ความรับผิดชอบ จึงน้อย ไม่มีใครคอยว่ากล่าวตักเตือน ใช้ชีวิตอิสระเกินไปจนเรียนจบช้ากว่าเพื่อน รุ่นน้องทยอยเรียนจบ แต่เขาก็ยังใช้ชีวิตเช่นเดิม จนขึ้นปีที่ 7 เขาเริ่มคิดหนักและพยายามอย่างหนักมากจนเรียนจบในที่สุด

หลังเรียนจบ ธานีเริ่มงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว ก่อนจะสอบบรรจุรับราชการตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ และไต่ระดับในสายงานจนได้เป็นนักวิชาการป่าไม้ ปัจจุบันธานีเป็นหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ในการทำงานเขาได้ใช้ความรู้เกือบทุกศาสตร์ที่เรียนมาในระยะเวลา 7 ปี กับ 1 ภาคฤดูร้อน บวกกับประสบการณ์การทำงานก่อนจะบรรจุรับราชการอีก 5 ปี นำมาใช้ในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จ

ชีวิตต้องก้าวต่อไป เขาอาจซ้ำเรื่องเรียน แต่เมื่อต้องมาทำงาน ประสบการณ์ของเข่าที่เรียนอยู่หลายปี กลายเป็นพื้นฐานสำคัญ ตลอดเวลาเขายึดหลัก “อุปสรรคถูกเอาชนะได้ด้วยความพยายาม” ที่สำคัญ ต้องสร้างกำลังใจให้ตนเองเสมอด้วย •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

การประสบความสำเร็จช้ากว่าคนอื่นไม่ได้ต้องหมายความว่า ชีวิตจะ สิ้นหวังหรือเปลี่ยนไปจากเป้าหมายที่ตั้งไว้ ชีวิตคนเราอาจผิดพลาด เพราะความประมาทและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่ให้เชื่อมั่นว่า ถ้าเรากลับตัว ตระหนักรู้ และมีใจมุ่งมั่นว่าตนเองทำได้และลงมือทำ ทุกอย่างจะ ค่อยๆ ดีขึ้น และสำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ อย่าสิ้นหวังกับสิ่งที่ผ่านมา ทดสอบความแกร่งของชีวิต ทุกคนอาจเจออุปสรรคที่ต่างกัน แต่ทุกคน ไปถึงเป้าหมายได้...ด้วยความพยายาม

”



น้ำท่วมใหญ่

ที่ทุ่งบางเขน



พ.ศ. 2554

ปีแห่งภัยพิบัติที่คนไทยทั่วประเทศต้องจารึก เป็นประวัติศาสตร์ พื้นที่ภาคเหนือเกิด ฝนตกหนักและน้ำท่วมในหลายจังหวัด ประกอบกับปริมาณน้ำสะสมที่มากเกินไป ในเขื่อน ต้องเร่งระบายออกสู่อ่างน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำมีมหาศาลจนแม่น้ำไม่อาจ รองรับไหว ทำให้ทะลักเข้าท่วมกินพื้นที่ทุก จังหวัดของภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร อันเป็นเมืองหลวงก็ไม่อาจเป็นข้อยกเว้น

ตั้งแต่เริ่มเกิดอุทกภัยประมาณเดือนกรกฎาคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ลงพื้นที่ให้การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ต่างๆ มาโดยตลอด นำสิ่งของจำเป็นไปแจกจ่าย มอบสิ่งของยังชีพแก่มูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย โดยพื้นที่ส่วนกลางที่บางเขนก็จัดตั้งศูนย์รับบริจาค-ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยขึ้นในวันที่ 12 ตุลาคม โดยมีจิตอาสาเข้าร่วมบริจาคสิ่งของมากมาย

ในคราวแรกไม่มีใครคิดว่าน้ำจะท่วมกรุงเทพฯ ได้ ครั้นเมื่อน้ำไหลเข้าท่วมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (รังสิต) ก็มีความเป็นไปได้ที่น้ำจะท่วมเกษตรศาสตร์ด้วย ในวันที่ 17-19 ตุลาคม มหาวิทยาลัยจึงเริ่มทำ แนวคันดินสูง 1 เมตร ตามแนวถนนเลียบบคลองบางเขน หลังคณะประมง จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำเพิ่มและทำแนวกระสอบทรายป้องกันทุกประตูเข้าออก



ผู้ประสบภัยเห็นของมาที่อาคารกีฬาพันธ์พิศพิ



องฯ นิพนธ์ ลิมแลมทอง



อ.ปศุฯ เหล่าอนันต์ธนา



ทางเข้าประตูจิววอดี้

วันที่ 22 ตุลาคม มหาวิทยาลัยได้เปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ประสบภัยขึ้นที่อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ โดยมีคำสั่งแต่งตั้ง นายนิพนธ์ ลิมแลมทอง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตและพัฒนาคุณภาพเป็นประธานคณะกรรมการดูแลในขณะนั้น ตึกนี้สามารถรองรับผู้ประสบภัยได้ 500 คน ทว่าความเป็นจริงมีผู้เข้าพักถึง 640 คน สถานการณ์ ณ ขณะนั้น เริ่มส่งสัญญาณไม่ดี วันที่ 25-26 ตุลาคม มหาวิทยาลัยเร่งเสริมกระสอบทรายและก่ออิฐบล็อกปิดล้อมพื้นที่เสี่ยงอันตราย เช่น หม้อแปลงไฟฟ้า ตู้ควบคุมไฟฟ้า

การเฝ้าติดตามสถานการณ์ในครั้งนั้น ต้องยกความสำคัญให้บุคคลท่านนี้ อาจารย์ปัญญา เหล่าอนันต์ธนา เขาและกล้องคู่ใจมักตะลุยไปสืบดูความคืบหน้าในพื้นที่ต่างๆ เพื่อถ่ายภาพและรายงานเหตุการณ์ในสังคมออนไลน์ทางเฟสบุ๊ก และทวิตเตอร์ตลอดเวลา เกาะติดข่าวน้ำท่วมถึยิบ จนมีผู้ติดตามจากช่องทางนี้อย่างล้นหลาม



วันที่ 27 ตุลาคม น้ำเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่มหาวิทยาลัย จากที่ประเมินไว้ว่าน่าจะบริหารจัดการได้ ทว่าเป็นการประเมิน สถานการณ์ที่ผิดพลาดมาก น้ำเข้ามาทางทิศเหนือจากคลองบางเขน มาตามแนวคลองฝั่งกระทรวงเกษตร ข้ามถนนสุวรรณวาทกิจ ถึงจุดจากท่อระบายน้ำ แม้จะกั้นถนนเพื่อป้อนให้น้ำลงสู่ระบายและ สูบออก แต่ไม่นานน้ำก็ล้นจนท่วมเต็มพื้นที่ ความสูงของน้ำ เราก็คาดการณ์ผิด คิดว่าน้ำคงสูงไม่เกิน 50 เซนติเมตร แต่ปรากฏว่า สูงถึง 100 เซนติเมตร ในวันที่ระดับน้ำสูงสุดวัดได้ถึง 120 เซนติเมตร ตรงบริเวณด้านหน้าสระจุฬารามณ์ โดยวันนี้ท่วม สูงสุดคือ 6-7 พฤศจิกายน



ช่วงเวลาที่น้ำท่วมหนึ่งเดือนเต็ม ยังมีบุคลากรที่พักอาศัย ตามอาคารต่างๆ ในพื้นที่ราว 900 คน รองฯ นิพนธ์และอาจารย์ ปัญญา ทั้งสองท่านใช้ชีวิตกินนอนอยู่ในมหาวิทยาลัยตลอดเวลา ทั้งสองเล่าว่า มองไปทางไหนก็เห็นแต่น้ำเว้งว้างไปหมด ทุกวันก็มีภารกิจต่างๆ มากมาย เช่นใช้เรือออกไปแจกจ่ายอาหารและ กล้วยซีฟให้คนที่ยังอยู่ในนี้ ไบวัตรระดับน้ำบ้นทีกสถิติ ไกลวัน จ่ายเงินเดือนก็ต้องไปรับพนักงานกองคลังเข้ามาทำงาน ไทหนจะ ชาวลืออีกสารพัด ทั้งจะเซ้หลุด ปลาจากกรมประมงหลุด จนมีชาวบ้านเข้ามาจับ ก็ต้องไปตามดูข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข่าว ฯลฯ เหล่านี้ทุกลู่ทุเลพอควร แต่ก็ต้องทำให้คนของเรามีขวัญกำลังใจ

ภาวะบีบคั้นในความลำบาก มักก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ หากมนุษย์ยังคงมีหวังและพลังสร้างสรรค์ “เรือสะเทินน้ำสะเทินบก” จึงเป็นสิ่งประดิษฐ์จากมันสมองของอาจารย์ปัญญา เขาและเด็กๆ ผู้ช่วยสร้างเรือลำนี้ขึ้นในสภาพที่หาอุปกรณ์อะไหล่แทบไม่ได้ ไฟฟ้าก็ดับเป็นระยะ ทว่ามุ่งมั่นทำงานเสร็จใน 7 วัน จุดเด่นของเรือลำนี้ก็คือ เป็นเรือเมื่ออยู่ในน้ำและมีล้อเมื่อขึ้นบก นำมาใช้ประโยชน์ได้สูงสุด



จากภารกิจป้องกันน้ำท่วม เปลี่ยนเป็นการดูแลความปลอดภัย ทั้งไฟฟ้า ระวังขโมย กำจัดน้ำเสีย เก็บขยะ เก็บวัสดุอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายไม่ทัน นอกจากนี้ ต้นไม้สำคัญที่ทางมหาวิทยาลัยเป็นห่วงมาตั้งแต่น้ำเริ่มท่วมคือ นนทริทรงปลูกทั้งเก้าต้น ซึ่งคณบดีและนักศึกษาศาสตร์ก็เข้ามาวางแผนแก้ปัญหาและติดตามดูแลตลอด นำเชือกไปคล้องไว้ไม่ให้เรือวิ่งเข้าใกล้ ห้ามบุคคลเดินย่ำใกล้โคนไม้ เพราะจะกระทบกระเทือนถึงราก ครั้นน้ำท่วมนานวันเข้าก็ยิ่งน่าเป็นห่วง แต่ในที่สุดต้นนนทริทั้งเก้าก็ยังคงยืนต้น ผ่านพ้นคืนวันน้ำท่วมมาได้ เป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า นนทริเป็นต้นไม้ที่แข็งแรงมาก

ผศ. ดร.ธันวา จิตต์สงวน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ผู้พักอาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยในช่วงนั้นเล่าเพิ่มเติมว่า ทุกคนต้องปฏิบัติงานทุกอย่างเท่าที่ทำได้ เช่น ประสานกับหน่วยงานภายนอก หรือรับมอบของบริจาคในนามของมหาวิทยาลัย



ต้นนนทริทรงปลูก



วันเวลาผ่านไปเกือบเดือน วันที่ 21 พฤศจิกายน นำเริ่มลดระดับลง มหาวิทยาลัยเร่งสูบน้ำออกจากพื้นที่ ทอยทำความสะอาดพื้นที่พื้นที่ต่างๆ โดยมีพิธีเปิด “โครงการฟื้นฟูพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ KU Big Cleaning Day” อย่างเป็นทางการในวันที่ 30 พฤศจิกายน โดยมีทั้งบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย หน่วยงานจากภาครัฐ เอกชน นิสิต และจิตอาสา มารวมพลกันมากมาย



เมื่อเหตุการณ์และความเสียหายจากน้ำท่วมใหญ่ผ่านพ้น มหาวิทยาลัยได้นำประสบการณ์จากเหตุการณ์ครั้งนี้มาถอดบทเรียน วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ ออกแบบก่อสร้างรั้วป้องกันน้ำถาวร และสร้างแนวทางเพื่อทำแผนป้องกันน้ำท่วมไว้ในอนาคตต่อไป •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

น้ำท่วมใหญ่ครั้งนี้เป็นบทเรียนสำคัญของคนไทยทั้งประเทศ ไม่ใช่แค่ชาวเกษตรศาสตร์ เพราะความคาดไม่ถึงและไม่สามัคคีในการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ความเสียหายทำให้เราควรตระหนักว่าชีวิตควรดำรงอยู่บนความไม่ประมาท แม้ต้องเผชิญกับภัยธรรมชาติ ยิ่งใหญ่ที่มนุษย์ไม่อาจต่อกร แต่หากรวมใจวางแผนเตรียมพร้อมที่ดีก็สามารถลดความเสียหายให้น้อยลง จากความเสียหายช่วยเหลือ และความมีน้ำใจที่ดีต่อกัน ก็จะก้าวผ่านเรื่องเลวร้ายไปได้

”



สอง บัณฑิต อัจฉริยะ

หากความสำเร็จในชีวิตคือการที่สามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาได้ ไม่ว่าจะไกลหรือใกล้เพียงใด ขอเพียงแต่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ของแต่ละคน ไม่ต้องมีการเปรียบเทียบ ไม่ต้องมีการแข่งขัน เป็นความสำเร็จที่ประเมินผลแล้วจากความสุขที่ได้รับ ตัวอย่างเช่นนี้มีอยู่มากมาย ไม่ยกเว้นกระทั่งผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “คนพิเศษ” ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเรื่องราวคนพิเศษสองคน จากรั้วนนทรี

คนหนึ่งเป็นนักโบราณคดีศึกษปริญาโท คนหนึ่งคืออัจฉริยะด้านดนตรี ทั้งสองคือส่วนหนึ่งของ “เด็กออทิสติก” ที่ได้รับโอกาสเข้าเรียนในโครงการความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยการจัดการศึกษาพิเศษ ระหว่างโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ กับโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กออทิสติกได้ก้าวเดินสู่ความสำเร็จในชีวิต เรื่องราวของเขาทั้งสองเป็นประหนึ่งนิยายเรื่องยาวที่น่าสนใจและน่าติดตามอย่างไม่รู้จบ



คุณพ่อสัญญา - แพนปี ครองฤทธิ - คุณแม่วรรณดี

ครองฤทธิ ภูมิจิตร

นักโบราณคดีออสติก

ครองฤทธิ หรือแพนปี บุตรชายคนเดียวของครอบครัว ภูมิจิตรมีพัฒนาการการเติบโตในวัยเด็กเป็นปกติ เพียงแต่ไม่ยอมมองหน้าเวลาพูดและชอบถามเรื่องเดิมซ้ำๆ ซึ่งสมัยก่อน “ออสติก” ยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง พ่อแม่จึงไม่ทราบว่าเป็นคือพฤติกรรมไม่ปกติ จนกระทั่งเมื่อลูกเข้าเรียนชั้นอนุบาล ไปเรียนไม่กี่วันครูใหญ่ของโรงเรียนก็บอกว่าแพนปีแตกต่างกับเด็กทั่วไป เขาแยกตัวอยู่คนเดียว ชอบเลียสบูเวลาอาบน้ำ จึงแนะนำให้พ่อแม่ลองไปปรึกษาหมอ เมื่อนั้นเองจึงได้รับรู้ว่าลูกชายเป็นออสติก

พ่อแม่เริ่มกังวลและคิดไปถึงวันข้างหน้าว่าต้องเลี้ยงลูกอย่างไรให้เติบโตและเอาตัวรอดในสังคมได้ ครั้นเมื่อทดสอบ IQ ปรากฏว่าแพนปีสามารถเรียนหนังสือได้ หมอจึงแนะนำโครงการศึกษาพิเศษของโรงเรียนสาธิตเกษตรฯ ให้ และส่งเขาเข้าเรียนเป็น 1 ในเด็กออสติก 5 คนแรกของโครงการนี้

วันแรกที่เขาไปเรียน ได้ยินผู้ปกครองอื่นๆ พูดว่า “ทำไมฉันต้องเอาลูกมาเรียนพร้อมคนบ้าด้วย” แม้จะเสียใจแต่ก็ไม่ท้อถอย หากยอมแพ้และทิ้งโอกาสนั้นก็จะไม่มีนักโบราณคดีออสติกคนนี้ เมื่อเรียนจบมัธยมปลาย

แพนปีได้โควตาพิเศษเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์จนจบปริญญาตรีจากคณะสังคมศาสตร์ สาขาประวัติศาสตร์ ซึ่งก็คือสิ่งที่เขารักและมุ่งมั่นอยากเรียนมาตั้งแต่เยาว์วัย

เด็กวัย 5 ขวบที่ชอบนั่งดูแผนที่โลก พาไปเที่ยวห่างกั่วงไม่หยุด แต่พอเข้าวัดหรือโบราณสถาน กลับสงบนิ่ง เมื่อเติบโต ของขวัญที่ขอจากพ่อในวันสอบได้คะแนนดีคือ หนังสือชุดประวัติศาสตร์ภาษาต่างประเทศ เมื่อได้มาเขาก็พยายามอ่านและแปลทั้งๆ ที่ไม่ชอบภาษาอังกฤษ พ่อแม่จึงค้นพบว่าลูกมีความสนใจประวัติศาสตร์อย่างจริงจัง จึงสนับสนุน ส่งเสริมพรสวรรค์ของลูกชายด้านนี้ อย่างเต็มกำลัง

แพนปีจดจำสิ่งที่เขาอ่านได้อย่างแม่นยำ ปัจจุบันวิธีการทำรายงานเรื่องประวัติศาสตร์ที่เขาเขียนในการทำเชิงอรรถ เขาจำได้ทั้งหมดว่าอ่านมาจากหนังสือเล่มใด ใครเป็นผู้แต่ง หน้าไหน บรรทัดไหน รวบรวมว่าสิ่งที่อยู่ในสมองถูกบันทึกเป็นภาพ หน้าหนังสือเล่มนั้นๆ เป็นไปได้ว่าเกิดจากความชอบและหลงใหลในประวัติศาสตร์นั่นเอง

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (โบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงกลายมาเป็นปริญญาใบที่สองของครองฤทธิ ภูมิจิตร ด้วยความภาคภูมิใจ ปัจจุบันเขาทำงานเกี่ยวกับโบราณคดีอยู่ที่อุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา •



อาจารย์สุพล - เค ธนพ - คุณแม่วรรณ



ธนพ โทศลประภา นักดนตรีออกทิสติก

เป็นเวลาขวบปีผ่านมาแล้ว ธนพ หรือ เค ไม่ยอมหัดพูดเหมือนเช่นเด็กทั่วไป แม้จะกังวลอยู่บ้าง แต่คุณแม่วรรณ โทศลประภา ก็ยังคงคิดเพียงว่า ลูกอาจมีพัฒนาการช้ากว่าเด็กอื่น ทว่า “น้องเคเป็นออทิสติก” คือคำวินิจฉัยของหมอ เธอแทบล้มทั้งยืน ความเสียใจ กังวล สับสนปนเป แต่ในเวลาไม่นาน “ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ฉันจะต่อสู้และอดทนเพื่อลูก” นี่คือพลังยิ่งใหญ่ของความรัก เคจึงได้รับการดูแลอย่างถูกต้องจากทั้งครอบครัว และหมอ จนกระทั่งเข้าเรียนที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ

ความสามารถทางดนตรีเป็นอัจฉริยภาพที่ติดตัวเคมาด้วย แม่ค้นพบว่า เสียงดนตรีเป็นสิ่งเดียวที่สะกดให้เขาอยู่นิ่ง เธอเห็นประกายบางอย่างในตัวลูก ถ้าเขาชอบเสียงดนตรีและเพลงมากขนาดนี้ ก็น่าจะเล่นดนตรีได้ ครอบครัวจึงลงทุนจ้างครูมาสอนตั้งแต่เด็ก จุดเริ่มแรกคือคีย์บอร์ดไฟฟ้า ต่อมาเป็นเปียโน และกีตาร์ ซึ่งเคชอบและถนัดมากที่สุด เขาสามารถแกะโน้ตเพลงจากการฟังได้เหมือนเป็นเรื่องง่าย ๆ ซึ่งเรียกความสามารถพิเศษนี้ว่า Perfect Pitch (ได้ยินแล้วแยกแยะตัวโน้ตดนตรีได้ว่าเป็นโน้ตเสียงอะไร)



ดนตรีกลายเป็นฮีโร่ในชีวิตของเค เมื่อผลการเรียนในคณะสังคมศาสตร์ออกมาไม่ดีถึงขั้นอาจโดนรีไทร์ ในเมื่อเคเก่งด้านดนตรีก็ควรใช้วิชาดนตรีมาช่วยดึงเกรดเฉลี่ย แม่จึงทำเรื่องยื่นขอให้ลูกชายย้ายมาเรียนด้านดนตรีในคณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งก็โชคดีทางอาจารย์สุรพล ธีญญวิบูลย์ ของภาควิชาดนตรีให้โอกาสรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ความเชื่อมั่นของแม่ที่ว่า ลูกทำได้ เพราะเขาทำในสิ่งที่รัก สอดคล้องกับคำพูดของเค “ผมเล่นดนตรีเกือบทุกวัน ต้องพยายามอดทนฝึกฝนอยู่เสมอ ผมรักดนตรีครับ” การเรียนดนตรีคลาสสิกต้องใช้สมาธิสูงมาก ซึ่งเด็กก้อทิสติกจะไม่มีสมาธิ การเรียนตรงนี้จะช่วยฝึกและพัฒนากระบวนการคิดในสมองได้ จากการดูแลของอาจารย์และบัดดี้ (เพื่อนผู้เอาสาเหตุ) ทำให้ชีวิตนิสิตของเคราบรื่นขึ้น

เสียงไพเราะของกีตาร์คลาสสิกเพลงพระราชนิพนธ์ “ชะตาชีวิต” ที่เคบรรเลงดังก้องกังวานห้องโถงใหญ่ในงานพระราชทานปริญญาบัตร ปี พ.ศ. 2554 เป็นดั่งรางวัลแห่งความมุ่งมั่นจากความรักของครอบครัวและทุกฝ่ายในสังคมที่ช่วยส่งเสริมล้า่น้อยถึงฝั่งอย่างสวยงาม โดยเขาเรียนจบศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีตะวันตก ในที่สุด •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

วันนี้ สังคมบางส่วนยอมรับแล้วว่าเด็กก้อทิสติก ไม่ได้มีแค่ความบกพร่อง ทว่าจะมีความสามารถพิเศษซ่อนไว้อยู่เสมอ ขอเพียงครอบครัวต้องใส่ใจ มองหาสิ่งนั้นให้เจอเพื่อส่งเสริม อย่าท้อถอย อย่าอายสังคม ความสำเร็จของสองบัณฑิตอัจฉริยะเป็นตัวอย่างทั้งดงาม ทั้งในเรื่องความรักและความทุ่มเทของครอบครัว ตลอดจนการให้โอกาสของสังคม แม้ปลายทางชีวิตเป็นจุดหมายที่ไม่มีใครล่วงรู้ แต่ด้วยพลังแห่งความรักทั้งหมด ได้ส่งสัญญาณอย่างชัดเจนแล้วว่า จะนำพาชีวิตให้ก้าวข้ามอุปสรรคไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนาได้

”

16

สำเนาที่ระบอง

กว่าจะรู้...ว่าไม่รู้



ยิ่ง

ใหญ่มาจากไหนก็แพ้ภัยธรรมชาติ คำกล่าวนี้ไม่ใช่เรื่องเกินจริง มีตัวอย่างมากมายให้เห็นบนโลก เมื่อธรรมชาติลงทัณฑ์ ทุกบริบทของมนุษย์ล้วนต้องเข้าสู่สภาวะ “สูญเสียชีวิต” ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สำหรับประเทศไทย แม้จะพบเจอภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงน้อยกว่าในหลายประเทศ แต่ไม่ใช่ข้อยกเว้น เพราะแต่ละครั้งที่เกิดเหตุความเสียหายและสูญเสียชีวิตก็น่าสะเทือนใจเสมอ

เหตุแผ่นดินไหวบริเวณนอกชายฝั่งด้านตะวันตกของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อปลายปี พ.ศ. 2547 คือชนวนเหตุที่ประวัติศาสตร์ต้องจารึก คลื่นยักษ์ “สึนามิ” ถาโถมเข้าใส่พื้นที่ริมชายฝั่งของ 11 ประเทศ ซึ่งนั่นก็รวมถึง 6 จังหวัดภาคใต้ ริมชายฝั่งอันดามันในบ้านเราด้วย

เช้าวันอาทิตย์ที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 หลังคริสต์มาสเพียงหนึ่งคืน ชาวบ้านและคนท้องถิ่นยังใช้ชีวิตปกติ ทะเลอันดามันยังคงเป็นฉากหลังที่มีเสน่ห์ของนักท่องเที่ยว อีกเพียงไม่กี่วันก็จะเข้าสู่เทศกาลปีใหม่แล้ว ทว่าเหตุไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น แม้การที่น้ำทะเลลดลงอย่างผิดสังเกตคือสัญญาณเตือนอย่างหนึ่งของธรรมชาติ แต่เพราะความไม่รู้และคาดไม่ถึง จึงเป็นบ่อเกิดของการสูญเสียชีวิตครั้งใหญ่ คลื่นยักษ์ถาโถมเข้าใส่พื้นที่ริมชายฝั่งของ 6 จังหวัดภาคใต้ หนึ่งในสถานที่นั้นคือ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งระนอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งอยู่หาดประภาส อ.สุขสำราญ จ.ระนอง

ความสูญเสียของอาคาร ผลงาน ข้อมูลวิชาการ และเอกสาร เทียบไม่ได้กับชีวิตของบุคลากรที่เสียไป แม้เวลาจะล่วงเลยมาเกือบ 10 ปี ทว่าสิ่งที่เกิดก็เป็นเรื่องฝังใจและภาพติดตาของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ ซึ่งยากจะทำใจให้รู้สึกเฉยๆ กับมัน เมื่อต้องหวนนึกถึง การเผชิญหน้ากับภัยธรรมชาติที่น้อยคนจะรู้และเตรียมรับมือ ไม่ต่างอะไรกับ “ฝันร้าย” ของชีวิตเลย



รศ. ดร.วิโรจ อัมพิทักษ์

รศ. ดร.วิโรจ อัมพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งดำรงตำแหน่งในช่วงปีที่เกิดเหตุการณ์ หน้าที่ที่ทราบข่าว แม้จะตกใจ แต่ก็ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว “คนของเราอยู่ที่นั่น ผมจะลงพื้นที่เดี๋ยวนี้” เครื่องบินคือยานพาหนะที่เดินทางไปถึงได้รวดเร็ว แต่ด้วยความเสียหายของพื้นที่ การนำเครื่องบินลงจอดจึงแทบเป็นไปไม่ได้ รถจึงเป็นคำตอบเดียวในตอนนั้น จากเข้านันค่าของการเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ สู่ระนอง “ผมพยายามติดต่อคนที่นั่นตลอดเวลาแต่ก็ไม่สามารถติดต่อใครได้ เป็นห่วงมากกว่าจะมีใครเป็นอะไรบ้าง พอไปถึงก็เจอทหารเต็มไปหมด มากันไม่ให้เข้าพื้นที่เพื่อความปลอดภัย แต่พอรู้ว่าเราเป็น อธิการฯ มาดูสถานีวิจัยฯ จึงได้เข้าไป ภาพที่เห็นคือทุกอย่างพังหมด มองไปทางไหนก็เจอแต่ซาก กลิ่นศพลอยคลุ้ง หดหู่มากกับภาพที่เห็น แต่ก็ต้องตั้งสติ”

แม้จะเป็นหายนะครั้งใหญ่ แต่ทุกลมหายใจที่หลงเหลือต้องก้าวข้ามสถานการณ์นี้ไป รศ. ดร.วิโรจ ดำเนินการทุกทางเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ เจ้าหน้าที่ของสถานีวิจัยฯ เสียชีวิตถึง 4 คน หากรวมญาติของแต่ละคนด้วยก็นับกว่า 10 คน และบาดเจ็บอีกกว่า 7 คน

น่าเศร้าที่การสูญเสียเกือบทั้งหมดตั้งอยู่บนความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เจ้าหน้าที่บางคนเดินลงไปถ่ายรูปขณะน้ำลด จึงเป็นเหตุให้หนีไม่ทัน อธิการบดีวิโรจเน้นว่า “เราต้องฟื้นฟูจิตใจทุกคนก่อน” เป็นดังประตูบานแรกที่จะเปิดออกไปสู่การฟื้นฟูด้านอื่นๆ ประสบการณ์ แม้จะเลวร้าย แต่ก็หล่อหลอมให้เกิดการตั้งรับที่ดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขออนุมัติงบประมาณในการช่วยเหลือและฟื้นฟูสิ่งต่างๆ นั่นก็รวมถึงอาคารหลังใหม่ที่สร้างขึ้นมาทดแทนหลังเดิม ซึ่งได้รับการออกแบบเป็นสถานที่หลบภัยของชาวบ้านในบริเวณรอบๆ หากคลื่นสึนามิเกิดขึ้นอีกครั้ง รวมถึงติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัยเพื่อเตือนให้ทุกชีวิตตั้งรับและอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างไม่หวาดระแวงเกินไปนัก



รศ. ดร.วิโรจ อัมพิทักษ์ อธิการบดีฯ เยี่ยมชมพื้นที่เกิดเหตุ

อาคารหลังใหม่ของสถานีวิจัยฯ





อาคารของสถานีวิจัยฯ ที่ได้รับความเสียหาย
ปัจจุบันคงสภาพไว้เป็นอนุสรณ์เตือนใจ

นางขวัญ ธีรบุญโรจน์ เจ้าหน้าที่ประจำสถานีวิจัยฯ เธอคือผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์นี้ แม้เธอจะได้รับโอกาสให้มีลมหายใจต่อ ทว่ากลับใจสลายยิ่งกว่าเก่า เพราะเธอสูญเสียลูกชายวัย 2 ขวบ 8 เดือนไป ต่อหน้าต่อตา ชีวิตที่เหลืออยู่จะดำเนินไปอย่างไร คำตอบมืดมนเต็มทีเวลานั้นเธอเชื่อว่าสามีของเธอก็คงไม่รอดด้วย ลมหายใจแผ่วเบาที่เหลือจึงแทบไร้ความหมาย ทว่าโชคชะต้ายังปรานีอยู่บ้าง สามีของเธอรอดชีวิตและได้พบกันในวันที่สุด “วันเกิดเหตุตอนเช้าที่ออกไปซื้อของ กลับมาบ้านเห็นน้ำทะเลลดลงไปเยอะมาก ชาวบ้านออกมามุงดูกันใหญ่ ทุกคนแปลกใจ แต่ก็ได้ไม่ได้คาดคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์แบบนี้ ภาพที่เห็นมันยิ่งกว่าในหนังในละคร คลื่นมาเร็วมากและซัดทุกอย่างพังหมด คนวิ่งหนีกันไม่ทัน สามีโดนน้ำพัดไป ที่กับลูกชายไปหลบหลังกำแพง แต่น้ำมาแรงมาก เด็กสองขวบจะไปเกาะยึดอะไรไหว กว่าไว้ไม่ทัน หลุดลอยไปต่อหน้าต่อตา พี่ทำอะไรไม่ถูกใจสลาย แรงจะเอาตัวรอดยังไม่เหลือ น้ำพัดพี่ลอยไปกระแทกนั้น กระแทกนี้ จนพี่ลอยไปติดอยู่กับหลังคาของสถานีวิจัยแล้ว เกาะไว้ได้ ตัวยังอยู่ แต่สติและความรู้สึกไปหมดแล้ว”

การปรับตัวกับชีวิตที่สูญเสียและไม่มีอะไรเหมือนเดิมเป็นเรื่องที่ยาก แม้สามีของเธอจะยังอยู่ แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เสียไป โดยเฉพาะลูกคือบาดแผลถาวรของชีวิต “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใ้บทเรียนที่มีคุณค่ากับพี่มาก มันทำให้รู้ว่า ไม่มีใครเก่งกว่าธรรมชาติ แต่ถ้ายังหายใจอยู่ก็ต้องสู้ และจำสิ่งที่เกิดขึ้นไว้เป็นบทเรียน”



นางขวัญ ธีรบุญโรจน์



วิสัย คงแก้ว

วิสัย คงแก้ว นักวิชาการประมงประจำสถานีวิจัยฯ กว่า 20 ปีแล้วที่เขา
 ร่วมหัวจมท้ายอยู่ที่นี้ บาดแผลทางกายที่ได้รับในวันเกิดเหตุเทียบไม่ได้
 กับภาพฝังจำที่อยากลืม โชคยังดีเพราะครอบครัวของเขาไม่ได้อยู่ที่นี้
 ในวันนั้น “ผมนอนพักที่บ้านในสถานีวิจัยฯ วันนั้นหยุด เลยไม่ได้ออกไปไหน
 ช่วงสายออกมาหน้าบ้านเห็นคลื่นสีขาวอยู่ไกลตา ยาวตลอดแนวเส้น
 ขอบทะเล คนยืนดูเต็มไปหมด จากนั้นไม่นานก็เห็นภาพที่ยิ่งกว่าในหนัง
 คลื่นดูดเรือหางปลาให้จมลงทุกลำ ทุกอย่างเกิดเร็วมาก พอเห็นท่าไม่ดี
 ทุกคนก็วิ่งหนี ผมไปเอารถตู้ ตั้งใจว่าจะมารับคน แต่รับได้แค่ 1 คน น้ำก็ซัด
 เข้ามาจนเพื่อนคนนั้นหลุดออกไป รถตู้คว่ำ หมุน และหายไปตามแรงน้ำ
 ผมกระเสือกกระสนออกมาจากตัวรถ คิดว่าคงไม่รอดแน่ เพราะมองไม่เห็น
 ใครเลย ตอนนั้นไม่มีใครจะช่วยใครได้ ผมพยายามถีบตัวจนแทบหมดแรง
 เพราะคลื่นจะดูดให้จมน้ำ เนื้อตัวมีแต่แผลเพราะโดนเศษไม้ ลวดหนาม
 น้ำแรงมากจนเกาะอะไรไว้ไม่ได้ ไหลไปแบบไม่รู้ชะตากรรม” ที่สุดแล้ว
 ธรรมชาติก็เลือกที่จะยังไม่พรากชีวิตของเขา สุดท้าย เขาลอยมาติดอยู่
 ตรงซากขอนไม้บริเวณคลองป่าชายเลน เกาะอยู่ตรงนั้นจนน้ำเริ่มสงบ
 พอมีคนมาพบก็ช่วยเหลือออกไป



ส่วนหนึ่งของความเสียหายในบริเวณสถานีวิจัยฯ

“เหตุการณ์แบบนี้อาจเกิดขึ้นอีกไม่วันใดก็วันหนึ่ง สถานีวิจัยฯ ได้สร้างอนุสรณ์สถานไว้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้คนรุ่นหลัง ประสบการณ์ที่เกิด แม้จะเลวร้าย แต่มันก็ช่วยสอนให้เราเรียนรู้วิธีเอาตัวรอดในยามคับขัน”

ข้อมูลมากมายเกี่ยวกับความสูญเสียจากเหตุการณ์นี้ที่ได้รับการบันทึกลงสื่อต่างๆ ว่าเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แต่สิ่งหนึ่งที่ธรรมชาติได้สอนเราก็คือ แท้จริงแล้วมนุษย์ก็เป็นเพียง “ผู้อาศัย” โลกมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ความสูญเสียทั้งหมด แม้เจ็บปวด แต่ก็ได้กลายเป็นองค์ความรู้ที่ธรรมชาติได้มอบให้มนุษย์เข้าใจถึงการดำรงชีวิตอย่างตระหนักรู้สำคัญที่สุดคือ ความไม่ประมาท เพราะกว่าทุกคนจะรู้ว่า ที่ผ่านมา “เราไม่เคยรู้” และไม่เคย “ตั้งรับ” อะไรเลย ก็ต้องแลกด้วยชีวิตไปมากมายและไร้สิ่งใดมาทดแทนได้ •



“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำให้เกิดความสูญเสียได้เสมอ เหตุการณ์ภัยธรรมชาติครั้งนี้คือกุญแจดอกสำคัญที่ย้ำเตือนเราว่า การใช้ชีวิตควรตั้งอยู่บนความไม่ประมาท เตรียมรับมือ และมีสติในทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะสูญเสียมากแค่ไหน ขอจงเข้มแข็ง ต่อสู้ และนำสิ่งเหล่านั้นมาเป็นประสบการณ์ รู้จักนำความล้มเหลวและความเจ็บปวดมาประยุกต์ใช้เป็นเกราะป้องกันสิ่งต่างๆ ของชีวิตในวันข้างหน้า โดยดำรงอยู่บนความไม่ประมาท เป็นสำคัญ

”

17

เมื่อเด็กเกษตร

ไปเป็นยอดโค้ช
ทีมชาติ

โค้ชออด...วอลเลย์บอลคือชีวิต

ใต้

หลังคาแห่งระเบียบวินัยของบ้านในค่ายทหาร เกียรติพงษ์ รัชตเกรียงไกร หรือออด เต็บโตมาในครอบครัว นักกีฬา มีคุณพ่อเป็นนักวอลเลย์บอลฝีมือดี สิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำให้เส้นทางชีวิตสายนักกีฬาเข้มข้นมาตั้งแต่เด็ก เริ่มเล่น วอลเลย์บอลจริงจังในช่วงอายุ 14 - 15 ปี เมื่อตั้งใจแน่วแน่แล้ว ลูกชายจึงขอให้คุณพ่อช่วยฝึกซ้อมให้ใช้เวลาเพียง 2 ปี อายุ 17 ปี เขาก็ติดทีมชาติไทย

ขณะเรียนปี 1 คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกพลศึกษา เนื่องจาก เป็นทีมชาติจึงต้องฝึกซ้อมและไปแข่งขันในต่างประเทศ เวลาเรียน จึงมีน้อย ผลการเรียนตกต่ำลง โชคดีที่ทางอาจารย์เข้าใจ ให้ความช่วยเหลือ “ผมเรียนไปดื่บรอบไป สลับกัน กว่าจะจบก็เรียนไป 6 ปี ระหว่างเรียนก็ทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ มากเท่าที่จะทำได้ ผมรู้สึกอบอุ่นที่ได้เรียนที่นี่” ในรั้ว KU แห่งนี้เองที่บทบาทโค้ช ทีมวอลเลย์บอลชาย มก. ได้เริ่มต้นขึ้น ณ ชมรมวอลเลย์บอล





“ในสมัยนั้นผมเป็นมือหนึ่งในทีมชาติ รุ่นพี่ก็เลยขอให้มาซ้อมให้พี่ๆ เพื่อนๆ ในเกษตรด้วย พอขึ้นปี 3 ก็ให้ความสนใจในทักษะของผู้ฝึกสอนมากขึ้น นี่ก็จุดเริ่มบวกกับประสบการณ์ในวิชาผู้นำและได้ออกค่ายบ่อยๆ ฉะนั้นบทบาทของความเป็นครูเป็นโค้ชก็ค่อยๆ ซึมซับเข้าไปเรื่อยๆ ผมประสบความสำเร็จเป็นโค้ชได้ทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งที่สำคัญก็คือทุกคนที่ชมรมฯ มก. พวกเขา ก็เหมือนเป็นครูของผม”

การเริ่มต้นเป็นโค้ชวอลเลย์บอลหญิงทีมชาติไทย ต้องไปเก็บตัวที่ยะลา ตัดเรื่องอื่นออกจากชีวิตแทบทั้งหมดเพื่อไปสร้างทีม เรียกได้ว่าเขาทุ่มเทให้ทั้งชีวิต เริ่มต้นฝึกเด็กตั้งแต่ศูนย์ โดยตั้งเป้าหมายให้เป็นทีมชาติไทย “ความจริงเป้าหมายของผมไกลกว่านั้น ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจของผม นั่นคือได้รับการยอมรับจากสังคมที่ไม่ใช่แค่ประเทศไทย แต่หมายความว่า ในอาเซียน ในทวีปเอเชีย และทั่วโลก” ทั้งนักกีฬาและโค้ชจึงทำงานหนัก ซึ่งเป้าหมายของทุกคนคือ ต้องอยู่ใน Top 4 ของเอเชีย ในที่สุด ทีมไทยก็ได้เป็นอันดับ 3 ของเอเชีย (ในปีนั้นได้อันดับ 3 ของกีฬามหาวิทยาลัยโลกด้วย) จากความสำเร็จนี้ ทางสมาคมวอลเลย์บอล

แห่งประเทศไทย ก็ขอให้พาทีมไปคัดเลือกชิงแชมป์โลกต่อ ซึ่งก็ทำได้ในปี พ.ศ. 2545 เป็นครั้งแรกที่สหพันธ์โลก (World Grand Prix) เชิญทีมชาติไทยไปเล่น 1 ใน 8 ทีมของโลก สิ่งที่ได้รับเขาคิดว่านี่คือที่สุดแล้ว แต่ก็ยังถามตัวเองว่า อะไรคือความสำเร็จ คำตอบที่ได้คือ “ผมมีนักกีฬาที่อยู่ใน Top Player ของโลกหรือยัง ผมมีทีม Staff อยู่ในระดับเวทีโลกหรือยัง ความสำเร็จวันนั้นที่คิดว่าใช่ แต่ก็ยังไม่ทั้งหมด เราแค่เข้าไปสัมผัสอยู่ในกลุ่มนั้น ผมเลยทำต่อ” แม้ทีมทางยุโรปสนใจติดต่อให้ไปเป็นโค้ชในต่างประเทศ แต่โค้ชก็คิดว่ายังไม่ถึงเวลานี้คือการอุทิศตัวให้ประเทศชาติ ซึ่งเป็นคุณสมบัติล้ำค่าในบุคคลที่เป็นครู ครั้นหมดวาระ สมาคมฯ ก็ขอให้ไปโค้ชต่ออีก ซึ่งปัจจุบันเขายังทำงานเป็นเจ้าหน้าที่บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ควบคู่กันไปอีกด้วย

ความในใจของโค้ชอ๊อด เจ้าของรางวัลนิสิตเก่า ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 ก็คือ “ความสำเร็จของผมไม่ได้วัดด้วยการรับรางวัลเท่านั้น ผมคิดว่าที่ได้รางวัลมา ทุกรางวัล เป็นของทีม เมื่อทุกส่วนในทีมยอดเยี่ยมมันก็ยอดเยี่ยมด้วยกัน” •



โค้ชหนึ่ง...

โค้ชฟุตบอลหญิงคนแรกของไทย

หนึ่ง

ฤทัย ทองสระเวียน หรือหนึ่ง ในวัยเด็ก ละแวกบ้านของเธอมีก่อนร่วมรุ่นเป็นผู้ชายทั้งหมด กิจกรรมหลักคือเตะฟุตบอล “เขาเล่นก็ต้องเล่นด้วย เล่นจนเคยชิน เลยได้ทักษะตรงนี้มาตั้งแต่เด็ก บ้านอยู่กำแพงแสนข้างๆ ม.เกษตรฯ เราก็ผูกพันกับเกษตรไปโดยปริยาย ตั้งเป้าไว้เลยว่าเรียนพลศึกษา ทั้งที่เป็นคนเก่ง วิทย์คำนวณ แต่มีสิ่งที่ชอบมากกว่าคือ กีฬา”

หนึ่งฤทัยเข้าเรียนปริญญาตรีที่คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกพลศึกษา และจบมหาบัณฑิตในสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬา แม้ว่าตอนปี 1 จะไม่ได้เล่น กีฬาอะไรเพราะเรียนหนัก แต่ก็มีเพื่อนเป็นนักกีฬา สอกกีฬามาชวนมาชวนไปเล่นออกก็จึงตัดสินใจเข้าร่วม

และเล่นให้ทีม มก. จนได้แชมป์มหาวิทยาลัย และติด ทีมชาติ เธอเป็นนักกีฬาซอกกีฬาร่วมสิบปี สำหรับ ฟุตบอลหญิงเริ่มเล่นอย่างจริงจังก็เมื่อได้เป็นนักกีฬา ทีมชาติไปเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13

เส้นทางสายโค้ชเริ่มต้นขึ้น เมื่อหนึ่งฤทัยเข้าสอบ บรรจุข้าราชการครูของกรมพลศึกษา ได้ตำแหน่ง ผู้ฝึกสอนกรีฑาที่โรงเรียนกีฬาขอนแก่น ขณะนั้น เธอเล่นฟุตบอลหญิงทีมชาติแล้ว “ด้วยความที่เป็น คนตัวเล็ก เวลาอยู่ในทีมชาตินี้ตัวเล็กสุดเลย ถ้าตัวเล็ก เราต้องได้เปรียบเพื่อนในด้านอื่น จึงต้องฝึกให้ มากกว่า วันหยุดก็ไปซ้อม ทำจนเป็นเรื่องปกติ พัฒนา เรื่องความคล่องแคล่ว ความเร็วให้เหนือกว่าเพื่อน จึงมีความมุ่งมั่น ขยัน อดทนในการฝึกซ้อมมาก”

โค้ชหนึ่งได้รับฉายาว่า เป็นผู้สร้างนักฟุตบอลหญิงที่ติดทีมชาติมากมาย “ด้วยความที่เป็นครูอยู่แล้ว การได้ส่งเด็กที่เราสอนจนประสบความสำเร็จในหน้าที่หรือกีฬาที่เขาชอบ จนหลายๆ คนได้เป็นทีมชาติไทย คือ ความประทับใจ และภูมิใจสูงสุด เด็กเขาฝากความหวังไว้กับเรา เป็นโค้ชต้องรู้จักเสียสละ เพราะหากจะเอาดีด้านกีฬา ความรู้ด้านวิชาการในส่วนอื่นๆ จะหายไป เพราะไม่มีเวลาไปเรียน จึงต้องใช้ความสามารถพิเศษทางกีฬาพัฒนาไปสู่ความสำเร็จให้ได้”

เส้นทางโค้ชหญิงคนแรกที่ต้องมาคุมทีมฟุตบอลหญิงนั้นไม่ง่าย การเป็นโค้ชฟุตบอลทีมชาติชุดใหญ่เช่นนี้ ต้องผ่านการเรียนหลักสูตรของผู้ฝึกสอนตามระดับ คือ C, B, A ต้องมีประกาศนียบัตรตามระดับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ ซึ่งในไทยเธอเป็นผู้หญิงคนเดียวที่เรียนและสอบได้ถึงระดับ A ตามหลักสูตรของผู้ฝึกสอนฟุตบอล กว่าที่จะเรียนและสอบไต่ระดับได้ครบก็ใช้เวลานับสิบปี

ปี พ.ศ. 2557 โค้ชหนึ่ง ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าผู้ฝึกสอนฟุตบอลหญิงทีมชาติไทย เป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับตำแหน่งนี้ ความสำเร็จในวันนี้เธอมองว่า “ได้แค่ระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ผลงานเราก็มีเป้าหมายที่ชัดเจนอยู่แล้ว พยายามทำให้บรรลุตามเป้าหมายนั้น แต่ในฐานะโค้ชควรมีเป้าหมายที่ใหญ่กว่าคือตอนนี้ทีมชาติไทยทำได้แค่ในระดับอาเซียน ซึ่งยังมีอีกหลายระดับที่ต้องก้าวไปให้ได้ ทั้งเอเชียและระดับโลก ซึ่งก็ยังไม่รู้ว่าถ้าได้ไปยืนในระดับนี้จริงๆ เราจะยืนอยู่ตรงไหน แต่เราต้องไปให้ได้” •



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

การเป็นครูหรือโค้ชต้องเสียสละ นอกจากมีความรู้แล้วยังต้องอุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีความอดทน มุ่งมั่น และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งยังต้องมีการวางแผนที่ดีเพื่อไปสู่เป้าหมายสูงสุดตามที่ตั้งใจไว้ คือความสำเร็จของทีม ครูหรือโค้ชจึงไม่ใช่เพียงแต่สอนผู้อื่นให้พัฒนา ก้าวหน้า แต่จะต้องไม่ลืมที่จะสอนตัวเอง พัฒนาตนเอง และเป็นโค้ชให้แก่ตัวเองตลอดเวลาอีกด้วย





ซูปตาร์

จากรุ่นนทรี

บทา วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลิตบัณฑิตคุณภาพสูง ออกไปรับใช้สังคมมานานกว่า 7 ทศวรรษ หลายคนได้สร้างชื่อเสียง ให้แก่มหาวิทยาลัยในหลายสาขาวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการ นักธุรกิจ นักการเมือง เกษตรกร ไม่เว้นแม้แต่ซูเปอร์สตาร์ใน วงการบันเทิง ทั้งหมดล้วนมีชื่อเสียงและคุณค่า ในโอกาสนี้ เรามาทำความรู้จัก จิน่า - อัจฉราภรณ์ กนกนทีสวัสดี นางสาวไทยปี พ.ศ. 2556 และ ไอ - เป็นเอก การะเกตุ นักกีฬาเทควันโดสายดำ ตัวแทนทีมชาติไทยในโอลิมปิก



จิน่า

เธอเกิดมาเพื่อเวทีนี้



จิน่า - อัจฉราภรณ์ กนกนทีสวัสดิ์ ถึงกับหลั่งน้ำตาต่อหน้ามหาชนบนเวทีประกวดอันทรงเกียรติของหญิงสาวทั่วประเทศ เมื่อคณะกรรมการประกาศให้เธอครองตำแหน่งนางสาวไทยประจำปี พ.ศ. 2556 เธอร้องไห้ด้วยความปลื้มปีติกับความสำเร็จสูงสุดในชีวิตตามที่ใฝ่ฝันไว้ตั้งแต่เด็ก

“ตอนที่แม่ตั้งครรภ์ แม่เชียร์นางงามคนหนึ่งชื่อจิน่า เมื่อคลอดลูกสาวออกมาจึงตั้งชื่อว่าจิน่า” แม่ของเธอเล่า จิน่าชอบดูประกวดนางงามมาตลอดตั้งแต่เล็กจนโต ด้วยสายตาที่เฉียบแหลม จิน่าจึงผลักดันให้พี่สาว โจอี้ - อรวีภา กนกนทีสวัสดิ์ เข้าประกวดนางสาวไทยในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จ พี่สาวได้ครองมงกุฎเกียรติยศนั้น

ความใฝ่ฝันจะเป็นนางงามสำหรับจิน่ามิใช่เพียงแค่ว่าคิดเรื่องสวยงาม หากแต่ตำแหน่งนี้เป็นเสมือนถนนแห่งโอกาสให้ตัวเองได้ทำงานหลากหลายชิ้น โดยเฉพาะการช่วยเหลือสังคมซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่เธออยากทำมากที่สุด เมื่อตัดสินใจมั่นแล้วว่า “เอาละ ฉันจะเป็นนางงาม” ตนเองจึงตัดสินใจเข้าประกวดเวทีนางสาวไทยในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งต้องเจออุปสรรคด้านจิตใจครั้งใหญ่ แรกคดต้นมหาศาล คำติฉินนินทาว่าเป็นเด็กเสี้ยน การถูกมองว่ารู้อะไรในกองประกวดมาก่อนคนอื่น ๆ เพราะพี่สาวเคยได้รับตำแหน่ง ฯลฯ

เธอพยายามเข้มแข็ง แรงผลักดันที่ทำให้คิดได้และแกร่งขึ้นคือ คำปรึกษา หลักธรรมะ และกำลังใจจากคนรอบข้าง เธอพยายามตระหนักรู้ถึงปัญหาและอุปสรรค ลดความคาดหวัง จากที่เคยคิดว่าทุกอย่างคือการแข่งขัน เธอจึงปล่อยวาง และทำทุกอย่างให้ดีที่สุด แล้วเธอก็ได้รับตำแหน่งที่ทรงคุณค่า





“แม้จะมีเกียรติยศชื่อเสียง
กว่าชีวิตในมหาวิทยาลัย
ของหญิงสาวก็ยังคงเป็น
นิสิตคนเดิมที่ร่าเริง สดใส
และติดดิน เธอเชื่อว่าความ
เป็นตัวของตัวเธอนั้นดีที่สุด”

นางสาวไทยเป็นตัวแทนของกุลสตรีที่เพียบพร้อม
ต้องปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม
และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ जिनाได้เรียนรู้จากชีวิต
ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แม้จะมีชื่อเสียง ทว่า
ชีวิตในมหาวิทยาลัยของจินาก็ยังคงเป็นนิสิตคนเดิม
ที่ร่าเริง สดใส และติดดิน เธอเชื่อว่าความเป็นตัว
ของตัวเธอนั้นดีที่สุด

ในเรื่องการเรียนที่คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์เกษตร เธอจบการศึกษาในสี่ปีตามที่ตั้งใจ
ทั้งยังนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในกิจการของครอบครัว
ส่วนการต่อยอดในอาชีพสายบันเทิง เธอกำลังจะ
โลดแล่นในงานนักแสดง ซึ่งจินาค้นพบว่า เส้นทางสายนี้
ช่างเหมาะกับอุปนิสัยส่วนตัวของเธอเป็นที่สุด •

ไอ-เป็นเอก

นักเตะคาดสายดำ



นาฬิกาบอกเวลา 05.00 น. เด็กชายร่างเล็ก ต้องบังคับตัวเองให้ตื่นนอนอย่างจ้วเจียเพื่อออกไปวิ่งกับพ่อในทุกเช้า ภาระการฝึกให้ร่างกายแข็งแรงเช่นนี้ เริ่มต้นขึ้นเมื่อ เป็นเอก การะเกตุ หรือเจ้าไอ นักเตะหน้าหล่อแห่งวงการเทควันโดไทยตามทีเสื้อต่างๆ ตั้งฉายาให้ เริ่มหัดเล่นกีฬาเทควันโดในโรงเรียนชั้นประถม และค้นพบว่า นี่คือกีฬาที่เขาชอบและรู้สึกสนุกมากเมื่อได้เรียนรู้ศิลปะการต่อสู้ประเภทนี้

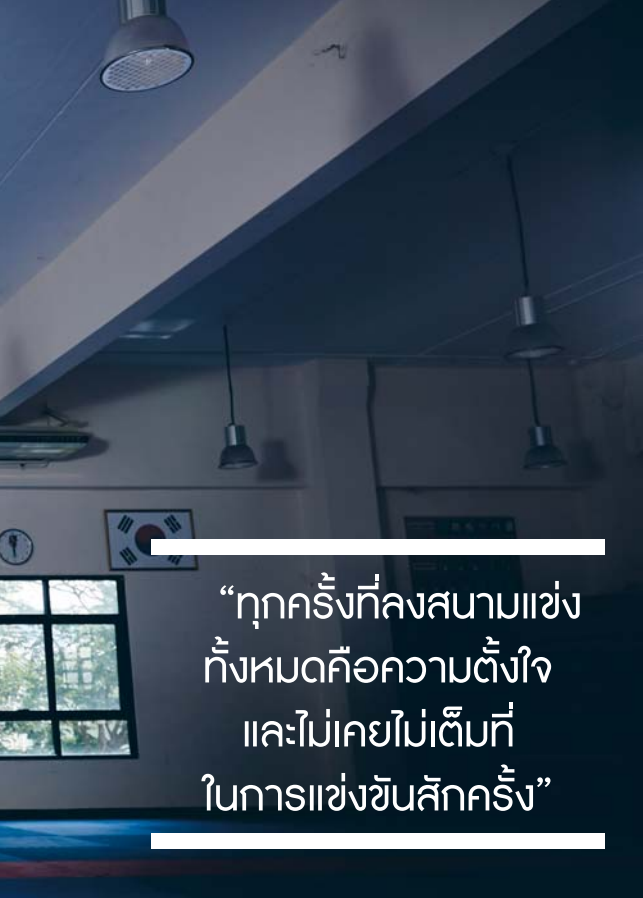
เทควันโดได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไออย่างแยกไม่ออก ด้วยวัยเพียง 15 ปี เขาฝึกฝนจนได้ก้าวมาเป็นนักกีฬาทีมชาติ โลกอีกใบที่ต้องเรียนรู้ทั้งความอดจรรยา ความเห็นแก่ตัว ความกดดัน ซึ่งคนในวัยเดียวกับเขาไม่มีทางได้สัมผัสและเข้าใจ



อีกชั้นของความฝันคือ การเข้าแข่งขันระดับโลกในกีฬาโอลิมปิก แรงบันดาลใจของเขาเกิดขึ้นเมื่อได้ดูการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี พ.ศ. 2543 ของวิจารณ์ พลฤทธิ์ (เหรียญทองมวยสากลสมัครเล่น) ในวันนั้นชายหนุ่มรู้สึกว่ามีชัยชนะในข้างหอมหวานและอยากประสบความสำเร็จแบบนั้นบ้างจากเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ไปโอลิมปิกให้ได้ในปี พ.ศ. 2555 ด้วยวัย 22 ปี โอ๊กก็ทำสำเร็จ แม้จะไม่ได้เหรียญรางวัล แต่เขาก็พอใจเพราะเต็มทีทุกครั้งในการแข่งขัน

ในขณะที่ต้องซ้อมหนักเพื่อเป็นตัวแทนของประเทศ ชายหนุ่มก็มีไม่ทิ้งการเรียน แม้จะมีอุปสรรคทั้งความไม่เอื้ออำนวยของระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นเด็กเรียนดีเรียนเก่ง แต่ไม่สนับสนุนเยาวชนที่เอาดีด้านกีฬา เขาถูกมองว่าเหลวไหลที่เข้าเรียนสาย เพราะครูไม่เชื่อว่าไปซ้อมกีฬา ซึ่งก็เป็นอุปสรรคที่น่าคับแค้นใจ จนกระทั่งกาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ให้ทุกคนได้เห็น

อุปสรรคยังมีเข้ามาตามจังหวะชีวิต ปีแรกในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เหมือนเป็นช่วงมรสุม เขามีปัญหาเกี่ยวกับสมาคมเทควันโดจนคิดจะเลิกเล่น ปัญหาต่างๆ รุมเร้าจนตัดสินใจเดินออกนอกกรอบเดิมๆ ด้วยการกินเหล้า เที่ยวเตร่จนเกือบเสียคน จนวันหนึ่งมาคิดได้ว่า เราเคยเป็นคนมีอนาคต แต่ตอนนี้ชีวิตใกล้จะพังลงเต็มที จึงตัดสินใจกลับไปเล่นเทควันโดอีกครั้ง และลาออกจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ เปลี่ยนมาเริ่มต้นการเรียนในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ด้วยโควตานักกีฬาจนจบปริญญาในปี พ.ศ. 2557



“ทุกครั้งที่ลงสนามแข่ง
ทั้งหมดคือความตั้งใจ
และไม่เคยไม่เต็มที
ในการแข่งขันสักครั้ง”

ซูปตาร์ของรั้วนนทรี ไม่ได้มีเพียงดาว 2 ดวงที่นำ
เสนอมานี้ หากแต่เมื่อมองขึ้นไปบนฟากฟ้าของ
ทุ่งบางเขน ยังมีดวงดาราอีกมากมายที่ฉายแสง
ระยิบระยับอย่างงดงาม ทั้ง ดร.หนุ่ม ทุนอานันท์มหิตล
นักร้องแชมป์เอเอฟ นักร้องแชมป์เดอะสตาร์ ดารา
ภาพยนตร์ นางเอกละคร นางสาวไทย ผู้ประกาศข่าว
โทรทัศน์ นักกีฬาทีมชาติ ฯลฯ •



บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

ความสำเร็จของทุกคนหาได้เกิดขึ้นโดยง่ายเพียงจากความฝัน
แต่จากการต้องลงแรงทำให้เต็มที่เช่นเดียวกับการแข่งขัน หรือ
ประกวดใดๆ ก็ตาม การประสบความสำเร็จเราต้องผ่านการเอาชนะ
คู่ต่อสู้ ชะใจตนเอง กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเพิ่มทักษะ
ตัวเองในทางที่ดีขึ้นอยู่เสมอ เมื่อได้ทำทุกอย่างอย่างเต็มที่แล้ว
ถึงต่อให้แพ้หรือไม่ได้รับตำแหน่ง ก็คงไม่ใช่เรื่องที่น่าเสียใจ เช่นเดียวกับ
กับการตั้งเป้าหมายในชีวิต เมื่อรู้ว่าจะทำเพื่ออะไร ขอให้เริ่มทำ
เต็มกำลังเสียก่อน การจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ก็เป็นสิ่งที่ยอมรับได้



19

ลึกลับ ลับๆ กับ เชื่อไหมว่า...



“รู้ไหม ถ้าอยู่เกษตรฯ แล้ว เขามีความเชื่อหลายอย่างนะ”

หลากหลายเรื่องราวที่พี่เล่าให้น้องฟังตั้งแต่วันงานแรกพบ หรือ วันปฐมนิเทศน์ลิตใหม่ในทุกปี เรื่องลึกลับ ตำนานความเชื่อเก่าๆ ที่ละเรื่องทีละเรื่องพรั่งพรูจากรุ่นพี่ จนเมื่อวันที่รุ่นน้องได้กลายเป็นรุ่นพี่ การกระทำเช่นเดียวกันนี้ก็เกิดขึ้นซ้ำๆ จากรุ่นสู่รุ่น จนถึงทุกวันนี้ ท่านเชื่อไหมว่า...



สามบูรพาจารย์

ใครกล้าเล่นหมากรุกตอนเที่ยงคืน

ภาพรุ่นพี่พาน้องใหม่มาตั้งแถวไหว้ทำความเคารพ
รูปปั้นสามบูรพาจารย์ คือ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ
พระช่วงเกษตรศิลปการ และหลวงอิงศรกีการศึกษา
สามเสื่อเกษตรผู้มีคุณูปการสูงสุดต่อมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ เป็นกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้นในช่วงแรกๆ
ของการเปิดเทอมใหม่

เมื่อเข้ามาเป็นลูกเกษตร ทุกคนต้องมาฝากตัว
เป็นศิษย์ เป็นลูกหลานของสามบูรพาจารย์ นิสิตใหม่
ต้องตั้งจิตอธิษฐานว่าตนได้เข้ามาอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย
นี้แล้ว ขอให้อยู่อย่างราบรื่น ให้ท่านอาจารย์ทั้งสาม
ช่วยปกป้องคุ้มครอง เสมือนเป็นการบอกกล่าว
ขออนุญาตท่านที่เป็นดังเจ้าของบ้านหลังใหญ่แห่งนี้

ภายในสี่ปี นอกจากลูกเกษตรจะยกมือไหว้
ทำความเคารพบูรพาจารย์ทั้งสามจนเป็นกิจวัตรปกติ

มีจำนวนไม่น้อยที่เห็นท่านเป็นที่พึ่งทางใจในเรื่อง
ต่างๆ “ขอให้สอบได้ ขอให้ได้เกรดเอ ขอให้เรียนจบ
ขอให้วิ่งประเพณีผ่าน ฯลฯ” บ้างขอแค่พร บางรายก็
บนบานศาลกล่าว เมื่อสำเร็จผลตามที่หวังไว้ก็นำสิ่งของ
มาแก้บน ส่วนมากเป็นตุ๊กตาไก่ (เข้าใจว่าหลวงสุวรรณฯ
โปรดเพราะท่านเลี้ยงไก่) หมากรุก (เข้าใจว่าท่าน
ทั้งสามชอบเล่น) ว่ากันว่า หากจะให้คำขอขลังที่สุด
ต้องไปแก้บนด้วยการเล่นหมากรุกต่อหน้าอนุสาวรีย์
ท่านทั้งสามตอนเที่ยงคืน...ใครหนอจะกล้า

สามบูรพาจารย์จึงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเกษตรฯ
เคารพและศรัทธาสูงสุด ยามทุกข์ใจทุกคนจึงมา
กราบไหว้ ขอกำลังใจเพื่อเอาชนะสิ่งที่กังวลหรือ
พลาดกลัว เป็นที่พึ่งทางจิตใจ

ศาลเจ้าพ่อหนองผักชี ศาลเจ้าแม่พัชรี

ที่พึ่งทางใจของคนไกลบ้าน

ในรั้วเกษตรศาสตร์มีศาลไม้เล็กๆ สองศาลตั้งอยู่ใกล้กับบึงน้ำ เล่าต่อๆ กันว่า บริเวณนั้นเคยเป็นหนองน้ำที่มีผักชีขึ้นอยู่มากมาย ศาลแห่งนี้จึงมีชื่อว่า “ศาลเจ้าพ่อหนองผักชี ศาลเจ้าแม่พัชรี”

นิสิตที่อยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยมีธรรมเนียมว่าก่อนจะรับน้องในวันปฐมนิเทศ รุ่นพี่จะพาน้องไปไหว้ศาลเพื่อฝากเนื้อฝากตัว เพื่อบอกกล่าวว่าได้จากบ้านมาอยู่ที่นี่ ขอขมาลวงหน้าหากเปลวประพุดอะไรล่วงเกินไป มีนิสิตบางส่วนที่นับถือท่านก็มากราบไหว้ขอพรหรืออบนบานศาลกล่าว ขอกำลังใจเรื่องการเรียนการสอบ ของแก่นั่นที่เจ้าพ่อเจ้าแม่ได้รับมากที่สุดเห็นจะเป็นตุ๊กตานางรำและชุดนางรำ ซึ่งจะมีตุ๊กใส่ชุดตั้งอยู่ข้างๆ ศาลด้วย นอกเหนือจากนั้นก็ยังมีตุ๊กตาม้าลายและไก่



เชื่อไหมว่า...เมื่อไม่นานนี้เอง เกิดเหตุการณ์พายุลูกสุนแรงมาก มีฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ลมกระโชกแรง ต้นไม้ใหญ่ในบริเวณศาลหักโค่นล้มไปหลายต้น แต่ศาลกลับไม่เสียหายอะไรเลย

เห็นกบหรือเต่าจะติด F

เห็นกระรอกจะได้ A

ด้วยความที่เกษตรศาสตร์มีพื้นที่กว้างขวาง ต้นไม้ครึ้มเขียวมากมาย มีทั้งสระน้ำ คู บ่อบึงอยู่หลายแห่ง ระบบนิเวศเช่นนี้เอื้อต่อการอยู่อาศัยของสัตว์เล็กๆ หลายชนิดที่ได้พึ่งพาเป็นบ้านหลังใหญ่ร่วมกัน ในน้ำก็ต้องมีปลา มีเต่า มีกบเป็นธรรมดา บนต้นไม้ก็มีนกและกระรอก วันใดวันหนึ่งคนกับสัตว์ก็ต้องมีบังเอิญมาเจอหน้ากันบ้างเป็นธรรมดา แต่... “รุ่นพี่เคยบอกว่าถ้าเห็นเต่าในช่วงก่อนสอบ...จะติด F นั้นช่วงใกล้สอบก็เดินเสียวๆ สระน้ำกันเถอะ” หรือ “ถ้าเห็นกระรอกจะได้ A นั้นเงยหน้ามองบนต้นไม้บ่อยๆ ดิกว่านะ เมื่อจะโชคดี” ป่านนี้ บัณฑิตใหม่ทั้งหลายที่ได้เรียนจบแล้วคงจะรู้ว่าจริงหรือไม่จริง



เรื่องราวจากความเชื่อจะไม่สำคัญเลย หากเราเห็นเต่าแล้วกังวล จึงมูมานะอ่านหนังสือเพราะกลัวติด F ผลคือสอบผ่าน เช่นกัน ถ้าเห็นกระรอกน้อยแล้วชะล่าใจ คิดว่าได้ A แน่ ไม่อ่านหนังสือ คิดหรือว่าจะได้ A มาง่ายๆ เรื่องเหล่านี้เป็นเหมือนกุศโลบายคล้ายแรงผลักดันให้ไม่ประมาทในเรื่องการเรียน ว่าแต่...เชื่อไหมว่า ตอนเข้าเรียนใหม่ๆ น้องใหม่เขาก็กลัวเรื่องนี้จะจริงอยู่เหมือนกัน





ใครเคยได้รับกุหลาบ

จากหนุ่มวิศวะบ้าง?

เมื่อก่อนเล่าว่า ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ถ้านิสิตชายให้ดอกกุหลาบนิสิตหญิงในวันเปิดแยกหรือปิดแยก (สามแยกปากหมา) แล้วหญิงคนไหนรับจะเรียนไม่จบ เชื่อไหมว่า... นั่นเป็นแค่เรื่องเล่า ความจริงแล้ว ปัจจุบันกิจกรรมนี้ถูกจัดขึ้นในสองวัน คือ เทอมต้นหลังวันรับน้องไม่นานนัก กำหนดตามความเหมาะสม เรียกว่าวันเปิดแยก และ 14 กุมภาพันธ์ วันวาเลนไทน์คือวันปิดแยก โดยรุ่นพี่จะจัดเตรียมดอกกุหลาบให้ห้องปีหนึ่งนำไปให้ใครก็ได้ โดยมีข้อกำหนดว่า ต้องแจกให้หมด วันนั้นใครผ่านไปมาที่แยกวิศวะก็จะเห็นภาพเด็กหนุ่มยื่นถือดอกกุหลาบไปทั่ว ส่วนสาวๆ ที่อาจจะผล่อผ่านไปหรือตั้งใจไป ในมือก็มักจะมีกุหลาบสวยๆ อยู่ด้วย

แท้จริงแล้ว จุดประสงค์แอบแฝงของการกระทำเช่นนี้คือรุ่นพี่ที่ต้องการสอนให้น้องใหม่ได้ฝึกความกล้าหาญในการสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับผู้อื่น “ดอกกุหลาบ” ถูกใช้เป็นสื่อกลางเพื่อเข้าไปทำความรู้จักเพื่อน เป็นการสอนน้องให้เปิดใจในทางอ้อม คือหากเราได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ มากเท่าไรก็ยิ่งดีไม่จำเป็นจะต้องเป็นรุ่นเดียวกันก็ได้ดอกไม่ได้ แม้จะต่างคณะ หากแต่ทุกคนเป็นเพื่อนร่วมสถาบันเดียวกัน •

“

บทเรียนรู้ จากเรื่องเล่า

ความเชื่อและศรัทธาในตำนานหรือเรื่องเล่า เป็นความรู้สึกลึกซึ้งส่วนบุคคล หากความเชื่อนั้นไม่มั่งงายไร้เหตุผล ทว่าเชื่ออย่างมีสติรู้ตัว ทำให้สบายใจ ไม่เป็นที่เดือดร้อนต่อผู้อื่น ก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะการมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นกุศโลบายที่ทำให้คนเกิดแรงบันดาลใจ มีความพยายามมากขึ้น และต้องไม่ลืมว่า หากขอพรแล้วแต่ไม่ช่วยเหลือตัวเองเลย ก็ไม่มีวันประสบความสำเร็จได้

”

20

Made in KU

You know that...?

ผลิตภัณฑ์สุดอัจฉริยะจากงานวิจัย มก.



หาก จะเปรียบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นชุมทรัพย์ ทางปัญญา ก็คงไม่ผิดนัก ชุมทรัพย์เหล่านี้เป็นผลผลิตจากงานวิจัยที่ได้รับ โอกาสต่อยอดไปสู่รูปธรรม จากการสนับสนุน ผลักดัน และมีบุคลากรที่ พร้อมด้วยปัญญา อุทิศการณ์ และจิตใจที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคนานัปการ

สังคมไทยคุ้นชินกับภูมิปัญญาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาช้านาน โดยที่อาจจะยังไม่ทราบด้วยซ้ำไปว่า สิ่งที่ใช้บริโภคอยู่ทุกเมื่อ เชื้อวัน หรือสิ่งที่เกษตรกรใช้เพาะปลูกหาเลี้ยงชีพ ล้วนแต่เป็นผลิตภัณฑ์ ที่มาจากชุมทรัพย์เกษตรศาสตร์แห่งนี้ จะกล่าวไปแล้ว บัณฑิตเกษตร ก็เช่นกัน อาจจะไม่ทราบว่า ความสำเร็จของมหาวิทยาลัย นอกจาก ในรูปของบัณฑิตใหม่ในแต่ละปีแล้ว ยังมีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกสู่สังคม ไทยอยู่เสมอ ว่าเหล่านี้แหละคือ Made in KU เชิญดูรายละเอียด 3 สินค้าสุดฮอตของ พ.ศ. นี้ได้



แคปซูลเลือดจระเข้

เพื่อปรับสมดุลระบบเลือด รายแรกของโลก

เชื่อ

ว่าคงมีคนร้อง “อึ้ง” อยู่ไม่น้อย เมื่อรู้ว่าผลิตภัณฑ์นี้คือส่วนหนึ่งจากเลือดของจระเข้! แต่ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ เพราะเลือดจระเข้ได้พัฒนาให้อยู่ในรูปของแคปซูลซึ่งมองผิวเผินก็ไม่ต่างกับวิตามินที่เรากินกันในชีวิตประจำวันนี่เอง

แคปซูลเลือดจระเข้ ผลิตโดยการเจาะเก็บเลือดจากจระเข้ตัวเป็นๆ ในฟาร์มที่ได้รับการเพาะเลี้ยงอย่างถูกสุขลักษณะเท่านั้น ไม่มีการฆ่าหรือทากรุนจระเข้ จึงมั่นใจได้ว่าปลอดภัย 100 เปอร์เซ็นต์ ใช้เทคโนโลยีระเหิดแห้ง “Freeze dry” ที่คิดค้นขึ้นเพื่อรักษาคุณประโยชน์ของเลือดจระเข้ทั้งหมดไว้ในแคปซูล สะอาด ไร้การปนเปื้อน ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การอาหารและยา (อย.) ให้เป็นอาหารเสริมจากเลือดจระเข้รายแรกของไทยและของโลก



รศ. ดร.วิน ไชยชมศรี

รศ. ดร.วิน ไชยชมศรี สังกัดภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ หัวหน้าคณะวิจัยและพัฒนาแคปซูลเลือดจระเข้ เล่าว่า จระเข้เป็นสัตว์เลือดเย็นตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ที่เหลือรอดอยู่ ร่างกายและภูมิคุ้มกันของมันจึงถือว่ามีค่าจรรยา โดยเฉพาะระบบเลือดที่ฆ่าเชื้อแบคทีเรียได้ดีเยี่ยม สรรพคุณของเลือดจระเข้มีงานวิจัยมาก ประกอบกับประเทศไทยเองถือว่ามีฟาร์มจระเข้ใหญ่ที่สุดในโลก นี่จึงเป็นต้นกำเนิดแนวคิดในการวิจัย เพื่อพัฒนาให้เลือดจระเข้สามารถรับประทานได้ง่าย ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย งานวิจัยนี้จึงเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยทุนสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พัฒนาสำเร็จได้จดสิทธิบัตรเป็นของมหาวิทยาลัยฯ เมื่อปี พ.ศ. 2549 รวมระยะเวลากว่า 10 ปีมาแล้ว

สำหรับสรรพคุณนั้นมีมากมาย ทั้งฆ่าเชื้อแบคทีเรีย รักษาโรคหอบหืด ภูมิแพ้ ลดอาการเบาหวาน และที่โดดเด่นคือระบบเลือด คนเราจะแข็งแรงได้ต้องมีระบบเลือดที่ดี ซึ่งแคปซูลเลือดจระเข้ จะช่วยเติมเต็มจุดนั้น บรรเทาปัญหาโลหิตจาง และยังช่วยบำรุงฮอโมนและสมรรถภาพทางเพศอีกด้วย •



แคปซูลเลือดจระเข้ กับรางวัล
“7 Innovation Award 2014 ด้านเทคโนโลยี”
จากโครงการความร่วมมือ
ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านสุขภาพ

ข้าวไรซ์เบอร์รี่

พลังโภชนาการสีม่วง เพื่อต้านอนุมูลอิสระ

การ

ดูแลสุขภาพโดยคัดสรรอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย เป็นกระแสนิยมของกลุ่มคนในยุคปัจจุบันที่หันมาใส่ใจคุณภาพ และโภชนาการมากขึ้น เริ่มตั้งแต่อาหารพื้นฐานอย่าง “ข้าว” ซึ่งนอกจากข้าวขาวหอมมะลิและข้าวกล้องที่คนส่วนใหญ่รู้จัก ยังมีพันธุ์ข้าว “ไรซ์เบอร์รี่” ซึ่งคิดค้นวิจัยและปรับปรุงพันธุ์โดย รศ. ดร.อภิชาติ วรรณวิจิตร แห่งศูนย์วิทยาศาสตร์ข้าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

หลายคนอาจไม่เคยรู้จัก “ข้าวดำ” ข้าวสีดำที่มีกลิ่นหอม อร่อย คุณค่าทางโภชนาการสูง ทว่าอุปสรรคหลายด้านในการเพาะปลูก ทำให้ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ด้วยความที่มีโอกาสทำงานวิจัยข้าวและโปรดปรานข้าวสีดำ รศ. ดร.อภิชาติจึงปรับปรุงพันธุ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการหาคุณสมบัติใหม่ คิดค้นจนได้ข้อสรุปว่า ข้าวเจ้าหอมนิล และข้าวขาวดอกมะลิ 105 นั้นเป็นพันธุ์ที่คู่ควร ทำการศึกษาเพาะปลูก ด้วยระบบเกษตรอินทรีย์ ปรับปรุงจนได้ข้าวพันธุ์ใหม่เมล็ดเรียวยาว สีม่วงเข้ม เป็นที่มาของชื่อพันธุ์สุดเก๋ จำง่าย นั่นคือ “ไรซ์เบอร์รี่” ซึ่งคุณค่าทางโภชนาการล้นเหลือ มีโอเมก้า 3 พร้อมด้วยสารต้านอนุมูลอิสระสูง เช่น เบต้าแคโรทีน แกมมาโอไรซานอล วิตามินอี, บี สังกะสี ฯลฯ ไร่ข้าวและน้ำมันไร่ข้าวยังช่วยลดความเสี่ยงต่อโรคมะเร็ง ทั้งยังมีการแปรรูปไปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ อีกด้วย

ข้าวไรซ์เบอร์รี่เปรียบได้กับสินค้าต้นน้ำที่มีคุณค่า เกษตรกรต้องมีอุดมการณ์ในการทำระบบเกษตรอินทรีย์ เพราะการปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ต้องปรับเปลี่ยนระบบการจัดการแปลงนาทั้งหมด ผลผลิตต่อไร่ไม่น้อยกว่าการปลูกข้าวทั่วไป ถือเป็น การคัดกรองคุณภาพ และความพร้อมของเกษตรกร •



“ไรซ์เบอร์รี่” ที่วิทยาเขตกำแพงแสน
กลุ่มงบประมาณโครงการวิจัยเกษตรศาสตร์
รองรับการวิจัยข้าวกล้องด้วยระบบเกษตรอินทรีย์
ทุกกระบวนการ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ในโครงการ “เที่ยวไม่ไกล ไปกำแพงแสน”
ของ ททท.



รศ. ดร.อภิชาติ วรรณวิจิตร

ผลิตภัณฑ์ถังเช่า

ยาบำรุงมหัศจรรย์ เพิ่มพลัง ยับยั้งเซลล์เนื้องอก



หลาย

คนคงคุ้นชื่อและรู้จักถังเช่า (Cordyceps sinensis) อยู่บ้างไม่มากนักน้อย ชื่อภาษาจีนคือ Dong Chong Xia Cao สรรพคุณของมันเรียกได้ว่า ครอบจักรวาล ยกตัวอย่างคร่าวๆ ที่โดดเด่น อาทิ สาร Cordycepin ซึ่งช่วยยับยั้งเซลล์เนื้องอกสาเหตุของมะเร็งหลายแห่งในร่างกาย เพิ่มพลังทางเพศ ส่งเสริมการไหลเวียนของเลือด บำรุงปอด ปรับสมดุลร่างกายทั้งระบบ ทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเม็ดเลือดขาว นอกจากนี้ยังชะลอความชรา ลดระดับน้ำตาลในเลือดและคอเลสเตอรอล ฯลฯ

สรรพคุณที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นเพียงบางส่วน ซึ่งก็นับว่า น่าสนใจมากพอที่ ศ.ดร.มณจันทร์ เมทธน หัวหน้าภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเชื้อราปราบแมลงศัตรูพืช จะได้ทำการศึกษาถังเช่า ซึ่งเป็นเชื้อรา กินแมลงที่มีคุณสมบัติเด่นนี้ให้ก้าวหน้า โดยศึกษาคิดค้นการเพาะเลี้ยง ที่ผ่านการวิเคราะห์หมากมาย ทั้งปริมาณสารสำคัญ การปนเปื้อนจาก จุลินทรีย์อื่นๆ การผลิตที่อยู่ภายใต้การควบคุมให้มีปริมาณโลหะหนัก ไม่เกินมาตรฐาน เพื่อผลิตออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย มีคุณภาพ ปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว โดยผลิตภายใต้อนุสิทธิบัตรร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบริษัทคอร์ดีไบโอเทค จำกัด โดยมีถังเช่าสองสูตรคือ สูตรสำหรับผู้ชาย และสูตรสำหรับผู้หญิง นั่นก็เพราะชายและหญิงมีระบบร่างกาย ที่ต่างกันนั่นเอง •





เครื่องสีข้าวขนาดเล็ก เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวาน
 น้ำนมข้าวโพด โปรตีนเกษตร น้ำปลาหวาน ผลิตภัณฑ์
 KU Green หุ่นจำลองยางพาราเพื่อการเรียน
 การสอน กล้วยไข่ พันธุ์เกษตรศาสตร์ น้อยหน้า
 พันธุ์เพชรปากช่อง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดฝักอ่อน
 พันธุ์เกษตรศาสตร์ 2 สตรอเบอร์รี่ พันธุ์พระราชทาน 72
 มันสำปะหลัง พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 พันธุ์ดาวเรือง
 เกษตร ฯลฯ ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์คิดค้นและสร้างคุณูปการแก่สังคม
 มากมาย •

บทเรียนรู้จากเรื่องเล่า

ผลิตภัณฑ์จำนวนมากที่สังคมไทยรู้จักหรือได้ยินชื่อเสียงมาก่อน
 อาจจะไม่มีการทราบว่ามีรากฐานมาจากการวิจัยในแดนซจี
 จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ล้วนเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและสามารถ
 พัฒนาต่อยอดเป็นมูลค่าได้มากมาย การสนับสนุนนวัตกรรม
 งานวิจัยเหล่านี้ของทุกภาคส่วนสังคมไทย จึงเปรียบเสมือนเป็นการ
 สร้างคุณูปการต่อมหาวิทยาลัยและผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม
 ไทยที่จะตามมา



บทส่งท้าย

เมื่อได้พลิกมาจนถึงหน้านี้แล้ว บางท่านอาจจะเกิดความรู้สึกอัศจรรย์ใจ ความแปลกใจ ความประทับใจ ที่อาจจะไม่เคยรู้และสัมผัสมาก่อน บางท่านก็อาจจะเคยรับรู้ เคยมีประสบการณ์ร่วมในเหตุการณ์เหล่านี้มา แน่แน่นอนว่าในทุกเรื่องราวที่เล่าขานมานั้น ต่างสะท้อนบทเรียนรู้อันล้ำค่าให้กับผู้อ่าน ให้แง่คิดและมุมมองในชีวิตที่แตกต่างและหลากหลาย หากจะหยิบยกไปประยุกต์ใช้กับตนเองบ้าง ก็จะเป็นสิ่งที่ดีอย่างแน่นอน เนื่องด้วยเรื่องเล่าที่ได้ถูกคัดเลือกและขนานนามว่า “อัศจรรย์” นี้ ต่างเกิดจากเรื่องจริง บุคคลจริง ที่เกิดขึ้นภายในอาณาบริเวณของพวกเราชาวขจี แต่อาจจะต่างกันด้วยกาลเวลาและยุคสมัยเท่านั้น

เมื่อครั้งเข้ามาเป็นนิสิตเกษตร ท่านต่างสัมผัสได้ถึงความเป็นชาวเกษตร เป็นลูกเกษตรกรที่น่าภาคภูมิใจ และตลอดระยะเวลาไม่กี่ปีในรั้วมหาวิทยาลัย นอกเหนือไปจากวิชาการและความรู้แขนงต่างๆ ในหลากหลายหลักสูตร เชื่อแน่ว่า ท่านจะได้เรียนรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์อันน่าประทับใจจากความเป็นนิสิตเกษตรที่ใช้ชีวิตในรั้วขจีแห่งนี้ ไม่ว่าจะเป็นความรักความผูกพันในการเป็นเพื่อน เป็นพี่น้อง หรือธรรมเนียมปฏิบัติเล็กๆ น้อยๆ แบบชาวเกษตรที่บางเรื่องยังใช้กัน บางเรื่องเหลือเป็นเพียงเรื่องเล่าขาน หรือประสบการณ์ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอนให้ลูกเกษตรกรรู้จักที่จะเสียสละ รู้จักที่จะเป็นผู้ให้ รู้จักที่จะคิดแก้ปัญหา และทำสิ่งสร้างสรรค์เพื่อส่วนรวม ด้วยความคิดและมุมมองที่บริสุทธิ์ สิ่งที่ทำอาจจะเข้าท่าบ้างหรือไม่เข้าท่าบ้าง แต่เชื่อเหลือเกินว่า มีบุคคลนอกรั้วนครและผู้มาเยือนมากมายที่ชื่นชมชื่นชอบในตัวท่าน ซึ่งก็คือภาพรวมแห่งอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้

บัดนี้ ถึงวันที่ท่านสำเร็จการศึกษาและพร้อมจะก้าวออกจากรั้วมหาวิทยาลัย สิ่งที่ท่านได้รับไปไม่ใช่เพียงแค่คุณวุฒิและใบปริญญา หากแต่เป็นจิตวิญญาณความเป็นลูกเกษตรกรที่เราต่างเข้าใจและภาคภูมิใจในความหมายของสารพัดวิชาที่ได้ร่ำเรียนมา ประสบการณ์ต่างๆ ที่ถูกบ่มเพาะในรั้วมหาวิทยาลัย ผสมผสานกับความเป็นลูกเกษตรกรได้หล่อหลอมมาขึ้น จะเป็นเสมือนแสงนำทางสว่างไสว นำพาคุณค่าของท่านให้กับประเทศชาติและประชาชนในสังคมที่กำลังรออยู่



อัครจรรย์เรื่องเล่าชาวขจี

หนังสือเผยแพร่ในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2557

ISBN 978-616-18-0048-2

คณะผู้จัดทำ :

- ที่ปรึกษา : รศ.วุฒิชัย กปิลกาญจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประธานคณะกรรมการ : ผศ.ดร.ธัญญา จิตต์สงวน
- รองประธานกรรมการ : รศ.ดร.สิริ ชัยเสรี
รศ.ดร.อุษณีย์ สิริวัฒน์
ดร.ดำรงค์ ศรีพระราม

กรรมการ :

รศ.ดร.ประเทือง ทินรัตน์	ผศ.อรชรร ศรีสวัสดิ์เล็ก	ดร.สมจิตต์ ปาละภาค
สหัส ภัทรภูตินันท์	ดร.อารีย์ ธัญกิจจานุกิจ	ดร.นิรันุช ภาชนะทิพย์
จุไร เกิดควน	ประภาพรรณ อินท้วม	ภาลินีย์ ไตรพัฒนาศักดิ์
ปัทมา คงศักดิ์ไพบูลย์	วัชรีย์ ทองทิพย์	อรยา พระชนีย์
พญา พุทธสมัย	อัจฉรีย์ ยูวพันธ์	นกภาวัลย์ ชูทอง
ธวัชรรัตน์ อยู่คงดี		

บรรณาธิการ มก. (กรรมการและคณะเลขานุการ) :

ดร.เออวดี เปรมษ์เสีयर	อุทัยวรรณ กิจวิเชียร
สุดธิดา มีสวัสดิ์	ทิพวรรณ เข้มนกิจ
วัชระ นิลประพันธ์	

เจ้าของ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2579-0113, 0-2942-8500-11, 0-2942-8200-45 โสมเพจ : www.ku.ac.th

ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม :

ฝ่าย Amarin Publishing Services บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

แยกสีและพิมพ์ :

สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010 โทรสาร 0-2433-2742, 0-2434-1385

โสมเพจ : www.amarin.com

การศึกษาในมหาวิทยาลัยชีวิต

...การศึกษาในระบบส่วนใหญ่ ผู้ศึกษาได้รับความรู้ถ่ายทอดจากครูบาอาจารย์ และจากการศึกษาค้นคว้าเป็นสำคัญ แต่มิได้เรียนรู้จากการกระทำหรือการพบเห็นด้วยตนเองโดยตรง ครั้งเมื่อออกไปทำงานและดำเนินชีวิตด้วยตนเองแล้ว จึงประสบเหตุการณ์และสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นปัญหาให้ต้องขบคิด ทำให้เกิดความรู้เข้าใจอันชัดเจนแจ่มแจ้งในสิ่งทั้งปวงที่เกี่ยวกับชีวิตของแต่ละคนยิ่งขึ้น...

...ดังนั้น การศึกษานอกระบบภายหลังที่สำเร็จการศึกษา หรือการศึกษาในมหาวิทยาลัยชีวิต จึงมีความสำคัญมาก ในการที่จะสร้างเสริมให้ผู้ผ่านการศึกษาในระบบมาแล้ว เกิดความรู้ ความเฉลียวฉลาด สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมั่นคงเป็นสุข...

พระบรมราโชวาทในการพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๒





Integrity
สำนึกดี

Determination
มุ่งมั่น

Knowledge creation
สร้างสรรค์

Unity
สามัคคี

IDKU : อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Identity of Kasetsart University

จัดทำโดย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับเผยแพร่ในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร พ.ศ. 2557

50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2942-8200 โทรสาร 0-2942-8151

<http://www.ku.ac.th>